

Aplikácia pravidiel trhu s elektrinou v praxi

Jaroslav Kubinec

Vývoj v legislatíve SR

- ▶ **1998 - Zákon č. 70/1998** Zb. o energetike a o zmene zákona o živnostenskom podnikaní
- ▶ **2001 - Novelizovaná energetická politika** (január 2001)
 - ✓ reštrukturalizácia energetiky – oddelenie prevádzkovateľa
 - ✓ ustanovenie nezávislého regulačného úradu
 - ✓ implementácia legislatívy EÚ – organizácia trhu
 - **Zákon č. 276/2001** Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
novela zákona 70/1998 – využitie práva prístupu k sieťam
- ▶ **2002 - vyhlášky MH SR** (dnes už neplatné) a úpravy v zákone o energetike menšieho rozsahu
- ▶ **2004 - 2005 - Zákon č. 656/2004** Z.z. o energetike (nový, nové subjekty na trhu) a nadväzujúce vykonávacie vyhlášky, prvé **pravidlá trhu**
- ▶ **2008 - Stratégia energetickej bezpečnosti SR** (definované potreby SR)
- ▶ **2012 - Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach**
Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 250/2012 Z. z. Zákon o regulácii v siet'ových odvetviach

**453/2013 Z. z.,
321/2014 Z. z.,
391/2015 Z. z.,
164/2017 Z. z.,
177/2018 Z. z.,
309/2018 Z. z.,
221/2019 Z. z.,
297/2019 Z. z.,
198/2020 Z. z.,
276/2020 Z. z.,
419/2020 Z. z.,
516/2021 Z. z.,**

**85/2022 Z. z.,
256/2022 Z. z.,
324/2022 Z. z.,
363/2022 Z. z.,
433/2022 Z. z.,
309/2023 Z. z.,
108/2024 Z. z.,
109/2024 Z. z.,
128/2024 Z. z.,
143/2024 Z. z.,
26/2025 Z. z.,**

Zákon č. 251/2012 Z. z.

Zákon o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

**391/2012 Z. z.,
352/2013 Z. z.,
382/2013 Z. z.,
102/2014 Z. z.,
321/2014 Z. z.,
91/2016 Z. z.,
315/2016 Z. z.,
162/2018 Z. z.,
177/2018 Z. z.,
309/2018 Z. z.,**

**419/2020 Z. z.,
85/2022 Z. z.,
324/2022 Z. z.,
393/2022 Z. z.,
433/2022 Z. z.,
205/2023 Z. z.,
309/2023 Z. z.,
108/2024 Z. z.,
128/2024 Z. z.,
143/2024 Z. z.,**

▶ **podľa § 40, (Splnomocňovacie ustanovenia) ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach**

- ▶ Úrad vydá všeobecne záväzný právny predpis podľa ktorý ustanoví pravidlá trhu, a to podmienky
 - ▶ a) prístupu do sústavy a siete a k akumulácii plynu a na organizovaný krátkodobý trh s elektrinou,
 - ▶ b) cezhraničnej výmeny elektriny,
 - ▶ c) pripojenia do sústavy a siete,
 - ▶ d) prenosu elektriny a prepravy plynu,
 - ▶ e) distribúcie elektriny a plynu,
 - ▶ f) uskladňovania plynu a poskytnutia nevyužitej uskladňovacej kapacity,
 - ▶ g) dodávky elektriny vrátane dodávky regulačnej elektriny a dodávky plynu,
 - ▶ h) poskytovania a obstarávania podporných služieb a flexibility v elektroenergetike,
 - ▶ i) poskytovania systémových služieb v elektroenergetike,
 - ▶ j) výroby elektriny z domáceho uhlia,
 - ▶ k) zodpovednosti za odchýlky účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom a postupy prenášania zodpovednosti za odchýlku medzi účastníkmi trhu s elektrinou alebo účastníkmi trhu s plynom,

-
- ▶ l) vyhodnocovania, zúčtovania a vysporiadania odchýlok a regulačnej elektriny jednotlivých účastníkov trhu a odchýlok sústavy a siete,
 - ▶ m) zverejňovania informácií prevádzkovateľom sústavy, prevádzkovateľom siete a organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou a poskytovania údajov účastníkmi trhu s elektrinou a účastníkmi trhu s plynom prevádzkovateľovi sústavy, prevádzkovateľovi siete a organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou na účel zverejňovania informácií,
 - ▶ n) predchádzania vzniku preťaženia národnej sústavy alebo siete a riešenia preťaženia národnej sústavy alebo siete,
 - ▶ o) použitia typových diagramov odberu elektriny alebo plynu,
 - ▶ p) činnosti a úlohy plynárenského dispečingu,
 - ▶ q) vyúčtovania za dodávku elektriny a informácií o vyúčtovaní za dodávku elektriny odberateľom elektriny, vyúčtovania za dodávku plynu a informácií o vyúčtovaní za dodávku plynu odberateľom plynu a vyúčtovania za poskytnutie flexibility poskytovateľom flexibility, ich náležitosti a členenie, termíny ich poskytovania a zúčtovacie obdobie,
 - ▶ r) vyúčtovania za poskytnuté podporné služby a systémové služby,
 - ▶ s) vyúčtovania elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
 - ▶ t) postupu pri registrácii účastníkov trhu, subjektu zúčtovania alebo bilančnej skupiny a ich zmien,
-

-
- ▶ u) postupu pri zmene dodávateľ'a elektriny, agregátora, dodávateľ'a plynu a koncového odberateľ'a elektriny alebo koncového odberateľ'a plynu v odbernom mieste a podmienky dodávok elektriny alebo dodávok plynu viacerými dodávateľ'mi elektriny alebo dodávateľ'mi plynu v jednom odbernom mieste,
 - ▶ v) rozsahu poskytovania informácií účastníkmi trhu s elektrinou prevádzkovateľ'ovi prenosovej sústavy na účel vedenia centrálnej evidencie údajov o prevádzke a meraniach elektriny v elektrizačnej sústave,
 - ▶ w) organizovania a vyhodnotenia krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶ x) centrálnej fakturácie poplatkov súvisiacich s prevádzkou sústavy a súvisiacich činností pre subjekty zúčtovania,
 - ▶ y) správy, zberu a sprístupňovania nameraných dát a údajov po vyhodnotení aktivovanej flexibility, uskladňovania elektriny a zdieľania elektriny alebo po vyhodnotení zdieľania plynu,
 - ▶ z) spôsobu určenia finančnej zábezpeky subjektu zúčtovania,
 - ▶ aa) začatia a ukončenia dodávky elektriny a dodávky plynu dodávateľ'om poslednej inštancie, výkonu činnosti dodávateľ'a poslednej inštancie, dodávky elektriny a dodávky plynu dodávateľ'om poslednej inštancie a postup účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom pri začatí dodávky poslednej inštancie,
 - ▶ ab) náležitostí zmlúv uzatváraných na trhu s elektrinou a na trhu s plynom,
 - ▶ ac) poskytovania údajov a informácií organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou všetkými účastníkmi trhu v dostatočnom rozsahu, kvalite a čase,
 - ▶ ad) prístupu k údajom koncového odberateľ'a elektriny poverenými osobami,
-

-
- ▶ ae) vyhodnocovania odchýlky subjektu zúčtovania pri aktivovanej flexibilitě,
 - ▶ af) vyhodnocovania aktivovanej flexibility, uskladňovania elektriny, zdieľania elektriny a zdieľania plynu,
 - ▶ ag) prístupu k dátovému a funkčnému rozhraniu elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, pravidiel prevádzky a používania elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah činností vykonávaných prostredníctvom elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶ ah) vedenia evidencie zraniteľných odberateľov elektriny a zraniteľných odberateľov plynu,
 - ▶ ai) súčinnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶ aj) poskytovania údajov a opravných údajov na účely zúčtovania odchýlok, vyúčtovania dodávok elektriny a dodávok plynu a vyúčtovania za poskytnutie flexibility,
 - ▶ ak) obmedzovania aktivácie flexibility prevádzkovateľom prenosovej sústavy a prevádzkovateľom distribučnej sústavy,
 - ▶ al) obmedzovania výroby elektriny pri riadení výroby elektriny,
 - ▶ am) zistenia hodnôt odberu alebo dodávky elektriny náhradnými spôsobmi,
 - ▶ an) zabezpečenia množstva elektriny a plynu pre dodávku elektriny koncovým odberateľom elektriny a dodávku plynu koncovým odberateľom plynu a termíny a rozsah predkladania údajov o rozsahu zabezpečeného množstva elektriny a plynu a spôsobe tohto zabezpečenia.
-

▶ **Vyhláška ÚRSO č. 207/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy (ďalej len „Pravidlá trhu“)**

▶ (4 x novelizovaná)

▶

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ a) všeobecne

- ▶ 2. **vymedzeným územím** – územie Slovenskej republiky, v ktorom je prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny alebo v ktorom je prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný zabezpečiť prepravu plynu alebo distribúciu plynu,
 - ▶ 9. zúčtovaním odchýlok – zúčtovanie rozdielov medzi zmluvne dohodnutými hodnotami dodávok alebo odberov elektriny alebo plynu a hodnotami dodávok alebo odberov elektriny alebo plynu v určenom čase určenými podľa pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a s plynom ustanovených podľa osobitného predpisu) (ďalej len „pravidlá trhu“),

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ b) v elektroenergetike

- ▶ **5. distribučnou sústavou vzájomne prepojené elektrické vedenia veľmi vysokého napätia do 110 kV vrátane** a vysokého napätia alebo nízkeho napätia a elektroenergetické zariadenia **potrebné na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia;** súčasťou distribučnej sústavy sú aj **meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia a elektronické komunikačné siete,** ktorých základným účelom je zabezpečenie prevádzkovania distribučnej sústavy; súčasťou distribučnej sústavy je **aj elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia, ak také elektrické vedenie alebo elektroenergetické zariadenie nespája prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členského štátu** alebo s prenosovou sústavou tretích štátov; za vlastníctvo distribučnej sústavy sa nepovažuje samostatné vlastníctvo transformátora alebo časti elektrickej stanice,

Trh (ZoE)

▶ § 2 (základné pojmy)

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 12. **regulačnou službou** poskytnutie disponibility, dodávka regulačnej elektriny alebo poskytnutie oboch týchto služieb prevádzkovateľovi prenosovej sústavy,
- ▶ 13. **systemovou službou** služba prevádzkovateľa prenosovej sústavy potrebná na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na vymedzenom území; zahŕňa aj služby, ktoré poskytuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy potrebné na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny,
- ▶ 14. **odberným miestom** miesto odberu elektriny pozostávajúce z jedného **alebo viacerých meracích bodov**,
- ▶ 15. **odovzdávacím miestom** miesto odovzdania elektriny pozostávajúce z jedného **alebo viacerých meracích bodov**,
- ▶ 16. **meracím bodom** miesto pripojenia užívateľa sústavy do sústavy vybavené **určeným meradlom**,

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 17. **typovým diagramom** odberu postupnosť hodnôt priemerných hodinových odberov za rok, na ktorej základe je určené množstvo odberu elektriny odberateľmi elektriny bez priebehového merania, využívaná na potreby zúčtovania odchýlky subjektu zúčtovania,
 - ▶ 18. **dodávkou elektriny** predaj elektriny,
 - ▶ 19. **zdieľaním elektriny** poskytovanie elektriny aktívnym odberateľom alebo energetickým spoločenstvom z iného dôvodu, než je predaj elektriny
 - ▶ 21. **regulačnou elektrinou** regulačná energia podľa osobitného predpisu (*nariadenie EÚ 2019/943*)
 - ▶ 22. **zabezpečením rovnováhy** zabezpečovanie rovnováhy podľa osobitného predpisu (*nariadenie EÚ 2019/943*),

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 23. **odchýlkou účastníka trhu** s elektrinou odchýlka, ktorá vznikla v určitom časovom úseku ako rozdiel medzi zmluvne dohodnutým množstvom dodávky alebo odberu elektriny a dodaným alebo odobratým množstvom elektriny v reálnom čase,
 - ▶ 24. **odchýlkou sústavy veľkosť** obstaranej regulačnej elektriny,

SYSTEMOVÁ ODCHÝLKA

- ▶ 25. **činnosťou organizátora krátkodobého trhu s elektrinou** organizovanie a zabezpečenie vyhodnotenia organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, zúčtovanie odchýlok, organizovanie a zabezpečenie zúčtovania podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou a súvisiace činnosti v rozsahu podľa osobitného predpisu, alebo pravidiel trhu,

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 26. **organizovaným krátkodobým cezhraničným trhom s elektrinou** cezhraničný trh s elektrinou organizovaný organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, ktorého sa zúčastňujú subjekty zúčtovania,
 - ▶ 27. **vyhodnotením organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu** s elektrinou určenie ceny a množstva elektriny zobchodovanej jednotlivými účastníkmi organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou,
 - ▶ 30. **regionálnou distribučnou sústavou** distribučná sústava, do ktorej je pripojených viac ako 100 000 odberných miest,
 - ▶ 31. **miestnou distribučnou sústavou** distribučná sústava, do ktorej je pripojených najviac 100 000 odberných; za vlastníctvo miestnej distribučnej sústavy sa nepovažuje samostatné vlastníctvo transformátora alebo časti elektrickej stanice

Trh (ZoE)

- ▶ § 2 (základné pojmy)

- ▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 33. **elektrickým vozidlom** motorové vozidlo vybavené hnacou jednotkou, ktorá sa skladá minimálne z jedného neperiférneho elektrického motora ako meniča energie s nabíjateľným systémom ukladania elektriny, ktorý možno externe nabíjať,
 - ▶ 34. **nabíjacím bodom** rozhranie, ktoré v určitom čase umožňuje nabíjanie jedného elektrického vozidla elektrinou alebo výmenu batérie jedného elektrického vozidla,
 - ▶ 35. **nabíjacou stanicou** jeden alebo viacero nabíjacích bodov,
 - ▶ 36. **verejne prístupnou nabíjacou stanicou** nabíjacia stanica, ku ktorej je zabezpečený nediskriminačný prístup všetkým používateľom; nediskriminačný prístup môže zahŕňať rôzne spôsoby autentifikácie a platby,

Trh (ZoE)

▶ § 2 (základné pojmy)

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 37. **zúčtováním podpory výroby elektriny** vyhodnotenie a zúčtovanie výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou, výkupu vyrobenej elektriny a úhrada podpory podľa osobitného predpisu,
- ▶ 38. **činnosťou výkupcu elektriny** výkup elektriny od výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou a prevzatie zodpovednosti za odchýlku za výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou v súlade s osobitným predpisom,
- ▶ 39. **energetickým mixom dodávky elektriny** hodnota podielov jednotlivých zdrojov energie v dodanej elektrine zverejňovaná organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou okrem elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie, pre ktorú boli **uplatnené** záruky pôvodu podľa osobitného predpisu,
- ▶ 40. **dodávaním elektriny do sústavy** fyzický tok elektriny od výrobcu elektriny, **prevádzkovateľa zariadenia na uskladňovanie elektriny, aktívneho odberateľa alebo energetického spoločenstva do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy,**

Trh (ZoE)

▶ § 2 (základné pojmy)

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 41. **dynamickou cenou elektriny** cena elektriny, ktorej výška odráža zmeny cien na denných a vnútrodenných trhoch s elektrinou v časových intervaloch, ktoré zodpovedajú najmenej frekvencii vysporiadania obchodov na týchto trhoch,
- ▶ 42. **agregáciou** činnosť, pri ktorej agregátor zlučuje flexibilitu z viacerých odberných miest a odovzdávacích miest na účel ponuky a predaja agregovanej flexibility na organizovaných trhoch s elektrinou, alebo na trhu s podpornými službami alebo na účel minimalizácie odchýlky v rámci bilančnej skupiny agregátora,
- ▶ 43. **flexibilitou** schopnosť riadenej zmeny odberu elektriny zo sústavy alebo schopnosť riadenej zmeny dodávky elektriny do sústavy v reakcii na trhové signály vrátane zmien trhových cien elektriny v čase alebo platieb hradených ako odmena za riadenú zmenu odberu alebo dodávky elektriny,

Trh (ZoE)

▶ § 2 (základné pojmy)

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 44. **aktiváciou flexibility** riadená zmena odberu elektriny zo sústavy alebo riadená zmena dodávky elektriny do sústavy vyvolaná reakciou na trhové signály vrátane zmien trhových cien elektriny v čase alebo platieb hrađených ako odmena za zmenu odberu alebo dodávky elektriny,
- ▶ 45. **uskladňovaním elektriny** odloženie spotreby elektriny na neskorší čas, ako bola vyrobená, alebo premena elektriny na takú formu energie, ktorú možno uskladňovať, uskladňovanie takej energie a následná spätná premena takejto energie na elektrinu v rámci jedného odberného miesta alebo odovzdávacieho miesta,
- ▶ 46. **zariadením na uskladňovanie** elektriny zariadenie, v ktorom prebieha uskladňovanie elektriny,
- ▶ 47. **plne integrovaným prvkom sústavy** funkčne alebo s ostatnými zariadeniami prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy prevádzkovo trvalo prepojené zariadenie na uskladňovanie elektriny, kondenzátor, zotrvačnik alebo iné funkčne obdobné zariadenie vo vlastníctve prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktoré je určené výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy; plne integrovaným prvkom sústavy nie je zariadenie, ktoré slúži alebo je určené na zabezpečovanie rovnováhy alebo riadenia preťaženia

Trh (ZoE)

▶ § 2 (základné pojmy)

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 48. **pret'ažením** pret'aženie podľa osobitného predpisu,
- ▶ 49. **riadením pret'aženia** činnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riešení pret'aženia,
- ▶ 50. **takmer v reálnom čase** časové obdobie najdlhšie v trvaní časového intervalu, za ktorý organizátor krátkodobého trhu s elektrinou zisťuje odchýlku sústavy a odchýlku subjektu zúčtovania,
- ▶ 53. **jalovým elektrickým výkonom** zložka zdanlivého elektrického výkonu, potrebná na vytvorenie magnetických alebo elektrických polí, ktorá môže mať indukčný alebo kapacitný charakter; jeho meranie sa vykonáva podľa osobitného predpisu

Trh (ZoE)

▶ § 3

▶ a) všeobecne

▶ 10. zraniteľným odberateľom

□ 10.1. odberateľ elektriny **v domácnosti**,

□ 10.3. odberateľ elektriny **mimo domácnosti** s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac **30 000 kWh**,

□ 10.5 odberateľ elektriny mimo domácnosti okrem odberateľa elektriny podľa bodu 10.3., ktorý odoberá elektrinu **na prevádzku zariadenia sociálnych služieb** zapísaného do registra sociálnych služieb, na prevádzku zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na prevádzku bytového domu s nájomnými **bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku**, ktoré sú určené **na sociálne bývanie** podľa osobitného predpisu, alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania podľa osobitného predpisu,

□ 10.8. skupina koncových odberateľov elektriny, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca elektrinu na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou,

Trh (ZoE)

▶ § 3

▶ a) všeobecne

- ▶ **11. dodávateľom poskytujúcim univerzálnu** službu dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu, ktorý dodáva elektrinu alebo plyn odberateľom elektriny v domácnosti alebo odberateľom plynu v domácnosti,

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ **6. dodávateľom elektriny** osoba, ktorá má povolenie na dodávku elektriny a súčasne nepreberá v odbernom mieste alebo mieste poskytovateľa flexibility zodpovednosť za odchýlky spôsobené aktiváciou flexibility v čase, v ktorom je flexibilita aktivovaná, okrem prípadov, keď je dodávateľ elektriny súčasne agregátorom, alebo aktívny odberateľ alebo energetické spoločenstvo, ak dodáva elektrinu inej osobe,

Trh (ZoE)

▶ § 3

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 7. **odberateľom elektriny** osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účel ďalšieho predaja, alebo koncový odberateľ elektriny,
- ▶ 8. **koncovým odberateľom** odberateľ elektriny v domácnosti, alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu,
- ▶ 9. **odberateľom elektriny v domácnosti** fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti,

- ▶ 11 **subjektom zúčtovania** samostatný subjekt zúčtovania podľa osobitného predpisu,
- ▶ 12 **účastníkom organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou** subjekt zúčtovania, ktorý s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou uzatvoril zmluvu o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,

Trh (ZoE)

▶ § 3

▶ b) v elektroenergetike

- ▶ 15. **poskytovateľom podporných služieb** účastník trhu s elektrinou, ktorý uzatvoril s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o poskytovaní podporných služieb,
- ▶ 17. **agregátorom** osoba, ktorá má povolenie na dodávku elektriny a ktorá vykonáva činnosť agregácie,
- ▶ 18. **nezávislým agregátorom** agregátor, ktorý v odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste poskytovateľa flexibility využíva flexibilitu odberu, dodávky alebo výroby elektriny a súčasne nepreberá v tomto odbernom alebo odovzdávacom mieste zodpovednosť za odchýlky spôsobené dodávkou alebo odberom elektriny v čase, v ktorom nie je aktivovaná flexibilita,
- ▶ 19. **poskytovateľom flexibility** osoba, ktorá prevádzkuje elektroenergetické zariadenie alebo odberné elektrické zariadenie so schopnosťou flexibility,
- ▶ 20. **prevádzkovateľom zariadenia na uskladňovanie elektriny** osoba, ktorá uskladňuje elektrinu v zariadení na uskladňovanie elektriny.

Trh (ZoE)

- ▶ § 3

Na účely tohto zákona sa rozumie

- ▶ c) v plynárenstve

- ▶ 15. chráneným odberateľom odberateľ plynu, ktorý je pripojený k distribučnej sieti a ktorý je
 - .
 - .
 - **15.8. odberateľom plynu poskytujúcim podporné služby v elektroenergetike,**

Podnikanie v energetike (ZoE)

- ▶ § 4 Podnikanie v energetike
 - ▶ 1 Podnikáním v energetike **je**
 - ▶ a) výroba, **uskladňovanie**, prenos, distribúcia, **agregácia** a dodávka elektriny,
 - ▶ b) činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶
 - ▶ 2 Podnikáním v energetike **nie je** výroba elektriny, distribúcia elektriny **výlučne pre vlastnú spotrebu** a dodávka elektriny vrátane zabezpečenia prenosu elektriny, distribúcie elektriny a ostatných služieb spojených s dodávkou elektriny **pre iné osoby za nákupné ceny vrátane zložiek ceny za prenos elektriny, distribúciu elektriny a ostatné služby spojené s dodávkou elektriny bez ďalšieho zvýšenia; to neplatí**, ak ide o **dodávku elektriny koncovým odberateľom** elektriny pripojeným do **miestnej distribučnej sústavy**. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 12 až 14.

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 4 Podnikanie v energetike

- ▶ 3 **Cena** za jednotku dodanej elektriny a plynu [podľa odseku 2](#) vrátane zložiek ceny za prenos elektriny, distribúciu elektriny a ostatné služby spojené s dodávkou elektriny a zložiek ceny za prepravu plynu, distribúciu plynu a ostatné služby spojené s dodávkou plynu **musí byť rovnaká ako cena v daňovom doklade vystavenom za takú dodávku elektriny** alebo dodávku plynu vrátane zložiek ceny za prenos elektriny, distribúciu elektriny a ostatné služby spojené s dodávkou elektriny alebo zložiek ceny za prepravu plynu, distribúciu plynu a ostatné služby spojené s dodávkou plynu.

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 4 Podnikanie v energetike

- ▶ 4 **Podnikáním v energetike nie je** výroba, elektriny v zariadení na **výrobu elektriny** s inštalovaným výkonom **do 11 kW** výrobcom elektriny, **ak si neuplatňuje podporu** doplatkom podľa osobitného predpisu a uskladňovanie elektriny v zariadení na **uskladňovanie elektriny** s inštalovaným výkonom **do 11 kW** prevádzkovateľom zariadenia na uskladňovanie elektriny.
- ▶ 5 Ak ide o **aktívneho odberateľa**, podnikáním v energetike **nie je výroba elektriny** v zariadení s inštalovaným výkonom **do 1 MW**, **uskladňovanie** elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom **do 1 MW** alebo **dodávka** elektriny. Ak ide o **energetické spoločenstvo** alebo komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov, podnikáním v energetike **nie je výroba** elektriny v zariadení s inštalovaným výkonom **do 1 MW**, **uskladňovanie** elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom **do 1 MW**, **agregácia alebo dodávka elektriny** a výroba alebo dodávka biometánu **pre svojich členov**.

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 4 Podnikanie v energetike

- ▶ 6 Za **aktívneho odberateľa** sa považuje koncový odberateľ elektriny alebo skupina spoločne konajúcich koncových odberateľov elektriny, ktorí spotrebúvajú alebo uskladňujú elektrinu vyrobenú v ich zariadeniach na výrobu elektriny, dodávajú vlastnú vyrobenú elektrinu alebo poskytujú flexibilitu, **ak tieto činnosti nie sú ich hlavnou podnikateľskou činnosťou. Odberateľ elektriny v domácnosti alebo právnická osoba založená na iný ako podnikateľský účel, ktorá vykonáva aspoň jednu z činností podľa prvej vety, sa na účely tohto zákona považuje vždy za aktívneho odberateľa. Iný koncový odberateľ elektriny, ktorý vykonáva aspoň jednu z činností podľa prvej vety, sa na účely tohto zákona považuje za aktívneho odberateľa, ak príjmy z výkonu činností podľa prvej vety v súčte za posledné účtovné obdobie nepresahujú príjmy z ktorejkoľvek jeho podnikateľskej činnosti.**
- ▶ 7 **Podnikaním v energetike nie je** prevádzkovanie **nabíjacej stanice**, poskytovanie nabíjania elektrických vozidiel **a výroba elektriny pri prevádzke dopravných prostriedkov elektrickej trakcie.**

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 4 Podnikanie v energetike

- ▶ 8 Osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa § 6 ods. 2 (podnikanie v energetike), musí byť **zapísaná v registri partnerov verejného sektora**
- ▶ 9 Na osoby, ktoré vykonávajú činnosti podľa odseku 2 (podnikanie v energetike) **alebo odseku 5 (aktívny odberateľ)** alebo prevádzkujú verejne prístupnú nabíjaciu stanicu, sa vzťahuje **oznamovacia povinnosť**, podľa ktorej sú povinné v lehote do 30 dní oznámiť úradu začiatok, ukončenie a zmenu tejto činnosti. Oznámenie obsahuje meno, priezvisko, adresu pobytu fyzickej osoby alebo obchodné meno, identifikačné číslo právnickej osoby, miesto činnosti, dátum začiatku, zmeny alebo ukončenia činnosti a opis energetického zariadenia, ak sa na oznamovanú činnosť používa. **Oznamovacia povinnosť sa nevzťahuje na výrobu elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW a na uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW.**

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 6 Oprávnenie na podnikanie v energetike

- ▶ 1 Podnikať v energetike možno **len na základe a v súlade s povolením** alebo potvrdením o splnení oznamovacej povinnosti alebo na základe rozhodnutia úradu podľa § 10 ods. 8 alebo ods. 9 alebo podľa osobitného predpisu.14b).
- ▶ 2 Povolenie sa vyžaduje, ak nejde o činnosti podľa odseku 5 (*výroba alebo uskladňovanie a dodávka elektriny zariadeniami na výrobu elektriny alebo zariadeniami na uskladňovanie elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane*), na
 - ▶ a) výrobu, **uskladňovanie**, prenos, distribúciu, **agregáciu** a dodávku elektriny,
 - ▶ b) činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶ .
 - ▶ .
 - ▶ h) činnosť výkupcu elektriny
- ▶ 3 Činnosti podľa odseku 2 povoľuje úrad; povolenie možno vydať na jednu alebo na viac činností, na dobu neurčitú, ak žiadateľ nežiada inak.
- ▶ 4 Na výkon činnosti agregácie sa vyžaduje povolenie na dodávku elektriny.

Podnikanie v energetike (ZoE)

▶ § 6 Oprávnenie na podnikanie v energetike

▶ 5) Povolenie sa **nevyžaduje** na tieto činnosti:

- ▶ a) výroba alebo **uskladňovanie** a dodávka elektriny zariadeniami na výrobu elektriny alebo zariadeniami na **uskladňovanie elektriny** s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane,

▶ 7) Povolenie na uskladňovanie elektriny ani oznámenie podľa odseku 6 sa **nevyžaduje na činnosť uskladňovania** elektriny, ak ide o zariadenie na uskladňovanie elektriny prevádzkované v **odovzdávacom mieste zariadenia na výrobu elektriny** výrobcu elektriny **a inštalovaný výkon zariadenia na uskladňovanie elektriny je nižší ako inštalovaný výkon zariadenia na výrobu elektriny**. Na osoby, ktoré vykonávajú činnosť podľa prvej vety, sa vzťahuje **oznamovacia povinnosť** podľa § 4 ods. 9.

▶ 6) Na osoby, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie podľa odseku 5, sa vzťahuje oznamovacia povinnosť, podľa ktorej sú povinné v lehote do 30 dní oznámiť úradu začiatok, ukončenie a zmenu tejto činnosti.

Trh (ZoE)

- ▶ § 11a Energetické spoločenstvo a komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov
 - ▶ (1) Energetickým spoločenstvom je právnická osoba,
 - ▶ a) ktorá je **založená na účel výroby elektriny, dodávky elektriny, zdieľania elektriny, uskladňovania elektriny, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností alebo poskytovania iných služieb** súvisiacich so zabezpečovaním **energetických potrieb jej členov** alebo spoločníkov (ďalej len „člen“) s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov,
 - ▶ b) ktorá **nevykonáva činnosti podľa písmena a) za účelom dosiahnutia zisku**,
 - ▶ c) do ktorej je možno vstúpiť, nadobúdať podiel alebo inak sa stať členom, a z ktorej je možné vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena a
 - ▶ d) ktorej členmi, ktorí samostatne alebo spoločne s inými členmi môžu vykonávať kontrolu v energetickom spoločenstve, sú len fyzické osoby, malé podniky, vyššie územné celky alebo obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo energetické spoločenstvo.

Trh (ZoE)

- ▶ § 11a Energetické spoločenstvo a komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov
 - ▶ (2) Komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov je právnická osoba,
 - ▶ a) **ktorá je založená na účel výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu a ktorá súčasne môže byť založená na účel dodávky elektriny alebo plynu, zdieľania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu, uskladňovania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností** alebo poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečením energetických potrieb jej členov s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov,
 - ▶ b) ktorá nevykonáva činnosti podľa písmena a) za účelom dosiahnutia zisku,
 - ▶ c) do ktorej je možno vstúpiť, nadobúdať podiel alebo inak sa stať členom, a z ktorej je možné vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena,
 - ▶ ...

Trh (ZoE)

- ▶ § 11a Energetické spoločenstvo a komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov
 - ▶ (2) Komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov je právnická osoba,
 - ▶ ...
 - ▶ d) ktorej členmi sú len fyzické osoby, malé a stredné podniky, vyššie územné celky alebo obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, a
 - ▶ e) ktorej členovia oprávnení samostatne alebo spoločne s inými členmi vykonávať kontrolu v komunite vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov majú trvalý pobyt alebo sídlo na území vyššieho územného celku, v ktorom je umiestnené zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo zariadenie na výrobu biometánu vlastnené komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov alebo väčšina takých zariadení, ak komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov vyrába elektrinu alebo plyn vo viacerých takých zariadeniach; ak nemožno určiť vyšší územný celok podľa predchádzajúcej vety, určí sa podľa sídla komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov.
 - ▶ (3) Za energetické spoločenstvo sa považuje aj komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, ak tento zákon neustanovuje inak

Trh (ZoE)

▶ § 12 Výstavba energetického zariadenia

▶ .

▶ 2 **Stavať** energetické zariadenie **možno iba na základe osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia**. To **neplatí**, ak ide o výstavbu energetického zariadenia na

- ▶ a) **výrobu elektriny zo slnečnej energie alebo veternej energie** s celkovým inštalovaným výkonom **do 5 MW vrátane**; zvýšiť celkový inštalovaný výkon takéhoto energetického zariadenia nad 5 MW v prípade výroby elektriny zo slnečnej energie alebo veternej energie možno iba na základe osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia,
- ▶ b) **výrobu elektriny** s celkovým inštalovaným výkonom **do 1 MW vrátane**, ktoré využíva iný primárny energetický zdroj, ako je slnečná energia alebo veterná energia; zvýšiť inštalovaný výkon takého energetického zariadenia nad 1 MW možno iba na základe osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia,
- ▶ ...
- ▶ j) **uskladňovanie elektriny**, ak ide o zariadenie s celkovým inštalovaným výkonom do **10 MW** vrátane,

Trh (ZoE)

▶ § 12 Výstavba energetického zariadenia

- ▶ 3 Ministerstvo posudzuje súlad žiadosti o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia s energetickou politikou schválenou vládou Slovenskej republiky.
- ▶ 4 Osvedčenie na výstavbu energetického zariadenia vydáva ministerstvo rozhodnutím na základe písomnej žiadosti žiadateľa...
- ▶ 5 Súčasťou písomnej žiadosti podľa odseku 4 je stanovisko prevádzkovateľa
 - ▶ a) distribučnej sústavy, ku ktorej bude elektroenergetické zariadenie pripojené...
 - ▶ b) prenosovej sústavy...
 - ▶ ...
- ▶
- ▶ 7 Súčasťou písomnej žiadosti o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom nad 30 MW je preukázanie odbornej spôsobilosti žiadateľa podľa § 5 ods. 4 alebo § 9 ods. 2.

Trh (ZoE)

▶ § 15

- ▶ 1 Predmetom trhu s elektrinou a trhu s plynom je dodávka elektriny a plynu, pripojenie do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete a distribučnej siete, prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny a prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny na vymedzenom území, prístup do prepravnej siete a preprava plynu a prístup do distribučnej siete a distribúcia plynu na vymedzenom území, prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu, poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a plynárenstve, poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike, poskytovanie flexibility, uskladňovanie elektriny, agregácia, pripojenie a prístup nových výrobcov elektriny a plynu do sústavy alebo do siete.
- ▶ (2) Účastníkom trhu s elektrinou je poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike, poskytovanie flexibility, uskladňovanie elektriny, agregácia, pripojenie a prístup nových výrobcov elektriny a plynu do sústavy alebo do siete.
 - ▶ a) výrobca elektriny,
 - ▶ b) prevádzkovateľ prenosovej sústavy,
 - ▶ c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy,
 - ▶ d) dodávateľ elektriny,
 - ▶ e) koncový odberateľ elektriny,
 - ▶ f) organizátor krátkodobého trhu s elektrinou
 - ▶ g) výkupca elektriny,
 - ▶ h) agregátor,
 - ▶ i) prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny,
 - ▶ j) energetické spoločenstvo,
 - ▶ k) prevádzkovateľ priameho vedenia,

Trh (ZoE)

▶ § 15

- ▶ 4 Účastník trhu s elektrinou a trhu s plynom má právo prístupu na trh s elektrinou a trh s plynom na základe
 - ▶ a) regulovaného prístupu,
 - ▶ b) dohodnutého prístupu.
- ▶ 5 Reguláciu prístupu na trh s elektrinou a trh s plynom vykonáva úrad podľa osobitného predpisu. (Zákon č. 250/2012 Z. z.)
- ▶ 6 Regulovaný prístup na trh s elektrinou má účastník trhu do prenosovej sústavy a distribučnej sústavy.
- ▶ 7 Účastník trhu s elektrinou je povinný uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky so zúčtovateľom odchýlok alebo zmluvu o **prevzatí zodpovednosti za odchýlku** s iným účastníkom trhu s elektrinou, ktorý je subjektom zúčtovania alebo ktorý preniesol zodpovednosť za odchýlku na subjekt zúčtovania, alebo zmluvu o **povinnom prevzatí zodpovednosti za odchýlku s výkupcom elektriny**; výkupca elektriny je povinný uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky so zúčtovateľom odchýlok.

Trh (ZoE)

▶ § 15

- ▶ 10 **Účastník trhu** s elektrinou je **povinný poskytnúť organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou údaje** potrebné na výkon činností organizátora krátkodobého trhu s elektrinou podľa § 37 v rozsahu, spôsobom a v termínoch podľa pravidiel trhu a prevádzkového poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou. Za poskytnutie údajov v určenom termíne a za správnosť a úplnosť údajov zodpovedá poskytovateľ údajov.
- ▶ 11 **Subjekt zúčtovania je povinný voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou včas uhradiť záväzky** súvisiace so zúčtovaním a s vysporiadaním organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou a zúčtovaním a vysporiadaním odchýlok.
- ▶ 14 **Účastník trhu** s elektrinou a účastník trhu s plynom **je povinný dodržiavať pravidlá trhu** a poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje potrebné na plnenie jeho povinností súvisiacich so zverejňovaním v rozsahu podľa pravidiel trhu.
- ▶ 15 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou je v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, osobitným predpisom, alebo prevádzkovým poriadkom organizátora krátkodobého trhu s elektrinou oprávnený komunikovať v elektronickej podobe, poskytovať elektronické dokumenty a robiť právne úkony v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického systému podľa § 37 ods. 10

Trh (ZoE)

- ▶ § 17b Dodávka elektriny a dodávka plynu zraniteľným odberateľom za cenu regulovanú úradom
- ▶ § 17c Ďalšie požiadavky na obsah zmluvy uzatvorenej s odberateľom elektriny alebo odberateľom plynu
- ▶ § 17d Zmena dodávateľa elektriny, agregátora a dodávateľa plynu
- ▶ § 17e Kolektívna zmena dodávateľa
- ▶ § 17f Vyúčtovanie za dodávku elektriny a dodávku plynu

Trh (ZoE)

- ▶ § 18 Dodávateľ poslednej inštancie
 - ▶ (1) Dodávateľ poslednej inštancie je **povinný dodávať elektrinu** alebo plyn **koncovým odberateľom elektriny a koncovým** plynu, ktorí sú pripojení k sústave alebo sieti a **ktorých dodávateľ stratil spôsobilosť dodávať elektrinu** alebo plyn podľa odseku 6 alebo **dôjde k zastaveniu procesu zmeny dodávateľa elektriny** alebo dodávateľa plynu, a zároveň ku dňu prerušenia dodávok elektriny alebo plynu **nemajú zabezpečenú dodávku iným spôsobom**.
 - ▶ (2) Dodávateľ poslednej inštancie je povinný dodávať elektrinu alebo plyn odberateľom podľa odseku 1 **najviac počas troch mesiacov**. Dodávateľ poslednej inštancie túto skutočnosť bezodkladne oznámi úradu.
 - ▶ (4) Úrad rozhodne o výbere dodávateľa poslednej inštancie v súlade s kritériami určenými podľa osobitného predpisu. (§ 10 písm. a) prvý bod zákona č. 250/2012Z. z.)

Trh (ZoE)

- ▶ § 18 Dodávateľ poslednej inštancie
 - ▶ (6) **Dodávka** elektriny alebo plynu do odberného miesta dodávateľom poslednej inštancie **sa začína dňom nasledujúcim po dni, keď pôvodný dodávateľ stratil spôsobilosť dodávať elektrinu** alebo plyn odberateľom, s ktorými má uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu alebo zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu. Pôvodný dodávateľ stratí spôsobilosť dodávať elektrinu alebo plyn do odberného miesta, ak
 - ▶ a) **nezabezpečil pre odberné miesta** odberateľov, s ktorými uzatvoril zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu, **prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny alebo prístup do distribučnej sústavy** a distribúciu elektriny v prípade dodávky elektriny alebo prístup do prepravnej siete a prepravu plynu alebo prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v prípade dodávky plynu; podrobnosti upravujú pravidlá trhu,
 - ▶ b) **nemá uzavretú platnú a účinnú zmluvu o zúčtovaní odchýlky alebo zmluvu o prevzatí zodpovednosti za odchýlku**; podrobnosti upravujú pravidlá trhu; tým nie je dotknutá povinnosť dodávateľa elektriny podľa § 34 ods. 2 písm. a),
 - ▶ c) **mu bolo zrušené povolenie na dodávku elektriny** alebo dodávku plynu alebo mu zanikne oprávnenie dodávať elektrinu alebo plyn na vymedzenom území podľa § 6 ods. 10

Trh (ZoE)

▶ § 18 Dodávateľ poslednej inštancie

- ▶ (7) **Dňom začatia dodávky elektriny** alebo dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie **sa ukončujú dodávky elektriny alebo dodávky plynu pôvodným dodávateľom** elektriny alebo dodávateľom plynu. **Zodpovednosť** dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu **za škodu spôsobenú odberateľovi** elektriny alebo odberateľovi plynu **tým nie je dotknutá**.
- ▶ (8) **Odberateľ**, ktorému dodáva elektrinu alebo plyn dodávateľ poslednej inštancie, **je povinný dodávateľovi poslednej inštancie uhradiť cenu za dodávku poslednej inštancie vrátane platieb podľa osobitného predpisu (zákon o NJF)** a dodržiavať ostatné podmienky dodávky poslednej inštancie. Podrobnosti upravujú pravidlá trhu.
- ▶ (9) **Ak zúčtovateľ odchýlok predčasne ukončí zmluvu o zúčtovaní odchýlky** na základe porušenia zmluvy zo strany dodávateľa, túto skutočnosť bezodkladne zverejní na svojom webovom sídle a o tejto skutočnosti bezodkladne písomne informuje prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, prevádzkovateľa prenosovej sústavy a úrad.

Trh (ZoE)

- ▶ § 18 Dodávateľ poslednej inštancie

- ▶ (14) Dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu, ktorý stratil spôsobilosť dodávať elektrinu alebo plyn podľa odseku 6, je **povinný bezodkladne ponúknuť množstvo elektriny alebo plynu, ktoré zabezpečil** podľa § 34 ods. 11 alebo § 69 ods. 7, **za obstarávacie náklady** navýšené o jadrovú infláciu dodávateľovi poslednej inštancie. Povinnosť dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu podľa prvej vety vzniká v rozsahu predpokladaného maximálneho množstva elektriny alebo plynu dodávaného dodávateľom poslednej inštancie odberateľom elektriny alebo odberateľom plynu, ktorým boli ukončené dodávky elektriny alebo plynu podľa odseku 7. **Dodávateľ poslednej inštancie má prednostné právo odkúpiť takto ponúknuté množstvo elektriny alebo plynu alebo ním určenú časť od pôvodného dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu.**

Trh (ZoE)

▶ § 18a

- ▶ (1) Dodávateľ poslednej inštalácie je **povinný vykúpiť elektrinu od výrobcu elektriny, ktorý má uzatvorenú zmluvu o povinnom výkupe elektriny s výkupcom elektriny**, ktorý stratil spôsobilosť vykúpiť elektrinu podľa osobitného predpisu. Výkupca elektriny stratí spôsobilosť vykúpiť elektrinu podľa osobitného predpisu, ak mu bolo zrušené povolenie na činnosť výkupcu elektriny alebo mu zanikne povolenie na činnosť výkupcu elektriny. Výkup elektriny podľa prvej vety dodávateľom poslednej inštalácie sa začína dňom nasledujúcim po dni, keď výkupca elektriny stratil spôsobilosť vykúpiť elektrinu od výrobcov elektriny, s ktorými má uzatvorenú zmluvu o povinnom výkupe elektriny.
- ▶ (3) Dodávateľ poslednej inštalácie **je povinný prevziať zodpovednosť za odchýlku za výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou** v súlade s osobitným predpisom, ktorý má uzatvorenú zmluvu o povinnom prevzatí zodpovednosti za odchýlku s výkupcom elektriny...
- ▶ 5) Dodávateľ poslednej inštalácie **nemôže odmietnuť** výkup elektriny od výrobcov elektriny podľa odseku 1 alebo prevzatie zodpovednosti za odchýlku za výrobcov elektriny podľa odseku 3. **Náklady vzniknuté dodávateľovi poslednej inštalácie činnosťou výkupcu elektriny** úrad zohľadní v konaní o cenovej regulácii podľa osobitného predpisu.

Trh (ZoE)

▶ § 19 Technické podmienky sústavy a siete a prevádzkové poriadky sústavy a siete

- ▶ (1) Prevádzkovateľ sústavy alebo prevádzkovateľ siete je povinný v záujme zabezpečenia nediskriminačného, transparentného, bezpečného prístupu, pripojenia a prevádzkovania sústavy a siete určiť technické podmienky prístupu a pripojenia do sústavy a siete, pravidlá prevádzkovania sústavy a siete a určiť a dodržať kritériá technickej bezpečnosti sústavy a siete.
- ▶ (2) Technické podmienky prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidlá prevádzkovania sústavy a siete vrátane priameho vedenia a priameho plynovodu obsahujú najmä podmienky
 - ▶ a) prístupu do sústavy a siete,
 - ▶ b) pripojenia do sústavy a siete,
 - ▶ c) technickej súčinnosti sústavy a siete vrátane vzájomnej prevádzkyschopnosti sústavy a siete,
 - ▶ d) prevádzkovania sústavy a siete,
 - ▶ e) prevádzkovania priameho vedenia alebo priameho plynovodu,
 - ▶ f) zabezpečenia prevádzkovej bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete,
 - ▶ g) prerušenia dodávok elektriny a plynu,
 - ▶ h) odpojenia zo sústavy alebo siete
 - ▶ i) riadenia sústavy alebo siete.

Trh (ZoE)

▶ § 19a Verejné konzultácie

- ▶ (1) Ak tento zákon alebo osobitný predpis (sieťový predpis pre požiadavky na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy) ukladá prevádzkovateľovi sústavy, organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľovi siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka povinnosť verejne konzultovať návrh prevádzkového poriadku, obchodných podmienok alebo iných obdobných podmienok alebo postupov alebo ich zmien (ďalej len „návrh podmienok“), je **prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka povinný návrh podmienok zverejniť na svojom webovom sídle a umožniť dotknutým účastníkom trhu sa k nemu v primeranej lehote vyjadriť a uplatniť pripomienky.**
- ▶
- ▶ (3) Prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka **zverejní uplatnené pripomienky a spôsob ich vyhodnotenia spolu s odôvodnením na svojom webovom sídle.** Ak na základe vykonanej verejnej konzultácie upraví návrh podmienok, je povinný bezodkladne zverejniť upravený návrh podmienok.
- ▶ (4) O vykonanej verejnej konzultácii spracuje prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka záznam. **Ak po verejnej konzultácii schvaľuje návrh podmienok úrad, prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka predloží návrh podmienok úradu na schválenie spoločne so záznamom o vykonanej verejnej konzultácii.**

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike

- ▶ (1) **Stavom núdze** v elektroenergetike je **náhly nedostatok alebo hroziaci nedostatok elektriny, zmena frekvencie** v sústave nad alebo pod úroveň určenú pre technické prostriedky zabezpečujúce automatické odpájanie zariadení od sústavy v súlade s technickými podmienkami prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa § 19 alebo **prerušenie paralelnej prevádzky** prenosových sústav, ktoré môže spôsobiť významné zníženie alebo prerušenie dodávok elektriny alebo **vyradenie energetických zariadení z činnosti** alebo ohrozenie života a zdravia ľudí na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia v dôsledku
 - ▶ a) mimoriadnej udalosti alebo krízovej situácie,
 - ▶ b) opatrení hospodárskej mobilizácie,
 - ▶ c) havárií na zariadeniach na výrobu, prenos a distribúciu elektriny aj mimo vymedzeného územia,
 - ▶ d) ohrozenia bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy,
 - ▶ e) nevyrovnanej bilancie sústavy alebo jej časti,
 - ▶ f) trestného činu terorizmu.

- ▶ (2) **Predchádzaním stavu núdze** v elektroenergetike je súbor opatrení a postupov, vrátane obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike, ktoré sa uplatňujú, ak hrozí stav núdze v elektroenergetike

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (3) **Skúškou stavu núdze** v elektroenergetike je **overenie súboru opatrení a postupov**, vrátane obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike, uplatňovaných pri stave núdze v elektroenergetike alebo pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike.
 - ▶ (4) Obmedzujúcimi opatreniami v elektroenergetike sú:
 - ▶ a) obmedzenie spotreby elektriny,
 - ▶ b) prerušenie distribúcie elektriny,
 - ▶ c) zmena hodnoty výkonu dodávaného do sústavy alebo odoberaného zo sústavy výrobcom elektriny alebo odberateľom elektriny,
 - ▶ d) použitie voľných výrobných kapacít,
 - ▶ e) operatívne vypnutie časti zariadenia v rozsahu nevyhnutnom na vyrovnanie výkonovej bilancie dotknutej časti sústavy,
 - ▶ f) opatrenia pre obnovu prenosu a distribúcie elektriny,
 - ▶ g) pozastavenie trhových činností.

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
- ▶ (5) Stav núdze v elektroenergetike na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia po posúdení dôsledkov **podľa odseku 1 vyhlasuje a odvoláva prevádzkovateľ prenosovej** sústavy vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vyhlásenie a odvolanie stavu núdze v elektroenergetike bezodkladne oznamuje ministerstvu. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vyhlasuje stav núdze v elektroenergetike pred prijatím obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike; **to neplatí pri rozpade sústavy** alebo hrozbe rozpadu sústavy, kedy je prevádzkovateľ prenosovej sústavy **oprávnený vyhlásiť stav núdze v elektroenergetike dodatočne**. Dodatočné vyhlásenie stavu núdze v elektroenergetike uskutoční prevádzkovateľ prenosovej sústavy bezodkladne po prijatí opatrení nevyhnutných na ochranu a obnovu sústavy, pričom v dodatočnom vyhlásení stavu núdze v elektroenergetike určí presný čas, v ktorom nastal stav núdze v elektroenergetike; tento čas sa považuje za čas vyhlásenia stavu núdze v elektroenergetike.

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
- ▶ (6) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je oprávnený vykonať **skúšku stavu núdze v elektroenergetike** v súlade s technickými podmienkami prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa § 19 v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy. Počas skúšky stavu núdze v elektroenergetike je možné realizovať všetky obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike podľa odseku 4. Počas skúšky stavu núdze v elektroenergetike **sa neuplatňujú štandardy kvality** podľa osobitného predpisu. Každý účastník trhu s elektrinou je povinný poskytnúť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy pri skúške stavu núdze v elektroenergetike a príprave na skúšku stavu núdze v elektroenergetike potrebnú súčinnosť a dodržiavať pokyny prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Vyhodnotenie a zúčtovanie odchýlok a regulačnej elektriny pri skúške stavu núdze v elektroenergetike sa uskutočňuje v rozsahu podľa pravidiel trhu. **Úrad zohľadní náklady na vykonanie skúšok stavu núdze v elektroenergetike v navrhovanom spôsobe cenovej regulácie.**

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (12) Stavom núdze v elektroenergetike je **aj** stav, kedy **cena veľkoobchodných energetických produktov na veľkoobchodných trhoch s energiou dosahuje nielen krátkodobo úroveň, ktorá môže viesť k cenovej nedostupnosti elektriny pre odberateľov na vymedzenom území** a ktorá môže spôsobiť ohrozenie bezpečnosti štátu, zdravia alebo života veľkej skupiny odberateľov elektriny alebo hrozbu značných hospodárskych škôd u koncových odberateľov elektriny na vymedzenom území.
 - ▶ (13) Stav núdze v elektroenergetike z dôvodov podľa odseku 12 na vymedzenom území **vyhlasuje a odvoláva vláda na návrh ministerstva**. Vyhlásenie stavu núdze z dôvodov podľa odseku 12 sa oznamuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a vyhlasuje vo verejnoprávných hromadných oznamovacích prostriedkoch.

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (14) V stave núdze v elektroenergetike vyhlásenom z dôvodov podľa odseku 12 ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom na základe rozhodnutia vlády v **nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu nariaďuje účastníkom trhu s elektrinou na vymedzenom území opatrenia**, ktorými sú:
 - ▶ a) **obmedzenie transakcií vrátane obmedzenia vývozu elektriny z vymedzeného územia** podľa osobitného predpisu, **okrem prepravy** elektriny z a do prepojených sústav členských štátov alebo tretích štátov cez vymedzené územie bez spotreby na vymedzenom území,
 - ▶ b) **využitie výrobnnej kapacity zariadení výrobcu elektriny** na vymedzenom území s dodávkou elektriny do sústavy **500 MWh a viac** za rok na účely dodávky elektriny určeným skupinám koncových odberateľov elektriny na vymedzenom území za určenú cenu alebo na účely dodávky elektriny dodávateľovi elektriny určenému ministerstvom, ktorý zabezpečí dodávku elektriny určeným skupinám koncových odberateľov elektriny na vymedzenom území za určenú cenu,

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (14) V stave núdze v elektroenergetike vyhlásenom z dôvodov podľa odseku 12 ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom na základe rozhodnutia vlády v **nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu nariaduje účastníkom trhu s elektrinou na vymedzenom území opatrenia**, ktorými sú:
 - ▶ c) **určenie dodávateľa elektriny**, ktorému sa uloží povinnosť zabezpečiť dodávku elektriny podľa písmena b) určeným skupinám koncových odberateľov elektriny na vymedzenom území **za určenú cenu**; ministerstvo môže určiť jedného alebo viacerých dodávateľov elektriny, ktorých poverí dodávkou elektriny podľa písmena b) určeným skupinám koncových odberateľov elektriny na vymedzenom území za určenú cenu,

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (14) V stave núdze v elektroenergetike vyhlásenom z dôvodov podľa odseku 12 ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom na základe rozhodnutia vlády v **nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu nariad'uje účastníkom trhu s elektrinou na vymedzenom území opatrenia**, ktorými sú:
 - ▶ d) **obmedzenie spotreby energie** alebo iné opatrenie zabezpečujúce úsporu energie u koncových odberateľov elektriny **okrem odberateľov elektriny v domácnosti**,
 - ▶ e) **povinnosť zúčastniť sa verejného obstarávania na dodávku elektriny**, predložiť ponuku a ako úspešný uchádzač uzavrieť zmluvu alebo rámcovú dohodu na dodávku elektriny za určenú cenu, alebo povinnosť predložiť ponuku alebo prijať návrh zmluvy a **uzavrieť zmluvu na dodávku elektriny za určenú cenu**, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ uzatvára zmluvu inak než postupom podľa predpisov o verejnom obstarávaní..

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ 15) **Opatrenia** nariadené podľa odseku 14 musia byť **primerané, nediskriminačné a transparentné**. Každý účastník trhu s elektrinou je povinný splniť opatrenia nariadené ministerstvom podľa odseku 14.
 - ▶ (16) **Oprávnené náklady** určeného dodávateľa elektriny spojené s výkonom opatrenia podľa odseku 14 písm. c) uhradí štát prostredníctvom ministerstva.
 - ▶ (17) **Cenu podľa odseku 14 písm. b), c) a e) určí vláda** nariadením vlády; cena **môže byť určená rozdielne pre elektrinu vyrábanú rôznymi technológiami** a môže byť určená rozdielne pre rôzne skupiny odberateľov elektriny. Pri určení ceny poskytuje úrad súčinnosť.

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (18) Stav núdze v elektroenergetike vyhlásený z dôvodov podľa odseku 12 možno **vyhlásiť najdlhšie na 180 dní**. Ak **dôvody pre vyhlásenie stavu núdze v elektroenergetike trvajú**, možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas stav núdze v elektroenergetike **predĺžiť o ďalších 40 dní**, a to aj opakovane. S predĺžením stavu núdze v elektroenergetike podľa druhej vety musí vysloviť **súhlas národná rada**, a to do 20 dní od prvého dňa predĺženého stavu núdze v elektroenergetike. Ak národná rada nevysloví súhlas, predĺžený stav núdze v elektroenergetike zanikne dňom neschválenia návrhu vlády na vyslovenie súhlasu s predĺžením stavu núdze v elektroenergetike, inak uplynutím lehoty podľa tretej vety na vyslovenie takéhoto súhlasu.

Trh (ZoE)

- ▶ § 20 Stav núdze v elektroenergetike, predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike a skúška stavu núdze v elektroenergetike
 - ▶ (19) Pri stave núdze v elektroenergetike až do jeho odvolania a v čase trvania obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike vyhlásených alebo oznámených za podmienok ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. d) alebo v čase trvania opatrení nariadených ministerstvom podľa odseku 14 **je právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze v elektroenergetike vyhlásený alebo pre ktorý stav núdze v elektroenergetike hrozil, alebo z dôvodu realizácie obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike alebo opatrení nariadených ministerstvom podľa odseku 14 vylúčené.** Právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze v elektroenergetike vyhlásený alebo pre ktorý stav núdze v elektroenergetike hrozil, alebo z dôvodu realizácie obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike alebo opatrení nariadených ministerstvom podľa odseku 14 je **vylúčené aj vtedy, ak bolo zariadenie užívateľa sústavy odpojené v dôsledku činnosti technických prostriedkov zabezpečujúcich automatické odpájanie zariadení od sústavy v súlade s technickými podmienkami prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa § 19. Vyhodnotenie a zúčtovanie odchýlok a regulačnej elektriny sa uskutočňuje podľa pravidiel trhu.**

Trh (ZoE)

- ▶ § 24 Povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme
- ▶ (1) Všeobecným hospodárskym záujmom v energetike na účely tohto zákona sa rozumie zabezpečenie najmä
 - ▶ a) bezpečnosti sústavy alebo siete vrátane zabezpečenia pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny a plynu a energetickej efektívnosti
 - ▶ b) prednostného prístupu do sústavy pri dodávke elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
 - ▶ c) využitia obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanej výroby a domáceho uhlia pri výrobe elektriny
 - ▶ .
 - ▶ g) **výroby elektriny na vymedzenom území a dodávky vyrobenej elektriny na zabezpečenie dodávok odberateľom na vymedzenom území,**
 - ▶ .
 - ▶ i) poskytovania podporných služieb v elektroenergetike.

Trh (ZoE)

▶ § 24 Povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme

- ▶ (2) Všeobecný hospodársky záujem v energetike schvaľuje vláda na návrh ministerstva. Ministerstvo pred predložením návrhu na schválenie všeobecného hospodárskeho záujmu vláde Slovenskej republiky vypracuje analýzu vplyvu navrhovaných opatrení vo všeobecnom hospodárskom záujme na účastníkov trhu s elektrinou a trhu s plynom, na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie. Ministerstvo navrhne vláde schválenie všeobecného hospodárskeho záujmu, iba ak analýza vplyvu opatrení vo všeobecnom hospodárskom záujme preukáže ich opodstatnenie.
- ▶ (3) Ministerstvo môže vo všeobecnom hospodárskom záujme uložiť povinnosť výrobcovi elektriny, prevádzkovateľovi sústavy a prevádzkovateľovi siete, dodávateľovi elektriny a dodávateľovi plynu a prevádzkovateľovi zásobníka zabezpečiť
 - ▶ a) bezpečnosť, pravidelnosť, kvalitu a cenu dodávky elektriny a plynu a energetickú efektívnosť dodávok elektriny,
 - ▶ b) využitie obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanej výroby a domáceho uhlia pri výrobe elektriny,
 - ▶ c) prednostný prístup, pripojenie, prenos, distribúciu a dodávku elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
 - ▶ d) ochranu odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti,
 - ▶ e) plnenie záväzkov podľa odseku 1 písm. d) a e),
 - ▶ f) poskytovanie podporných služieb potrebných na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a na poskytovanie systémových služieb v zariadeniach na výrobu elektriny,
 - ▶ g) výrobu elektriny na vymedzenom území a dodávku vyrobenej elektriny na zabezpečenie dodávok odberateľom na vymedzenom území,
 - ▶ h) štandard bezpečnosti dodávok plynu pre chránených odberateľov podľa § 3 písm. c) bodu 15.1.

Trh (ZoE)

- ▶ § 24a Financovanie povinnosti uloženej vo všeobecnom hospodárskom záujme
- ▶ § 24b Čisté náklady povinností uložených vo všeobecnom hospodárskom záujme
- ▶ § 24c Náhrada čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme
- ▶ § 24d Potvrdenie o výške čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme
- ▶ § 24e Osobitné ustanovenia pre oddelené vedenie účtovníctva poskytovateľa povinnosti

Trh (ZoE)

▶ § 26 Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou

- ▶ 1) Zmluva o dodávke elektriny (Cena za dodanú elektrinu môže byť dohodnutá aj určením ceny alebo spôsobom výpočtu výšky ceny. Súčasťou zmluvy o dodávke elektriny môže byť aj dojednanie o poskytnutí flexibility)
- ▶ 2) Zmluva o pripojení do prenosovej sústavy
- ▶ 3) Zmluva o pripojení do distribučnej sústavy
- ▶ 4) Zmluva o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny
- ▶ 5) Zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny
- ▶ 6) Zmluva o zúčtovaní odchýlky
- ▶ 7) Zmluva o zúčtovaní regulačnej elektriny
- ▶ 8) Zmluva o prevzatí zodpovednosti za odchýlku
- ▶ 9) Zmluva o združenej dodávke elektriny
- ▶ 10) Zmluva o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou
- ▶ 11) Zmluva o prenose elektriny cez spojovacie vedenia

Trh (ZoE)

- ▶ § 26 Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou
 - ▶ 12) Zmluva o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny
 - ▶ 13) Zmluva o poskytovaní podporných služieb (nefrekvenčné aj pre DSO)
 - ▶ 14) Zmluva o vysporiadaní cezhraničných výmen elektriny
 - ▶ 15) Zmluva o poskytovaní údajov
 - ▶ 16) Zmluva o povinnom výkupe elektriny
 - ▶ 17) Zmluva o povinnom prevzatí zodpovednosti za odchýlku
 - ▶ 18) Zmluva o agregácii
 - ▶ 19) Zmluva o poskytovaní služieb zariadenia na uskladňovanie elektriny
 - ▶ 20) Zmluva o zabezpečení prevádzky alebo správy miestnej distribučnej sústavy
 - ▶ 21) Zmluva o poskytovaní flexibility

Náležitosti zmlúv upravujú **pravidlá trhu**. Tieto zmluvy musia mať písomnú formu

Trh (ZoE)

▶ § 27 Práva a povinnosti výrobcu elektriny

▶ 2) Výrobca elektriny je povinný

- ▶ a) uzatvoriť zmluvu o pripojení do sústavy s prevádzkovateľom sústavy
- ▶ b) uzatvoriť **zmluvu o prístupe do prenosovej** sústavy a prenose elektriny alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s prevádzkovateľom sústavy, ak výrobca elektriny dodáva elektrinu do sústavy,
- ▶ c) uzatvoriť so zúčtovateľom odchýlok **zmluvu o zúčtovaní odchýlky....**
- ▶ d) umožniť prevádzkovateľovi sústavy, do ktorej je zariadenie na výrobu elektriny pripojené, **montáž určeného meradla** v mieste pripojenia zariadenia na výrobu elektriny do sústavy a montáž zariadenia na prenos informácií o nameraných údajoch a prístup k týmto zariadeniam,
- ▶ e) inštalovať a priebežne certifikovať zariadenia na poskytovanie podporných služieb, ak celkový inštalovaný elektrický výkon zariadenia na výrobu elektriny je vyšší ako 50 MW,
- ▶ f) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy technické údaje potrebné na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy,

▶

Trh (ZoE)

▶ § 27 Práva a povinnosti výrobcu elektriny

▶ 2) Výrobca elektriny je povinný

- ▶ q) zabezpečiť meranie vyrobenej elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny,
- ▶ r) poskytovať úradu každoročne do 30. mája údaje za predchádzajúci rok, očakávané údaje v prebiehajúcom roku a plánované údaje na nasledujúci rok o výrobe elektriny vo vlastnom zariadení na výrobu elektriny, vlastnej spotrebe vyrobenej elektriny pri výrobe elektriny, ostatnej vlastnej spotrebe elektriny a dodávke vlastnej vyrobenej elektriny,
- ▶ t) uzatvoriť s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou zmluvu o poskytovaní údajov.
- ▶ u) dodržiavať pokyny dispečingu a dispečingu prevádzkovateľa príslušnej sústavy, do ktorej je zariadenie na výrobu elektriny pripojené

- ▶ (5) Ak výrobca elektriny prevádzkuje **zariadenie na uskladňovanie elektriny v odovzdávacom mieste zariadenia na výrobu elektriny**, platí, že maximálna rezervovaná kapacita zodpovedá celkovému inštalovanému elektrickému výkonu zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny, podľa toho, **ktorý z celkových inštalovaných elektrických výkonov je vyšší**, ak výrobca elektriny nedohodol s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy inú maximálnu rezervovanú kapacitu

Trh (ZoE)

▶ § 27 Práva a povinnosti výrobcu elektriny

- ▶ (6) Povinnosti podľa odseku 2 písm. f) až j), l), m) a r) sa **nevzťahujú na výrobcu elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW**. Na výrobcu elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW, ktorý nepodniká v energetike, sa ďalej nevzťahuje povinnosť podľa odseku 2 písm. n).
- ▶ (7) Povinnosti podľa odseku 2 písm. a) až g), j) až s) a u) sa **nevzťahujú na výrobcu elektriny, ktorý nie je pripojený do sústavy**. Na výrobcu elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom v súčte do 5 MW, ktorý nie je pripojený do sústavy, sa ďalej nevzťahujú povinnosti podľa odseku 2 písm. h) a i).

Trh (ZoE)

▶ § 27a Práva a povinnosti prevádzkovateľa zariadenia na uskladňovanie elektriny

- ▶ (1) Prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny má právo
 - ▶ a) **pripojiť** zariadenie na uskladňovanie elektriny do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia do sústavy; tým nie je dotknuté ustanovenie § 28 ods. 1 písm. h) a § 31 ods. 1 písm. i),
 - ▶ b) **dodávať** ním uskladnenú elektrinu do prenosovej sústavy a **odoberať** elektrinu z prenosovej sústavy na základe zmluvy o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny alebo dodávať ním uskladnenú elektrinu do distribučnej sústavy a odoberať elektrinu z distribučnej sústavy na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
 - ▶ c) využívať elektrinu uskladnenú vo vlastnom zariadení na uskladňovanie elektriny pre vlastnú spotrebu,
 - ▶ d) ponúkať podporné služby na trhu s podpornými službami, a to priamo, prostredníctvom agregácie alebo prostredníctvom tretej osoby,
 - ▶ e) zúčastňovať sa organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, ak je subjektom zúčtovania a uzatvoril s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou zmluvu o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,

Trh (ZoE)

▶ § 27a Práva a povinnosti prevádzkovateľa zariadenia na uskladňovanie elektriny

- ▶ (1) Prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny má právo
 - ▶ f) poskytovať služby zariadenia na uskladňovanie elektriny,
 - ▶ g) nakupovať elektrinu na jej uskladňovanie, na krytie vlastných strát v zariadení na uskladňovanie elektriny alebo pre vlastnú spotrebu,
 - ▶ h) ponúkať alebo predávať flexibilitu na organizovaných trhoch s elektrinou vrátane poskytovania podporných služieb,
 - ▶ i) uzatvoriť zmluvu o agregácii alebo zmluvu, ktorej predmetom je aj poskytnutie flexibility, a poskytovať flexibilitu prostredníctvom agregácie jednému zvolenému agregátorovi podľa uzatvorenej zmluvy,
 - ▶ j) bezodplatne získať merané údaje o odbere elektriny zo sústavy do zariadenia na uskladňovanie elektriny alebo o dodávke elektriny do sústavy zo zariadenia na uskladňovanie elektriny,
 - ▶ k) na priamu komunikáciu ohľadom všetkých technických záležitostí pripojenia s prevádzkovateľom sústavy, do ktorej je jeho zariadenie na uskladňovanie elektriny pripojené.

Trh (ZoE)

- ▶ § 28 Práva a povinnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy
- ▶ § 28a Posúdenie primeranosti zdrojov a kapacitné mechanizmy
- ▶ § 31 Práva a povinnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy
- ▶ § 32 Oddelenie prevádzkovania distribučnej sústavy

Trh (ZoE)

- ▶ § 32a Prevádzka zariadenia na uskladňovanie elektriny a nabíjacej stanice prevádzkovateľom prenosovej sústavy a prevádzkovateľom distribučnej sústavy
 - ▶ (1) Ak tento paragraf alebo § 35a neustanovuje inak, **prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy nesmie na vymedzenom území vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať** zariadenie na uskladňovanie elektriny alebo nabíjaciu stanicu na iné účely ako vlastné použitie alebo prevádzkovanie svojej sústavy.
 - ▶ (2) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej sústavy môže vlastniť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať zariadenie na uskladňovanie elektriny **len so súhlasom úradu**.
 - ▶ (3) Úrad udelí súhlas podľa odseku 2 na základe žiadosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy preukáže, že zariadenie na uskladňovanie elektriny bude plne integrovaným prvkom sústavy.
 - ▶ .

- ▶ § 32b Výberové konanie na zariadenie na uskladňovanie elektriny

- ▶ § 32c Prieskum trhu

Trh (ZoE)

- ▶ § 33 Riadenie sústavy na vymedzenom území
 - ▶ (1) Sústavu na vymedzenom území riadi **dispečing**, ktorý je zodpovedný za **bezpečnú a spoľahlivú prevádzku** sústavy, za **operatívne riadenie** sústavy a za **určovanie kapacít na využitie spojovacích vedení**.
 - ▶ (2) Dispečing zriaďuje **prevádzkovateľ prenosovej sústavy** na zabezpečenie riadenia **výroby, uskladňovania** a spotreby elektriny na vymedzenom území a na zabezpečenie spolupráce s dispečingmi na území členských štátov a s dispečingmi na území tretích štátov.
 - ▶ (3) **Dispečing má právo obmedziť výrobu elektriny** v zariadeniach na výrobu elektriny pripojených do prenosovej sústavy, ktoré vyrábajú elektrinu **z obnoviteľných zdrojov alebo vysoko účinnou kombinovanou výrobou a ktorých inštalovaný výkon je nižší ako 400 kW**, a ak ide o zariadenia na výrobu elektriny uvedené do prevádzky **od 1. januára 2026**, nižší ako 200 kW, len ak riadenie sústavy nie je možné zabezpečiť obmedzením výroby z iných zariadení na výrobu elektriny.

Trh (ZoE)

- ▶ § 33 Riadenie sústavy na vymedzenom území
 - ▶ (4) Dispečing je povinný
 - ▶ a) zabezpečovať dodržiavanie pravidiel operatívneho riadenia sústavy v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav na území Európskej únie a na území tretích štátov,
 - ▶ b) určiť transparentným a nediskriminačným spôsobom pravidlá riadenia sústavy a pravidlá využívania spojovacích vedení, pričom prihliada na povinnosti uložené vo všeobecnom hospodárskom záujme, ako aj na technické obmedzenia sústavy,
 - ▶ c) zverejniť pravidlá riadenia sústavy a pravidlá prevádzkovania sústavy na webovom sídle prevádzkovateľa prenosovej sústavy,
 - ▶ d) vyhlásiť obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike pri stave núdze podľa § 20,
 - ▶ e) určiť opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze.
 - ▶ (7) Dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy má právo obmedziť výrobu elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny pripojených do distribučnej sústavy, ktoré vyrábajú elektrinu z obnoviteľných zdrojov alebo vysoko účinnou kombinovanou výrobou a ktorých inštalovaný výkon je nižší ako 400 kW, a ak ide o zariadenia na výrobu elektriny uvedené do prevádzky od 1. januára 2026, nižší ako 200 kW, len ak riadenie výroby elektriny nie je možné zabezpečiť obmedzením výroby z iných zariadení na výrobu elektriny.
- ▶ § 34 Práva a povinnosti dodávateľa elektriny
- ▶ § 34a Práva a povinnosti agregátora
- ▶ § 35 Práva a povinnosti koncového odberateľa elektriny
- ▶ § 35a Práva a povinnosti energetického spoločenstva

Trh (ZoE)

- ▶ § 34 Práva a povinnosti dodávateľa elektriny
- ▶ § 34a Práva a povinnosti agregátora
- ▶ § 35 Práva a povinnosti koncového odberateľa elektriny
- ▶ § 35a Práva a povinnosti energetického spoločenstva

Trh (ZoE)

- ▶ § 34a Práva a povinnosti agregátora
- ▶ (1) Agregátor má právo
 - ▶ a) ponúkať službu agregácie flexibility výrobcovi elektriny, prevádzkovateľovi zariadenia na uskladňovanie elektriny alebo aktívnemu odberateľovi,
 - ▶ b) poskytovať agregovanú flexibilitu na organizovaných trhoch s elektrinou^{4b}) vrátane poskytovania podporných služieb,
 - ▶ c) zúčastňovať sa s ponukou agregovanej flexibility organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, ak je subjektom zúčtovania a uzatvoril s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou zmluvu o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,
 - ▶ d) na poskytnutie údajov a opravných údajov od organizátora krátkodobého trhu s elektrinou na účely vyúčtovania za poskytnutie flexibility a odchýlky subjektu zúčtovania zodpovedného za odchýlky spôsobené aktivovanou flexibilitou v rozsahu a kvalite podľa pravidiel trhu.

Trh (ZoE)

▶ § 34a Práva a povinnosti agregátora

▶ (2) Agregátor je povinný

- ▶ a)uzatvoriť so zúčtovateľom odchýlok zmluvu o zúčtovaní odchýlky, ktorá obsahuje povinnosť zložiť finančnú zábezpeku; táto povinnosť sa nevzťahuje na agregátora, ktorý preniesol svoju zodpovednosť za odchýlku na iného účastníka trhu s elektrinou na základe zmluvy o prevzatí zodpovednosti za odchýlku v súlade s § 15 ods. 8,
- ▶ b)uzatvoriť s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou zmluvu o poskytovaní údajov,
- ▶ c) poskytovať zúčtovateľovi odchýlok technické údaje o podmienkach aktivácie flexibility v súlade s uzavretou zmluvou, ako aj údaje o elektroenergetických zariadeniach a odberných elektrických zariadeniach využívaných pre aktiváciu flexibility, a informácie potrebné na činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou v rozsahu a kvalite podľa pravidiel trhu a prevádzkového poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
- ▶ d) bezodplatne umožniť poskytovateľovi flexibility zmenu agregátora,
- ▶ e) poskytnúť poskytovateľovi flexibility v postavení koncového odberateľa elektriny v primeranom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o agregácii písomné informácie o obsahu navrhovanej zmluvy a oboznámiť ho s dôsledkami aktivácie flexibility podľa navrhovanej zmluvy,
- ▶ f) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy údaje o agregovanej flexibilitate na vymedzenom území a obmedziť aktiváciu agregovanej flexibility podľa pokynov prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy,
- ▶ g) vyradiť odberné miesto alebo odovzdávacie miesto poskytovateľa flexibility u organizátora krátkodobého trhu s elektrinou zo svojej bilančnej skupiny ku dňu ukončenia zmluvy o agregácii,
- ▶ h) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy informácie o zariadení so schopnosťou flexibility, ktoré je predmetom agregácie, a technické údaje potrebné na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy,
- ▶ i) dodržiavať pokyny dispečingu a dispečingu prevádzkovateľa príslušnej sústavy, do ktorej je zariadenie so schopnosťou flexibility, ktoré je predmetom agregácie, pripojené.

Trh (ZoE)

- ▶ § 37 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou
 - ▶ (1) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou je akciová spoločnosť založená prevádzkovateľom prenosovej sústavy. Vlastníkom 100 % akcií je prevádzkovateľ prenosovej sústavy.
 - ▶ ..
 - ▶ (4) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vykonáva
 - ▶ a) organizovanie a vyhodnocovanie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou,
 - ▶ b) zúčtovanie odchýlok,
 - ▶ c) súvisiace činnosti, najmä
 - 1. správu a zber nameraných údajov v rozsahu podľa pravidiel trhu,
 - 2. centrálnu fakturáciu v rozsahu podľa pravidiel trhu
 - ▶ d) organizovanie a zúčtovanie podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou podľa osobitného predpisu,
 - ▶ e) evidenciu, prevody a organizovanie trhu so zárukami pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a zárukami pôvodu elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou podľa osobitného predpisu.

Trh (ZoE)

- ▶ § 37 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou...
- ▶ (5) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou má právo
 - ▶ .
 - ▶ b) na poskytovanie nameraných a vyhodnotených údajov od prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa distribučnej sústavy, prevádzkovateľa priameho vedenia, výrobcu elektriny, **prevádzkovateľa zariadenia na uskladňovanie elektriny, aktívneho odberateľa a energetického spoločenstva** a poskytnutie údajov potrebných na plnenie svojich povinností, v rozsahu a kvalite podľa pravidiel trhu a prevádzkového poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
 - ▶ .
 - ▶ d) odstúpiť od zmluvy o zúčtovaní odchýlky a od zmluvy o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou a zrušiť registráciu subjektu zúčtovania v prípade neplnenia jeho platobných povinností voči organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou,

Trh (ZoE)

- ▶ § 37 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou...
- ▶ (6) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou je povinný
 - ▶ a) organizovať organizovaný krátkodobý cezhraničný trh s elektrinou na vymedzenom území a zabezpečiť vyhodnotenie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou,
 - ▶ .
 - ▶ c) vyhodnocovať odchýlky subjektov zúčtovania na vymedzenom území **vrátane aktivovanej flexibility** a ich vyhodnotenie odovzdať subjektom zúčtovania a prevádzkovateľovi prenosovej sústavy,
 - ▶ .
 - ▶ f) uverejňovať na svojom webovom sídle množstvo obstaranej regulačnej elektriny v rozsahu podľa pravidiel trhu,

 - ▶ k) vykonávať centrálnu fakturáciu poplatkov súvisiacich s prevádzkou sústavy a súvisiacich činností pre subjekty zúčtovania v rozsahu podľa pravidiel trhu,
 - ▶ l) **vyhodnotiť aktivovanú flexibilitu, uskladňovanie elektriny a zdieľanie elektriny** a sprístupniť namerané údaje a údaje po vyhodnotení aktivovanej flexibility, uskladňovania elektriny a zdieľania elektriny účastníkom trhu s elektrinou; podrobnosti upravujú pravidlá trhu a prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,

Trh (ZoE)

▶ § 37 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou...

▶ (6) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou je povinný

- ▶ q) viesť evidenciu registrovaných odberných miest a odovzdávacích miest účastníkov trhu s elektrinou,
- ▶ r) vykonať a evidovať registráciu odberných miest a odovzdávacích miest spoločne konajúcich koncových odberateľov a energetického spoločenstva vrátane jeho členov,
- ▶ s) vykonať a evidovať registráciu odberného miesta a odovzdávacieho miesta poskytovateľa flexibility na agregátora a ich zmeny a evidovať registráciu odberného miesta a odovzdávacieho miesta koncového odberateľa elektriny alebo výrobcu elektriny na dodávateľa elektriny alebo výrobcu elektriny na výkupcu elektriny a ich zmeny,
- ▶ t) viesť evidenciu zariadení na výrobu elektriny a zariadení na uskladňovanie elektriny pripojených do prenosovej sústavy alebo do distribučnej sústavy a priradovať ich k odberným a odovzdávacím miestam účastníkov trhu s elektrinou, a ak ide o agregovanú flexibility, viesť evidenciu aj ďalších elektroenergetických zariadení alebo odberných elektrických zariadení so schopnosťou flexibility a priradovať ich k odberným a odovzdávacím miestam poskytovateľov flexibility,
- ▶ u) viesť evidenciu zariadení na výrobu elektriny a zariadení na uskladňovanie elektriny, pre ktoré prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy vydal stanovisko podľa § 12 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo uzatvoril zmluvu o pripojení do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

Trh (ZoE)

- ▶ § 37 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou...
 - ▶ 10) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou **prevádzkuje elektronický systém, ktorý účastníkom trhu s elektrinou umožňuje výkon ich práv a povinností** podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu voči inému účastníkovi trhu s elektrinou alebo orgánom štátnej správy v energetike v elektronickej podobe, komunikovať v elektronickej podobe, poskytovať elektronické dokumenty a robiť právne úkony v elektronickej podobe.
 - ▶ (12) Podmienky prístupu k dátovému a funkčnému rozhraniu elektronického systému, pravidlá prevádzky a používania elektronického systému a rozsah činností vykonávaných prostredníctvom elektronického systému **upravujú pravidlá trhu**. Formáty elektronickej komunikácie, dokumentov a údajov poskytovaných alebo odovzdávaných prostredníctvom elektronického systému a požiadavky na zabezpečenie elektronického systému určí **prevádzkový poriadok** organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.
- ▶ § 37a Prístup poverených osôb k údajom koncového odberateľa elektriny

Trh (ZoE)

- ▶ § 38b Poskytovanie podporných služieb a dodávka regulačnej elektriny na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a pre dodržanie kvality dodávky elektriny na vymedzenom území
 - ▶ (1) Ministerstvo môže **vo všeobecnom hospodárskom záujme** z dôvodu zabezpečenia prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a pre dodržanie kvality dodávky elektriny rozhodnutím **uložiť výrobcovi elektriny povinnosť poskytovať podporné služby** prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a dodať požadované množstvo regulačnej elektriny v určenej kvalite na žiadosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy.
 - ▶ (2) Ministerstvo určí rozhodnutím podmienky, za ktorých je výrobca elektriny povinný plniť povinnosti podľa odseku 1, vrátane uplatnenia cien určených alebo schválených úradom podľa osobitného predpisu alebo cien určených dohodou účastníkov trhu s elektrinou. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.
 - ▶ (3) Ministerstvo je povinné rozhodnutie zverejniť na webovom sídle ministerstva

Trh (ZoE)

TRETIA HLAVA - TECHNICKÉ ZARIADENIA

- ▶ § 40 Meranie elektriny

 - ▶ § 41 Meranie elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny a zariadenia na uskladňovanie elektriny
 - ▶ (1) Ak má výrobca elektriny alebo prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny podľa tohto zákona povinnosť zabezpečiť meranie elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny, je povinný zabezpečiť meranie elektriny na vlastné náklady. Merat' elektrinu je možné len **určeným meradlom**. Miestom merania sú svorky inštalovaného generátora v zariadení na výrobu elektriny alebo svorky zariadenia na uskladňovanie elektriny.
 - ▶ .
 - ▶ 3) Meranie vyrobenej elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny je povinný vykonať výrobca elektriny alebo prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny
 - ▶ a) **priebehovým meraním** elektriny s diaľkovým odpočtom údajov, ak celkový inštalovaný výkon zariadenia je **viac ako 1 MW** alebo ak celkový inštalovaný výkon zariadenia **je viac ako 100 kW** v zariadení na výrobu elektriny, pre ktoré bolo výrobcovi elektriny **priznané právo** na podporu podľa osobitného predpisu,
 - ▶ b) priebehovým meraním bez diaľkového odpočtu údajov v ostatných zariadeniach.
-

Trh (ZoE)

TRETIA HLAVA - TECHNICKÉ ZARIADENIA

- ▶ § 41 Meranie elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny a zariadenia na uskladňovanie elektriny
- ▶ (4) Výrobca elektriny je povinný zabezpečiť inštaláciu **zariadení na meranie meteorologických údajov** pri všetkých zariadeniach **na výrobu elektriny zo slnečnej energie**, ak celkový inštalovaný výkon zariadenia je **viac ako 100 kW**, a namerané údaje poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy v súlade s pravidlami trhu.
- ▶ (5) Výrobca elektriny alebo prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny je povinný bezodkladne písomne informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy a prevádzkovateľa sústavy, do ktorej je pripojený, o
 - ▶ a) výmene určeného meradla,
 - ▶ b) hodnotách odpočtu určeného meradla pred výmenou a po výmene.
- ▶ (6) Meranie vyrobenej elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny nie je povinný zabezpečiť výrobca elektriny, ktorého zariadenie na výrobu elektriny je pripojené do sústavy toho prevádzkovateľa, do ktorého sústavy je celé množstvo vyrobenej elektriny dodávané, okrem spotreby elektriny súvisiacej s výrobou elektriny. V tomto prípade je vyrobená elektrina meraná okrem spotreby elektriny súvisiacej s výrobou elektriny určeným meradlom, ktorým je vybavené odovzdávacie miesto výrobcu elektriny.

Trh (PTE) I

Vyhláška ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy

ustanovuje podmienky pre

- ▶ a) prístup do sústavy,
- ▶ b) prístup na organizovaný krátkodobý trh s elektrinou,
- ▶ c) cezhraničnú výmenu elektriny,
- ▶ d) pripojenie do sústavy,
- ▶ e) prenos elektriny,
- ▶ f) distribúciu elektriny,
- ▶ g) dodávku elektriny vrátane dodávky regulačnej elektriny,
- ▶ h) poskytovanie a obstarávanie podporných služieb a flexibility v elektroenergetike,
- ▶ i) poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike,
- ▶ j) zodpovednosť za odchýlku účastníkov trhu s elektrinou a postupy prenášania zodpovednosti za odchýlku medzi účastníkmi trhu s elektrinou,
- ▶ k) vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlok a regulačnej elektriny jednotlivých účastníkov trhu a odchýlok sústavy,

Trh (PTE) II

- ▶ l) zverejňovanie informácií prevádzkovateľom sústavy a organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou a poskytovanie údajov účastníkmi trhu s elektrinou prevádzkovateľovi sústavy a organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou na účel zverejňovania informácií,
- ▶ m) predchádzanie vzniku preťaženia národnej sústavy a riešenia preťaženia národnej sústavy,
- ▶ n) použitie typových diagramov odberu elektriny,
- ▶ o) vyúčtovanie za dodávku elektriny a informácie o vyúčtovaní za dodávku elektriny odberateľom elektriny a vyúčtovanie za poskytnutie flexibility poskytovateľom flexibility, ich náležitosti a členenie, termíny ich poskytovania a zúčtovacie obdobie,
- ▶ p) vyúčtovanie za poskytnuté podporné služby a systémové služby,
- ▶ q) postup pri registrácii účastníkov trhu, subjektu zúčtovania alebo bilančnej skupiny a ich zmien,
- ▶ r) postup pri zmene dodávateľa elektriny, agregátora a koncového odberateľa elektriny v odbernom mieste a podmienky dodávok elektriny viacerými dodávateľmi elektriny v jednom odbernom mieste,

Trh (PTE) III

- ▶ s) rozsah poskytovania informácií účastníkmi trhu s elektrinou prevádzkovateľovi prenosovej sústavy na účel vedenia centrálnej evidencie údajov o prevádzke a meraniach elektriny v elektrizačnej sústave,
- ▶ t) organizovanie a vyhodnotenie krátkodobého trhu s elektrinou,
- ▶ u) centrálnu fakturáciu poplatkov súvisiacich s prevádzkou sústavy a súvisiacich činností pre subjekty zúčtovania,
- ▶ v) správu, zber a sprístupňovanie nameraných údajov a údajov po vyhodnotení aktivovanej flexibility, uskladňovaní elektriny a zdieľaní elektriny,
- ▶ w) spôsob určenia finančnej zábezpeky subjektu zúčtovania,
- ▶ x) začatie a ukončenie dodávky elektriny dodávateľom poslednej inštalácie, výkon činnosti dodávateľa poslednej inštalácie, dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštalácie a postup účastníkov trhu s elektrinou pri začatí dodávky poslednej inštalácie,
- ▶ y) poskytovanie údajov a informácií organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou všetkými účastníkmi trhu v dostatočnom rozsahu, kvalite a čase,
- ▶ z) prístup k údajom koncového odberateľa elektriny poverenými osobami.

Trh (PTE) IV

Vyhláška ustanovuje ďalej podmienky pre

- ▶ a) vyhodnocovanie odchýlky subjektu zúčtovania pri aktivovanej flexibilitě,
- ▶ b) vyhodnocovanie aktivovanej flexibility, uskladňovania elektriny, zdieľania elektriny,
- ▶ c) prístup k dátovému a funkčnému rozhraniu elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, pravidlá prevádzky a používania elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah činností vykonávaných prostredníctvom elektronického systému prevádzkovaného organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou,
- ▶ d) vedenie evidencie závislých odberateľov elektriny,
- ▶ e) súčinnosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,

Trh (PTE) V

Vyhláška ustanovuje pravidlá pre

- ▶ f) poskytovanie údajov a opravných údajov na účely zúčtovania odchýlok, vyúčtovania dodávok elektriny a vyúčtovania za poskytnutie flexibility,
- ▶ g) obmedzovanie aktivácie flexibility prevádzkovateľom prenosovej sústavy a prevádzkovateľom distribučnej sústavy,
- ▶ h) obmedzovanie výroby elektriny pri riadení výroby elektriny,
- ▶ i) zistenie hodnôt odberu alebo dodávky elektriny náhradnými spôsobmi,
- ▶ j) zabezpečenie množstva elektriny pre dodávku elektriny koncovým odberateľom elektriny a termíny a rozsah predkladania údajov o rozsahu zabezpečeného množstva elektriny, a
- ▶ k) náležitostí zmlúv uzatváraných na trhu s elektrinou.

Trh (PTE) V

Vyhláška ďalej upravuje

- ▶ a) obsahové náležitosti prevádzkového poriadku, a to pre
 - ▶ 1. prevádzkovateľa prenosovej sústavy,
 - ▶ 2. prevádzkovateľa distribučnej sústavy,
 - ▶ 3. organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,
- ▶ b) rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy,
- ▶ c) formu a obsah údajov, ktoré sú uchovávané dodávateľom elektriny o obchodoch podľa § 34 ods. 2 písm. v) zákona o energetike, postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávanía údajov,
- ▶ d) spôsob, rozsah a štruktúru poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 28 ods. 3 písm. x) zákona o energetike, prevádzkovateľom distribučnej sústavy podľa § 31 ods. 3 písm. m) zákona o energetike a dodávateľom elektriny podľa § 34 ods. 2 písm. z) zákona o energetike a ich uchovávanie.

Trh (PTE) - Základné pojmy I

- ▶ bilančná skupina
 - ▶ skupina odberných miest a odovzdávacích miest účastníkov trhu s elektrinou, za ktoré prevzal zodpovednosť za odchýlku za odber alebo dodávku elektriny alebo za odchýlku, ktorá vznikla v odberných miestach alebo odovzdávacích miestach **aktiváciou agregovanej flexibility**, jeden spoločný subjekt zúčtovania, ktorá sa označuje identifikačným číslom bilančnej skupiny,
- ▶ celková výroba elektriny na vymedzenom území
 - ▶ výroba elektriny meraná na svorkách zariadení na výrobu elektriny
- ▶ centrálna fakturácia
 - ▶ vyhotovenie dokladov pre fakturáciu obsahujúcich množstvo elektriny podliehajúce tarife za systémové služby, tarife za prevádzkovanie systému a fakturácia platby za systémové služby, platby za prevádzkovanie systému, subjektom zúčtovania zo strany organizátora krátkodobého trhu s elektrinou v rozsahu podľa tejto vyhlášky
- ▶ cezhraničný profil
 - ▶ súbor vedení, ktoré prepájajú dve susedné prenosové sústavy
- ▶ cezhraničný tok elektriny
 - ▶ tok elektriny do vymedzeného územia alebo z vymedzeného územia

Trh (PTE) - Základné pojmy II

- ▶ denný diagram
 - ▶ postupnosť hodnôt dohodnutého množstva odberu elektriny alebo dodávky elektriny v MW pre každú obchodnú hodinu obchodného dňa v štvrt' hodinovom rozlíšení,
- ▶ deň
 - ▶ jeden kalendárny deň, ak táto vyhláška neustanovuje inak
- ▶ implicitná aukcia
 - ▶ spôsob obchodovania s elektrinou formou aukcie, pri ktorom sa úspešnému účastníkovi obchodovania s elektrinou zároveň prideli cezhraničná prenosová kapacita
- ▶ explicitná aukcia
 - ▶ spôsob pridelenia cezhraničnej prenosovej kapacity formou aukcie
- ▶ fyzická dodávka elektriny
 - ▶ množstvo dodanej elektriny namerané na odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste,
- ▶ fyzický odber elektriny
 - ▶ množstvo odobratej elektriny namerané na odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste
- ▶ identifikačné číslo (označené skratkou EIC)
 - ▶ šestnásťmiestny kód pridelený podľa štandardu združenia prevádzkovateľov, vydávaný lokálnym vydavateľom identifikačných čísel alebo ním splnomocnenou osobou,

Trh (PTE) - Základné pojmy III

- ▶ koncová spotreba elektriny na vymedzenom území
 - ▶ elektrina dodaná koncovým odberateľom elektriny vrátane elektriny dodanej priamym vedením koncovým odberateľom elektriny, ostatná vlastná spotreba elektriny prevádzkovateľov sústav, ostatná vlastná spotreba výrobcov elektriny a ostatná vlastná spotreba prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie elektriny, pričom do koncovej spotreby elektriny sa nezapočítava elektrina odobratá zo sústavy zariadením na uskladňovanie za účelom jej uskladnenia
- ▶ maximálna rezervovaná kapacita v **odbernom** mieste distribučnej sústavy
 - ▶ maximálna hodnota výkonu, ktorý prevádzkovateľ distribučnej sústavy zabezpečuje užívateľovi sústavy na pripojenie a ktorá sa nesmie prekročiť, pričom na napäťovej úrovni
 - ▶ 1. **veľmi vysokého napätia** a vysokého napätia je maximálnou rezervovanou kapacitou **hodnota štvrt' hodinového výkonu** dohodnutá v zmluve o pripojení do distribučnej sústavy,
 - ▶ 2. **nízkeho napätia** je maximálnou rezervovanou kapacitou **hodnota hlavného ističa** v ampéroch alebo v kW,

Trh (PTE) - Základné pojmy IV

- ▶ maximálna rezervovaná kapacita v **odovzdávacom** mieste
 - ▶ kapacita, ktorú prevádzkovateľ sústavy zabezpečuje užívateľovi sústavy v odovzdávacom mieste a ktorú užívateľ sústavy nesmie prekročiť, pričom jej hodnota, ak sa neurčuje podľa osobitného predpisu, sa dohodne v zmluve o pripojení do sústavy
 - ▶ 1. **vo výške požadovanej užívateľom sústavy**, ak sa predložením technickej dokumentácie o zariadení alebo o sústave zariadení, ktoré môžu dodávať elektrinu do sústavy **preukáže, že sa táto hodnota neprekročí** a súčasne budú dodržané stanovené technické podmienky prevádzkovateľa sústavy, alebo
 - ▶ 2. **vo výške zodpovedajúcej technicky dosiahnuteľnému výkonu**, ktorý je možné dodať do sústavy; technicky dosiahnuteľný výkon je celkový maximálny činný výkon, ktorý je možný dodať na svorkách zariadenia alebo sústavy zariadení, ktoré môžu dodávať elektrinu do sústavy, znížený o výkon potrebný pre spotrebu elektriny v stavebnej časti, technologickej časti a v pomocných prevádzkach v mieste umiestnenia zariadenia alebo sústavy zariadení, ktoré môžu dodávať elektrinu do sústavy

Trh (PTE) - Základné pojmy V

- ▶ maximálna rezervovaná kapacita v odbernom mieste a súčasne odovzdávacom mieste
 - ▶ určuje **samostatne pre odbernú časť a samostatne pre odovzdávaciu časť**,
- ▶ obchodná hodina
 - ▶ základný časový úsek, pre ktorý sa dohodne dodávka elektriny alebo odber elektriny; prvá obchodná hodina obchodného dňa sa začína o 00:00:00 h a končí sa o 01:00:00 h a označuje sa číslou jeden,
- ▶ obchodná oblasť
 - ▶ územie, na ktorom je organizovaný a vyhodnocovaný organizovaný krátkodobý cezhraničný trh s elektrinou organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou pre účastníkov organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou,
- ▶ obchodný deň
 - ▶ 24 obchodných hodín okrem prechodu obchodného dňa zo stredoeurópskeho času na stredoeurópsky letný čas a späť; obchodný deň sa začína prvou obchodnou hodinou o 00:00:00 h a končí sa o 24:00:00 h, pri prechode na stredoeurópsky letný čas je obchodným dňom 23 obchodných hodín a pri prechode na stredoeurópsky čas je obchodným dňom 25 obchodných hodín,
- ▶ ostatná vlastná spotreba elektriny prevádzkovateľa sústavy
 - ▶ spotreba elektriny prevádzkovateľa sústavy okrem vlastnej spotreby elektriny prevádzkovateľa sústavy pri prevádzkovaní sústavy a strát elektriny v sústave,

Trh (PTE) - Základné pojmy VI

- ▶ prenosová kapacita integrovaných trhov
 - ▶ denná prenosová kapacita určená pre implicitnú aukciu realizovanú v dvoch alebo vo viacerých integrovaných obchodných oblastiach; na zaistenie prenosu elektriny medzi integrovanými trhmi nie je potrebné získať právo na využitie prenosovej kapacity účastníkmi trhu s elektrinou,
- ▶ protiobchod
 - ▶ medzioblastná výmena, ktorú iniciovali prevádzkovatelia sústav medzi dvoma ponukovými oblasťami s cieľom zmierniť fyzické preťaženie sústavy,
- ▶ protiodchýlka
 - ▶ odchýlka subjektu zúčtovania, ktorá má opačné znamienko ako odchýlka sústavy,
- ▶ redispečing
 - ▶ opatrenie vrátane obmedzenia distribúcie elektriny, ktoré aktivuje jeden alebo viacerí prevádzkovatelia prenosových sústav alebo jeden alebo viacerí prevádzkovatelia distribučných sústav prostredníctvom zmeny modelu výroby alebo zaťaženia s cieľom zmeniť fyzické toky v sústave a zmierniť fyzické preťaženie alebo inak zabezpečiť bezpečnosť sústavy

Trh (PTE) - Základné pojmy VII

- ▶ rezervovaná kapacita
 - ▶ podiel na maximálnej rezervovanej kapacite odberného miesta, ktorý bol dohodnutý v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny alebo v rámcovej distribučnej zmluve,
- ▶ skupina zdieľania
 - ▶ skupina odberných miest a odovzdávacích miest spoločne konajúcich aktívnych odberateľov alebo aktívneho odberateľa a energetického spoločenstva alebo energetického spoločenstva a jeho členov, medzi ktorými je zdieľaná elektrina; odberné miesto alebo odovzdávacie miesto môže byť súčasne priradené len do jednej skupiny zdieľania a za všetky odberné miesta a odovzdávacie miesta v danej skupine zdieľania **prevezme zodpovednosť za odchýlku rovnaký subjekt zúčtovania**,
- ▶ spotreba elektriny na vymedzenom území
 - ▶ množstvo elektriny určené ako súčet celkovej výroby elektriny na vymedzenom území a dovezenej elektriny, od ktorého sa odpočíta vyvezená elektrina,

Trh (PTE) - Základné pojmy VIII

- ▶ straty elektriny v sústave
 - ▶ rozdiel medzi množstvom elektriny, ktoré vstupuje do sústavy, ktorú prevádzkuje prevádzkovateľ sústavy, a množstvom elektriny, ktoré vystupuje zo sústavy, znížený o vlastnú spotrebu elektriny prevádzkovateľa sústavy,
- ▶ systém IGCC (International Grid Control Cooperation)
 - ▶ systém spolupráce prevádzkovateľov synchronne prepojených prenosových sústav s cieľom eliminácie vzájomnej sekundárnej regulácie činného výkonu a frekvencie v opačných smeroch,
- ▶ štvrt' hodinové rozlíšenie obchodnej hodiny
 - ▶ postupnosť štyroch po sebe idúcich časových úsekov s trvaním 15 minút
- ▶ agregáčny blok
 - ▶ súbor jedného alebo viac zariadení združených z jedného alebo viacerých odberných miest a odovzdávacích miest agregátorom pre aktiváciu flexibility predanej na organizovaných trhoch s elektrinou alebo na trhu s podpornými službami alebo na účel minimalizácie odchýlky riadených agregátorom ako jedného celku prostredníctvom riadiaceho terminálu,
- ▶ distribučná skupina odberných miest dodávateľa elektriny
 - ▶ skupina odberných miest, do ktorých zabezpečuje dodávku elektriny dodávateľ elektriny a pre ktoré zabezpečuje dodávateľ služby prístupu do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny na vymedzenom území na základe rámcovej distribučnej zmluvy.

Trh (PTE) - Základné pojmy IX

- ▶ platformou MARI (Manually Activated Reserves Initiative)
 - ▶ európska platforma na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou,
- ▶ platformou PICASSO (Platform for the International Coordination of Automated frequency restoration and Stable System Operation)
 - ▶ európska platforma na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou,
- ▶ činným elektrickým výkonom súčin napätia, prúdu a kosínusu fázového uhla medzi nimi v kW alebo MW,
- ▶ jalovým elektrickým výkonom súčin napätia, prúdu a sínusu fázového uhla medzi nimi v kVAr alebo MVA_r,
- ▶ búčinníkom podiel činného elektrického výkonu a zdanlivého elektrického výkonu,

Pripojenie do sústavy (§ 5)

- ▶ Zmluva o pripojení do sústavy
- ▶ Pripojenie je budované prevádzkovateľom sústavy na základe požiadaviek užívateľa v súlade s TP a OP
- ▶ Zachovanie bezpečnosti, spoľahlivosti a stability
- ▶ Zrušenie pripojenia – 36 mesiacov vopred
- ▶ Nesúhlas, aj s odôvodnením - písomne prevádzkovateľovi sústavy a úradu najneskôr 60 dní odo dňa doručenia oznámenia o zrušení pripojenia
- ▶ Ak nedôjde do 120 dní odo dňa doručenia oznámenia o zrušení pripojenia k dohode - informuje sa o tom úrad. Odpojenie len na základe rozhodnutia úradu

Pripojenie do sústavy (§ 5)

- ▶ Pri uzatváraní zmlúv o pripojení do prenosovej sústavy s užívateľmi prenosovej sústavy sa **technické dimenzovanie pripojenia** a **kapacita pripojenia do prenosovej sústavy** určuje podľa metodiky určenej v technických podmienkach prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Bezodkladne do troch pracovných dní po uzatvorení zmluvy o pripojení do prenosovej sústavy sa hodnota technického dimenzovania pripojenia a kapacity pripojenia do prenosovej sústavy oznámi prevádzkovateľom sústavy ako aj užívateľom prenosovej sústavy úradu.
- ▶ V prípade pripojenia odberného miesta pre odber elektriny ak je na rovnakom elektroenergetickom zariadení aj fyzická dodávka elektriny zo - sú pre toto miesto pripojenia uzavreté osobitne zmluvy o pripojení do sústavy zvlášť pre odberné miesto za fyzický odber elektriny a zvlášť pre odovzdávacie miesto za fyzickú dodávku elektriny pričom v oboch zmluvách o pripojení do sústavy, uzatvorených s prevádzkovateľom sústavy, je druhá zmluvná strana totožná. Rovnako sú prevádzkovateľom sústavy pridelené osobitné identifikačné čísla
- ▶ Ak v danom mieste pripojenia bude zistený neoprávnený odber elektriny, prevádzkovateľ sústavy je oprávnený odpojiť toto miesto pripojenia od sústavy

§ 6 Prenos elektriny

- ▶ zabezpečuje sa na základe zmluvy o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny uzatvorenej medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy a užívateľom sústavy.
- ▶ **Žiadosť** o uzatvorenie zmluvy o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny sa doručí prevádzkovateľovi prenosovej sústavy **najmenej 21 dní pred začatím prenosu** elektriny do odberného miesta užívateľa sústavy, inak prevádzkovateľ prenosovej sústavy môže odmietnuť prenos elektriny.
- ▶ **kapacita** pripojenia do prenosovej sústavy sa určuje podľa metodiky uverejnenej v technických podmienkach prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

§ 7 Distribúcia elektriny

- ▶ Na každé odberné miesto sa uzatvára len jedna zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny okrem pohyblivých odberných miest, ktorými sú elektrické hnacie dráhové vozidlá. Pri prenesenej zodpovednosti za odchýlku odberateľa elektriny na dodávateľa elektriny sa zabezpečuje distribúcia elektriny na základe rámcovej distribučnej zmluvy uzatvorenej medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a dodávateľom elektriny za odberné miesta, do ktorých dodávateľ elektriny dodáva elektrinu a za ktoré má zabezpečenú zodpovednosť za odchýlku odberateľa elektriny podľa § 16 ods. 7. Obchodné podmienky rámcovej distribučnej zmluvy sú uvedené v prílohe č. 1. Na samostatnú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa použijú obchodné podmienky rámcovej distribučnej zmluvy podľa prílohy č. 1 primerane.
- ▶ **Žiadosť** o uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa doručí príslušnému prevádzkovateľovi distribučnej sústavy najmenej 21 dní pred začatím distribúcie elektriny do odberného miesta užívateľa sústavy.. Povinnou súčasťou žiadosti o uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny je preukázanie žiadateľa o uzatvorenie zmluvy, že má zabezpečenú **zodpovednosť za odchýlku** pre odberné miesto

§ 7 Distribúcia elektriny

- ▶ Prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav spoločne vypracujú jednotnú technickú špecifikáciu pre výmenu údajov upravujúcu spôsob, rozsah a štruktúru poskytovania informácií účastníkov trhu s elektrinou a potrebných údajov v súvislosti s trhovými procesmi vrátane procesov súvisiacich s poskytovaním údajov, ktorých priebeh zabezpečujú prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav, a ktorá upravuje aj procesy, výmenu údajov a fakturáciu súvisiacu s dodávkou poslednej inštancie. Zásady jednotnej technickej špecifikácie pre výmenu údajov (ďalej len „technická špecifikácia prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy“) sú uvedené v prílohe č. 2.

§ 8 Dodávka elektriny

- ▶ Dodávka elektriny odberateľovi elektriny sa uskutočňuje na základe **zmluvy o dodávke elektriny** podľa § 26 ods. 1 zákona o energetike alebo **zmluvy o združenej dodávke elektriny** podľa § 26 ods. 9 zákona o energetike.
- ▶ **Dodávateľ** elektriny pre účely dodávky elektriny koncovým odberateľom elektriny zabezpečuje množstvo elektriny pre dodávku elektriny koncovým odberateľom podľa osobitného predpisu) a súčasne **predkladá úradu údaje o zabezpečenom množstve elektriny ...**
- ▶ **Preddavková platba** odberateľa elektriny v domácnosti je pri mesačnej periodicite preddavkových platieb vo výške **1/11 platby** za elektrinu určená **podľa spotreby elektriny za predchádzajúce zúčtovacie obdobie**. Preddavková platba odberateľa elektriny v domácnosti, ktorý si dohodne inú periodicitu preddavkových platieb, môže byť vyššia ako 1/11 spotreby elektriny za predchádzajúce zúčtovacie obdobie...
- ▶ Ak po úprave preddavkových platieb odberateľ elektriny v domácnosti **riadne neuhrádza predpísané preddavkové platby**, môže dodávateľ elektriny **požiadať prevádzkovateľa distribučnej sústavy o prerušenie distribúcie elektriny...**
- ▶ ...výzva na splatenie pohľadávok - najmenej 15 dní pred požadovaným termínom prerušenia distribúcie elektriny

§ 8 Dodávka elektriny

- ▶ Pri dodávke elektriny uskutočňovanej na základe **zmluvy o dodávke elektriny** alebo **zmluvy o združenej dodávke elektriny** môže mať koncový odberateľ elektriny **jedného alebo viacerých dodávateľov elektriny na dodávku elektriny do odberného miesta**. Registrácia odberného miesta u viac ako jedného dodávateľa elektriny je podmienená **prevzatím zodpovednosti za odchýlku na odbernom mieste jedným vybraným dodávateľom**, ktorý má zabezpečenú zodpovednosť za odchýlku odberateľa elektriny podľa § 16 ods. 7, za celé množstvo elektriny dodanej všetkými dodávateľmi elektriny do tohto odberného miesta. Dodávateľ elektriny, ktorý dodáva elektrinu do odberného miesta na **základe zmluvy o združenej dodávke elektriny, preberá zodpovednosť za odchýlku malého zdroja alebo lokálneho zdroja**, ktorý sa pripája do miesta pripojenia identického s odberným miestom odberateľa elektriny na základe združenej zmluvy.

§ 9 Vyúčtovanie za dodávku elektriny

- ▶ vykoná sa najmenej jedenkrát ročne formou vyúčtovacej faktúry.
- ▶ Vyúčtovanie za poskytnutie flexibility sa vystaví koncovému odberateľovi elektriny, ktorý je poskytovateľom flexibility na požiadanie, najmenej však jedenkrát ročne.
- ▶ **Množstvo odobratej elektriny** sa meria, určuje a účtuje na základe **údajov určeného** meradla, alebo na základe **samoodpočtu** vykonaného odberateľom alebo **na základe diagramu** podľa § 22 oznámeného prevádzkovateľom distribučnej sústavy,
- ▶ V štvrt'hodine obchodnej hodiny, v ktorej bola **aktivovaná agregovaná flexibilita** - hodnota pre danú štvrt'hodinu **stanovená s využitím východiskového diagramu podľa prevádzkového poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou**. V štvrt'hodine obchodnej hodiny, v ktorej bola **elektrina zdieľaná**, použije sa **nameraná alebo odsúhlasená hodnota po odčítaní zdieľanej elektriny evidovanej u organizátora krátkodobého trhu s elektrinou**.
- ▶ údaje potrebné na vyúčtovanie sa dodávateľom elektriny poskytnú z informačného systému organizátora krátkodobého trhu s elektrinou **šiesty pracovný deň po skončení kalendárneho mesiaca** alebo **po vykonaní fyzického odpočtu** pri odberných miestach s **meraním typu C**

§ 9 Vyúčtovanie za dodávku elektriny

- ▶ Ak je odberné miesto koncového odberateľa elektriny vybavené **určeným meradlom s meraním typu A alebo B** a **odberateľ požaduje vyúčtovanie dodávky elektriny mesačne** na základe skutočnej spotreby elektriny zistenej prevádzkovateľom distribučnej sústavy so zohľadnením aktivovanej agregovanej flexibility, zdieľanej elektriny a elektriny odobratej zo sústavy, uskladnenej a dodanej späť do sústavy, **vykonáva dodávateľ elektriny v takomto prípade vyúčtovanie dodávky elektriny na mesačnej báze...** Koncový odberateľ v tomto prípade má prostredníctvom svojho dodávateľa elektriny zabezpečený prístup k údajom o svojej spotrebe elektriny, a to prostredníctvom súhrnných údajov aspoň za tri predchádzajúce roky alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke alebo združenej dodávke elektriny, a podrobným údajom podľa času spotreby za ktorýkoľvek deň, týždeň, mesiac a rok, za obdobie najmenej 24 predchádzajúcich mesiacov alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke alebo združenej dodávke elektriny. Podrobné nevalidované údaje o spotrebe sú koncovému odberateľovi dodávateľom elektriny sprístupnené dohodnutou elektronickou podobou alebo prostredníctvom rozhrania inteligentného meracieho systému

§ 10 Inštalácia priebehového merania s diaľkovým odpočtom dát

- ▶ (1) Na napät'ovej úrovni **vv_n** a **vn** sa v odbernom mieste namontuje určené meradlo s **meraním typu A** podľa § 95 ods. 1 písm. h) zákona o energetike.
- ▶ (2) Na odbernom mieste **s pripojeným zariadením na výrobu elektriny bez rozdielu napät'ových úrovní** sa pri každej **výmene určeného meradla alebo pri montáži nového určeného meradla** namontuje určené meradlo **s meraním typu A**; ak sa vymieňa určené meradlo na odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste na napät'ovej úrovni nízkeho napätia za inteligentný merací systém, postupuje sa podľa osobitného predpisu.2a)
- ▶ (3) Požiadavky na vykonanie úprav pre montáž určených meradiel s meraním typu A sa pre výrobcov elektriny, prevádzkovateľov zariadení na uskladňovanie elektriny a odberateľov elektriny určia v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

§ 12 Dodávka regulačnej elektriny

- ▶ (1) Obstaranie regulačnej elektriny sa zabezpečuje **na základe zmluvy uzatvorenej medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy a poskytovateľom podporných služieb**, alebo dodávateľom regulačnej elektriny. Ak sa regulačná elektrina obstaráva prostredníctvom platformy **MARI** alebo platformy **PICASSO** od dodávateľa regulačnej elektriny z iného než vymedzeného územia, uzatvorenie takejto zmluvy sa nevyžaduje. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy môže byť dodávateľom regulačnej elektriny výlučne formou automatickej aktivácie regulačnej elektriny s parametrami sekundárnej regulácie činného výkonu a frekvencie alebo manuálnej aktivácie regulačnej elektriny formou terciárnej regulácie činného výkonu a frekvencie prostredníctvom riadiaceho informačného systému elektroenergetického dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy (ďalej len „dispečing“) v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav v rámci systému IGCC, platformy MARI, platformy PICASSO alebo prostredníctvom havarijnej výpomoci od susedných prevádzkovateľov prenosových sústav.
- ▶ (2) Predbežné údaje o množstve regulačnej elektriny s presnosťou na tri desatinné miesta v MWh a nákladoch na regulačnú elektrinu sa vyhodnotia a odovzdajú denne do 9:00 hod. organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou,...

§ 12 Dodávka regulačnej elektriny

- ▶ (3) Množstvo regulačnej elektriny dodanej z prenosových sústav členských štátov Európskej únie (ďalej len „členský štát“) a tretích štátov sa určí na základe záznamov dispečingov dotknutých prenosových sústav a údajov o aktivácii podporných služieb z platformy MARI, platformy PICASSO a systému IGCC.
- ▶ (4) Regulačná elektrina obstaraná prevádzkovateľom prenosovej sústavy v systéme IGCC, platforme MARI alebo platforme PICASSO je v rámci vyhodnotenia, zúčtovania a vysporiadania odchýlky účtovaná ako regulačná elektrina. **Elektrina z dovezenej havarijnej výpomoci** je účtovaná ako regulačná elektrina obstaraná prevádzkovateľom prenosovej sústavy a náklady za dovoz regulačnej elektriny v rámci havarijnej výpomoci sú súčasťou nákladov na obstaranie regulačnej elektriny.
- ▶ (5) Poskytovanie havarijnej výpomoci zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy zahraničnému prevádzkovateľovi prenosovej sústavy po pripojení sa na platformu MARI alebo platformu PICASSO nesmie ovplyvňovať výpočet odchýlky sústavy. Do tejto doby je poskytovanie havarijnej výpomoci súčasťou odchýlky sústavy. Spôsob vyhodnotenia a finančného vysporiadania poskytovania havarijnej výpomoci je určený v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa prenosovej sústavy a v prevádzkovom poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou. Záporný náklad podľa druhej vety je výnosom prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

§ 12 Dodávka regulačnej elektriny

- ▶ (6) Objem elektriny určený na vývoz mimo vymedzeného územia nesmie ohroziť bezpečnosť dodávok elektriny na vymedzenom území podľa § 2 písm. a) druhého bodu zákona o energetike.
- ▶ (7) Ak prevádzkovateľ sústavy, ktorý nakupuje elektrinu na krytie strát elektriny pri prenose elektriny podľa § 28 ods. 1 písm. c) a d) zákona o energetike, alebo prevádzkovateľ sústavy, ktorý nakupuje elektrinu na krytie strát elektriny pri distribúcii elektriny podľa § 31 ods. 1 písm. b) a c) zákona o energetike, **predaj prebytku elektriny alebo nákup nedostatku elektriny na krytie strát elektriny v sústave a na vlastnú spotrebu v rámci denného alebo vnútrodného obchodovania na vnútornom trhu s elektrinou v členských štátoch sa nepovažuje za porušenie povinností uvedených** v § 30 ods. 2 písm. a) a § 32 ods. 10 zákona o energetike.
- ▶ (8) Za obchodovanie s elektrinou sa nepovažuje obstaranie regulačnej elektriny a aktivácia regulačnej elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy.
- ▶ (9) Nakúpené podporné služby sa využívajú prostredníctvom riadiaceho informačného systému a pokynov dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy so zohľadnením ponukových cien na základe ekonomicky efektívneho princípu, rešpektovaní výsledkov optimalizačných algoritmov platformy MARI a platformy PICASSO a v súlade s technickými požiadavkami prenosovej sústavy.
- ▶ (10) V každej obchodnej hodine v štvrt' hodinovom rozlíšení sa osobitne vyhodnocuje **kladná regulačná elektrina a osobitne záporná regulačná elektrina**, kde kladná regulačná elektrina pre potrebu regulačnej oblasti Slovenskej republiky sa použije na vyrovnanie zápornej odchýlky sústavy a záporná regulačná elektrina pre potrebu regulačnej oblasti Slovenskej republiky sa použije na vyrovnanie kladnej odchýlky sústavy.

Trh s elektrinou

Základné komodity na trhu s elektrinou

- ▶ **silová elektrina** (OTC / trhové platformy)
 - ▶ Výrobca (N/P)
 - ▶ Akumulácia (N/P)
 - ▶ odberateľ / dodávateľ (N/P)
 - ▶ Prevádzkovateľ (N)

- ▶ **regulačná elektrina**
 - ▶ prevádzkovateľ (N/P – len IGCC)
 - ▶ Výrobca (P)
 - ▶ Odberateľ (P)
 - ▶ Agregátor (P)
 - ▶ Akumulácia (P)

- ▶ sekundárny trh
 - ▶ Prenosové kapacity
 - ▶ Disponibilita PpS

Základné časové míľniky obchodovania (vlastná zodpovednosť)

- ▶ **D-1** **OBCHOD (silová elektrina, služby)**
 - ▶ Bilaterálna dohoda (OTC)
 - ▶ Nákup na DT
 - ▶ Nákup na burze

- ▶ **D** **odchýlka / RE / (intraday)**
 - ▶ Správanie sa nakupujúceho ani predávajúceho nemá vplyv na parametre obchodu z D-1

- ▶ **D+1** **vyhodnotenie odchýlky / zúčtovanie**

Základné časové míľniky obchodovania (vlastná zodpovednosť)

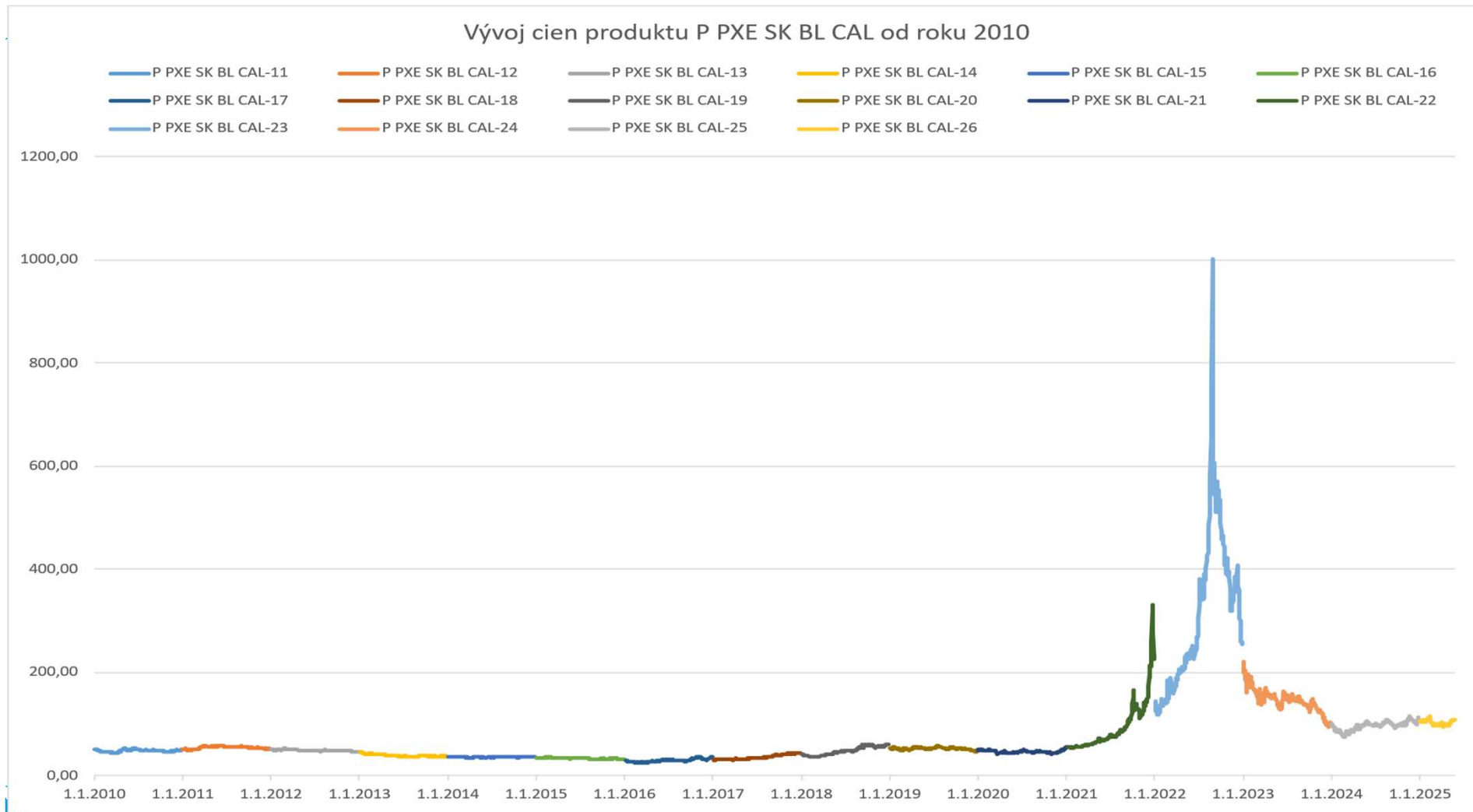
- ▶ **D-1** **OBCHOD (silová elektrina, služby)**
 - ▶ Bilaterálna dohoda (OTC)
 - ▶ Nákup na DT
 - ▶ Nákup na burze

- ▶ **D** **odchýlka / RE / (intraday)**
 - ▶ Správanie sa nakupujúceho ani predávajúceho nemá vplyv na parametre obchodu

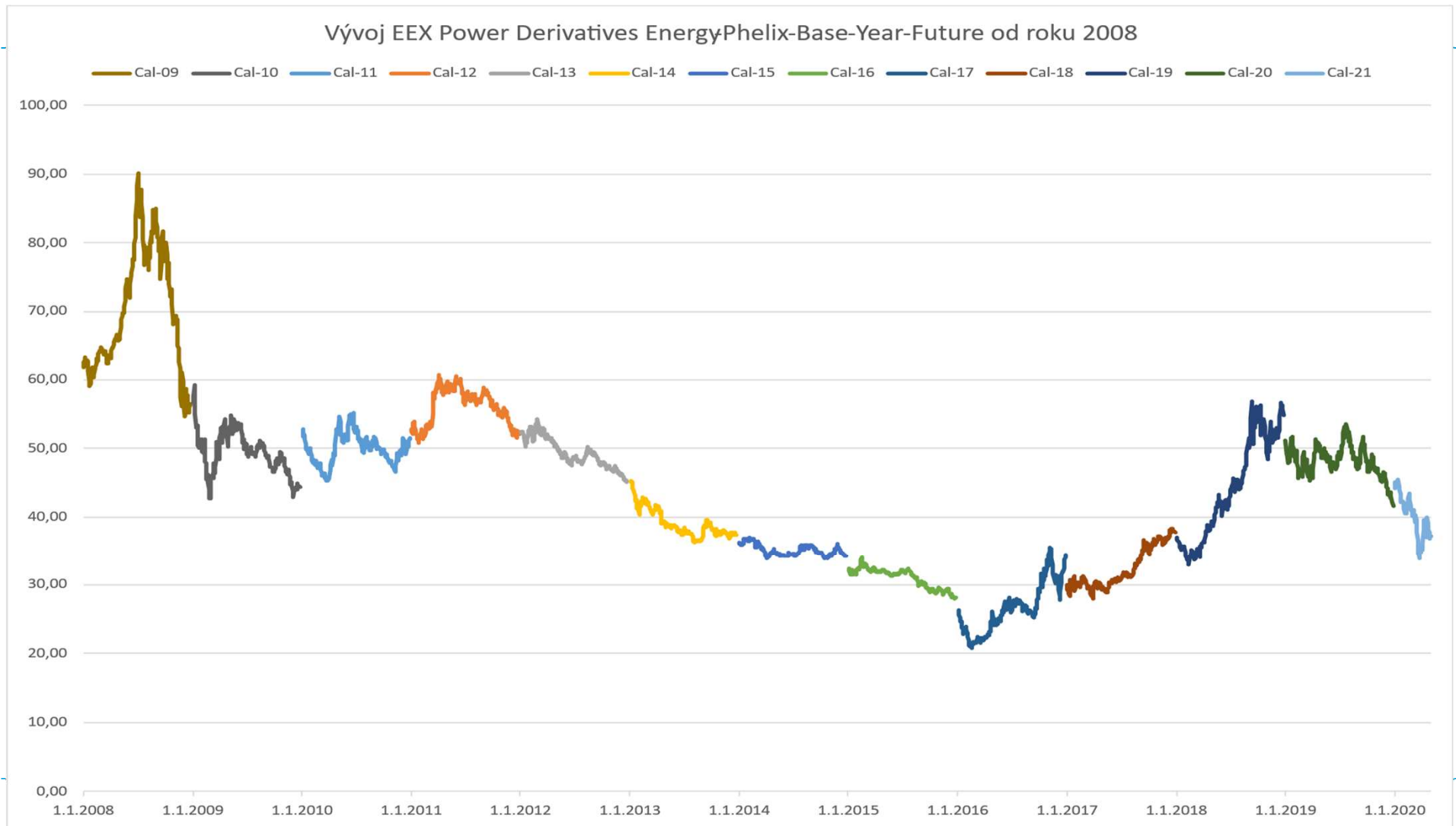
- ▶ **D+1** **vyhodnotenie odchýlky / zúčtovanie**

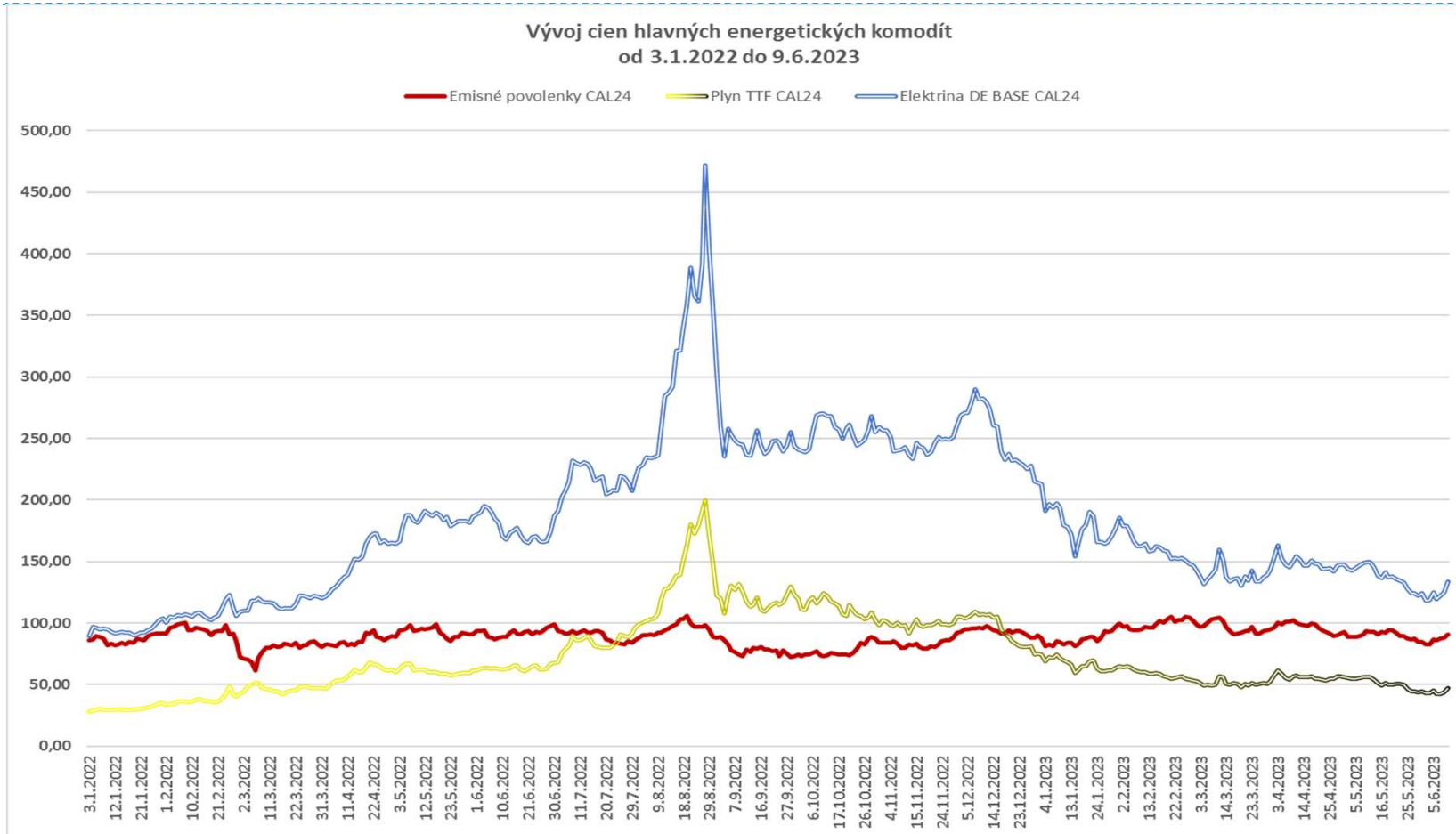
Vývoj cien

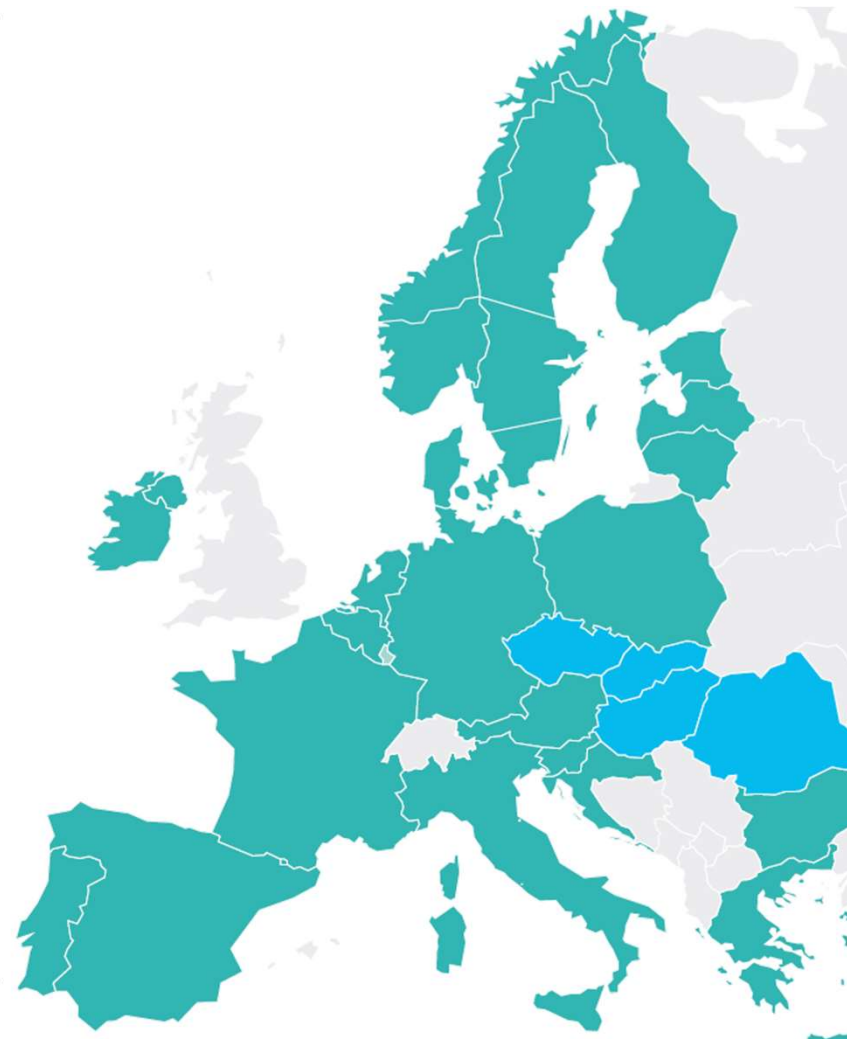
Vývoj cien

Vývoj cien hlavných komodít

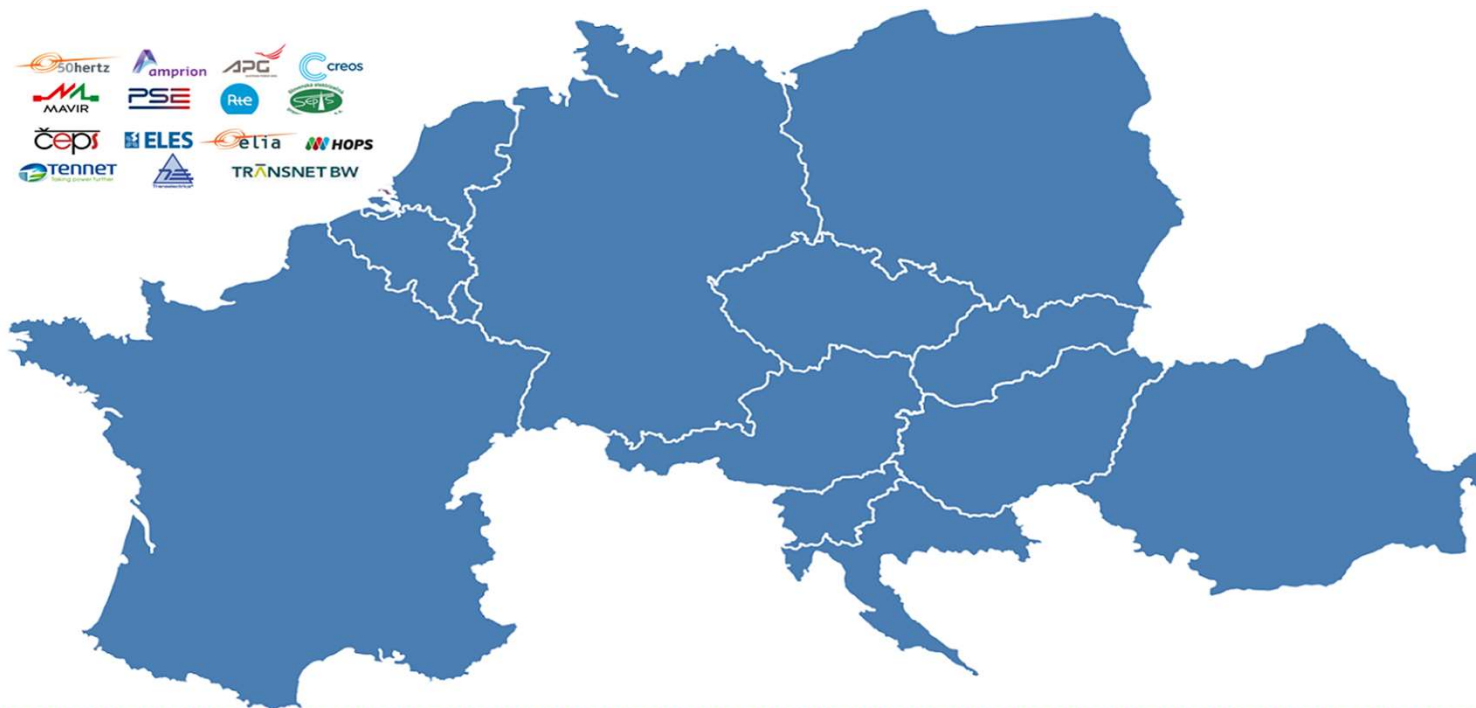
SPOJENIE MRC a 4M MC

- MRC members (operational*)
* SEM bidding zone: operation in isolation
- MRC members (non-operational)
- 4MMC members (operational)

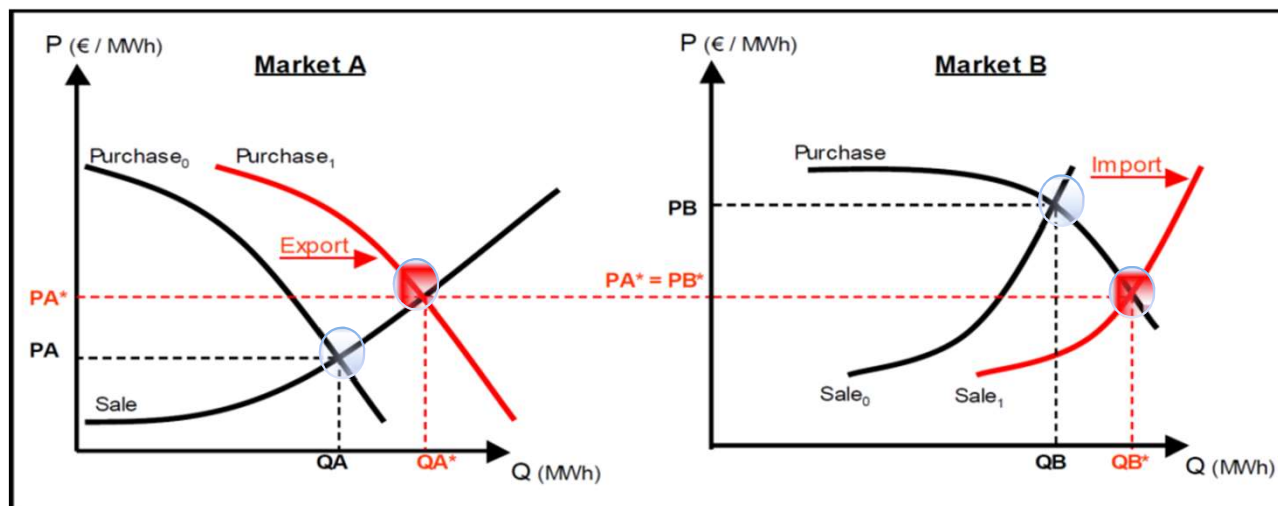
Core Capacity Calculation Region (CCR)

- Regional capacity calculation based on ACER decision (2016)
- 16 TSOs and 2 Coordinated Capacity Calculators (CCC) – Coreso and TSCNET
- 11 physical bidding zones, BZs meaning 11 net positions – 1 BZ composed of 4 DE TSOs while DE – AT separate bidding zones as a result of the bidding zone split back in 2017
- 1 virtual bidding zone – ALEGrO (BE – DE)

High Level Business Procedures of DA FB CC for INT//Run Phase 4.2

ATC is sufficient

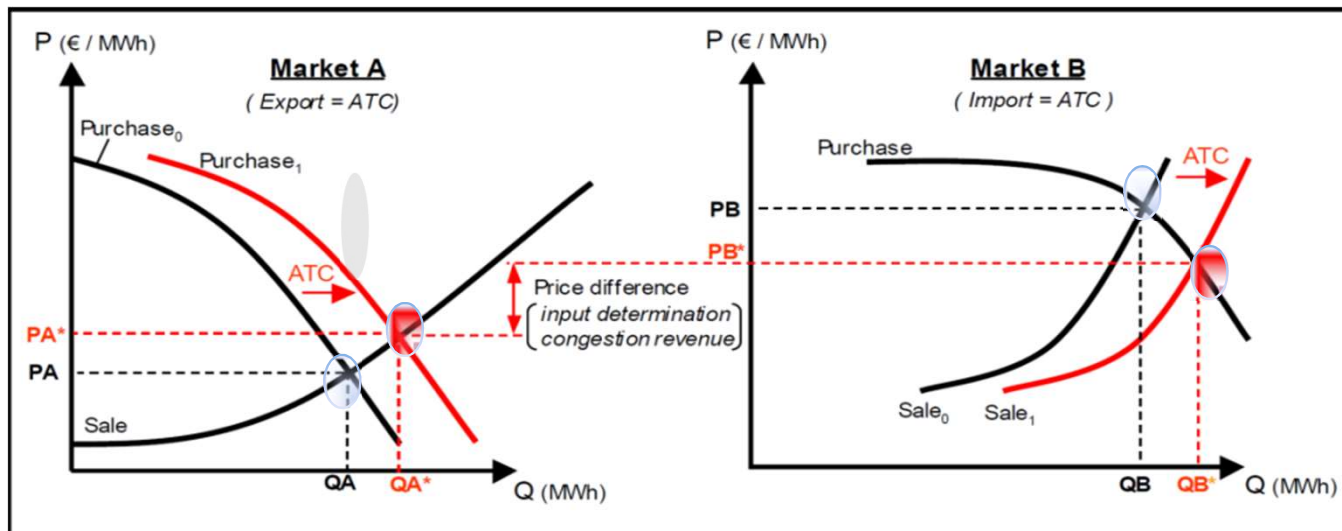

 - Price&Volume without Market Coupling

 - Price&Volume with Market Coupling

ATC is not sufficient

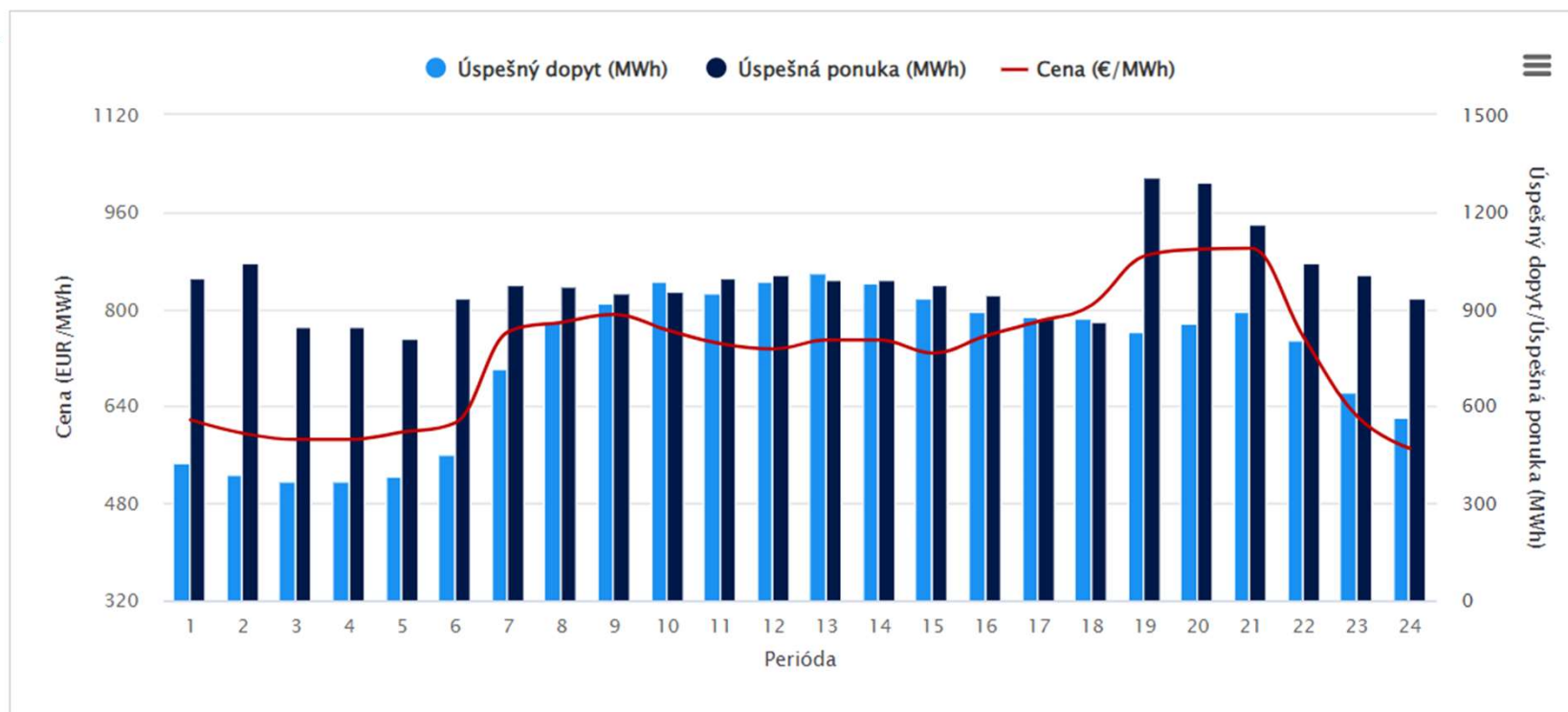

○ - Price&Volume without Market Coupling

● - Price&Volume with Market Coupling

30.08.2022

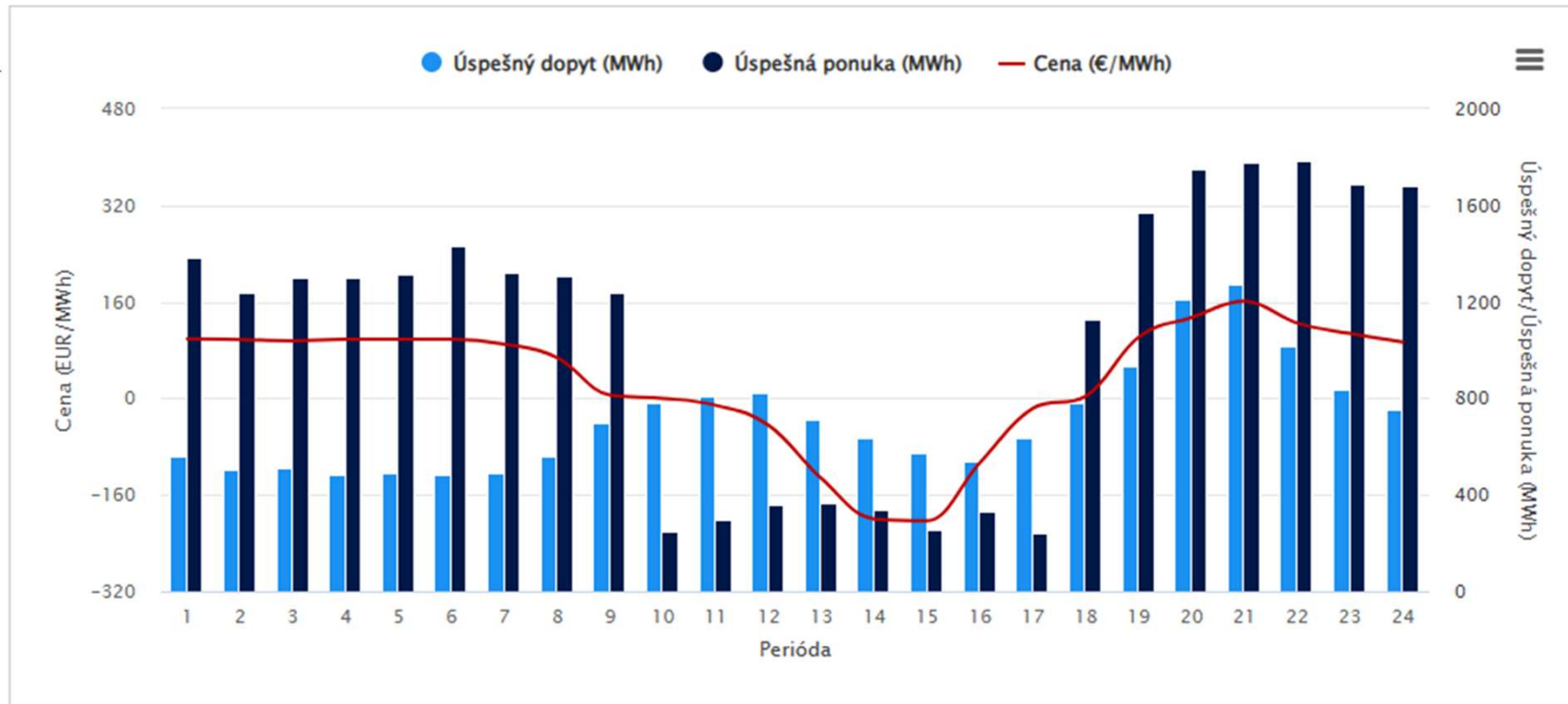
Base
↗ 723,67 €/MWh
+1,32 %

Off-peak
↗ 665,00 €/MWh
+1,35 %

Peak
↗ 782,33 €/MWh
+1,28 %

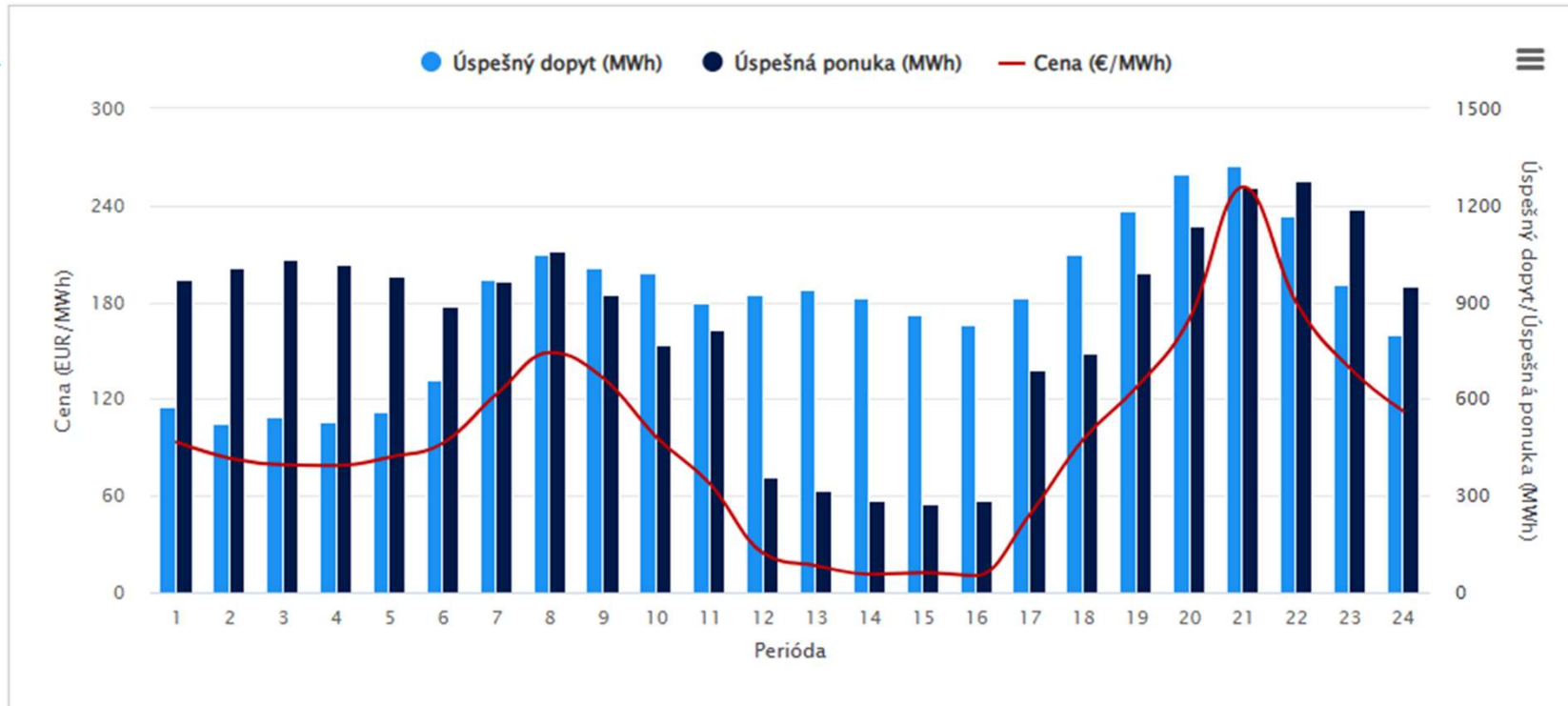
11.05.2025

Category	Price (€/MWh)	Change (%)
Base	31,50	-42,59 %
Off-peak	102,35	-7,17 %
Peak	-39,35	-7615,69 %

26.05.2025

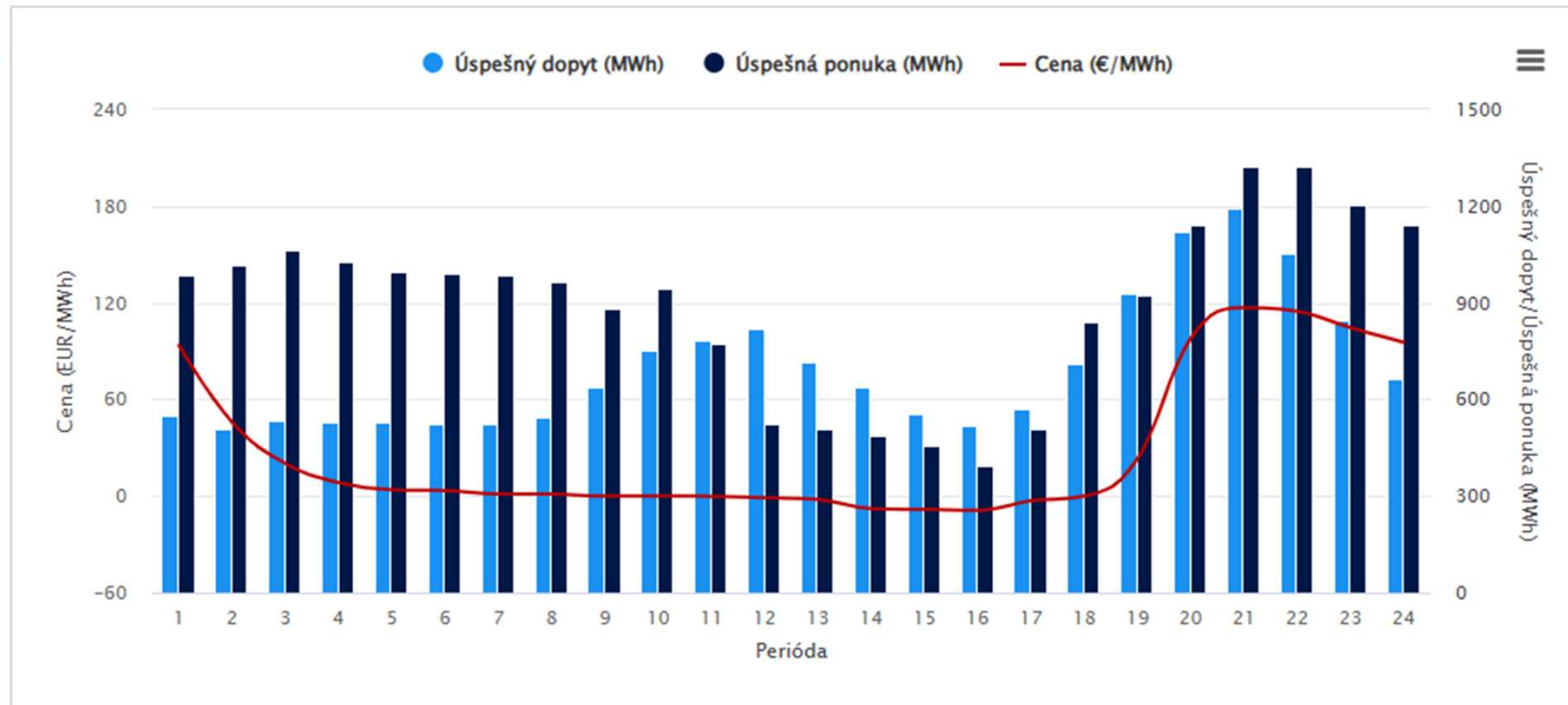
Base
↗ 94,84 €/MWh
+225,91 %

Off-peak
↗ 122,03 €/MWh
+140,41 %

Peak
↗ 67,64 €/MWh
+809,14 %

25.05.2025

Base
↙ **29,10** €/MWh
-55,62 %

Off-peak
↙ **50,76** €/MWh
-51,17 %

Peak
↙ **7,44** €/MWh
-72,64 %

Pripravované zmeny

- ▶ **Aukcie aj v priebehu dňa**

- ▶ **IDA 1 D-1 15:00 na 0-24h D**
- ▶ **IDA 2 D-1 22:00 na 0-24h D**
- ▶ **IDA 3 D 10:00 na 13-24h D**

Základné časové míľniky obchodovania (vlastná zodpovednosť)

- ▶ **D-1** **OBCHOD (silová elektrina, služby)**
 - ▶ Bilaterálna dohoda (OTC)
 - ▶ Nákup na DT
 - ▶ Nákup na burze

- ▶ **D** **odchýlka / RE / (intraday)**
 - ▶ Správanie sa nakupujúceho ani predávajúceho nemá vplyv na parametre obchodu

- ▶ **D+1** **vyhodnotenie odchýlky / zúčtovanie**

Deň D

- ▶ **Intraday**
- ▶ **Vyrovňavanie odchýlky zo strany PpS**
 - ▶ **Aktivácia PpS**
 - ▶ **NRE**
 - ▶ **HV**

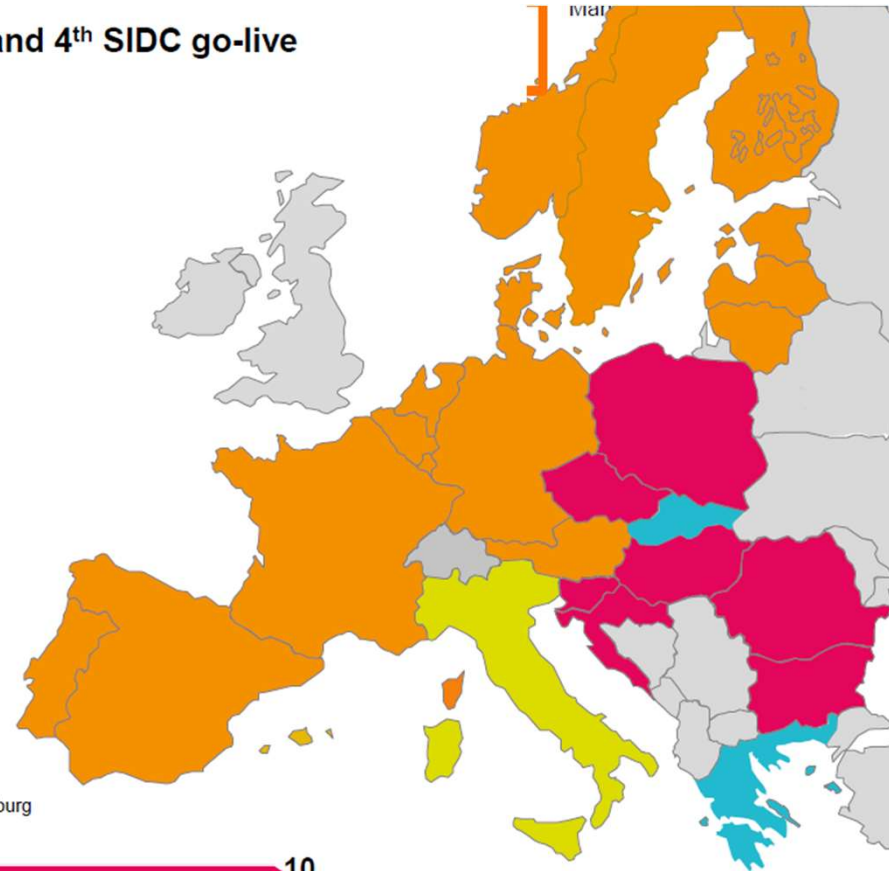
Intraday

- ▶ Možnosť úpravy pozície v rámci dňa
 - ▶ Domáci
 - ▶ Cezhraničný
- ▶ Domáci
 - ▶ Prevádzkovaný v systéme SKTE
- ▶ Cezhraničný intraday
 - ▶ Prevádzkovaný v systéme ČEPS
 - ▶ Rezervácia kapacity s povinnosťou nominácie
 - ▶ Poplatok za kapacitu sa neplatí – first come – first served

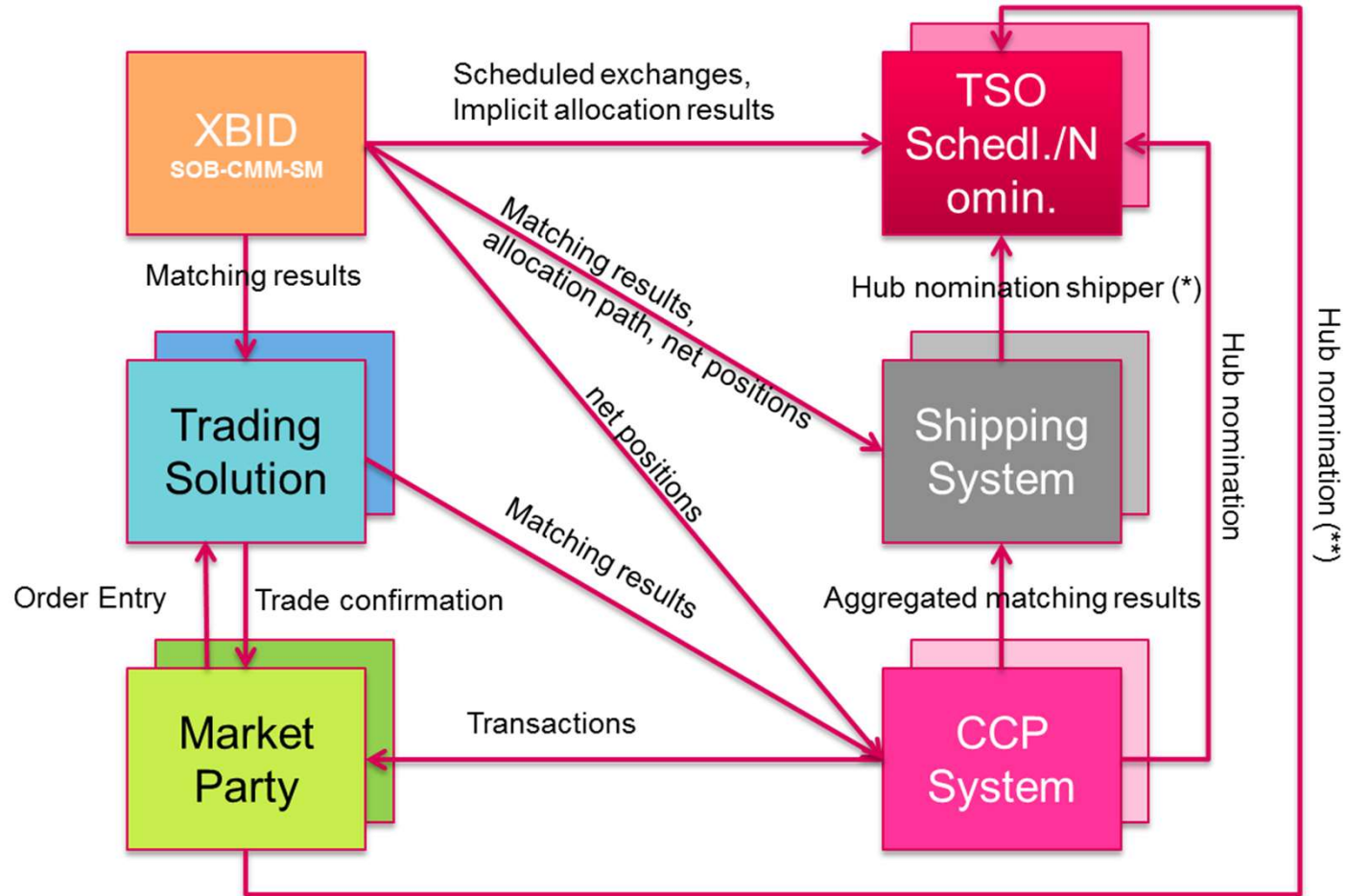
Countries coupled intraday with 1st, 2nd, 3rd, and 4th SIDC go-live

- Countries coupled in 1st go-live (June 2018)
- Countries coupled in 2nd go-live (November 2019)
- Country coupled in 3rd go-live (September 2021)
- Country to be coupled in 4th go-live (Q4 2022)

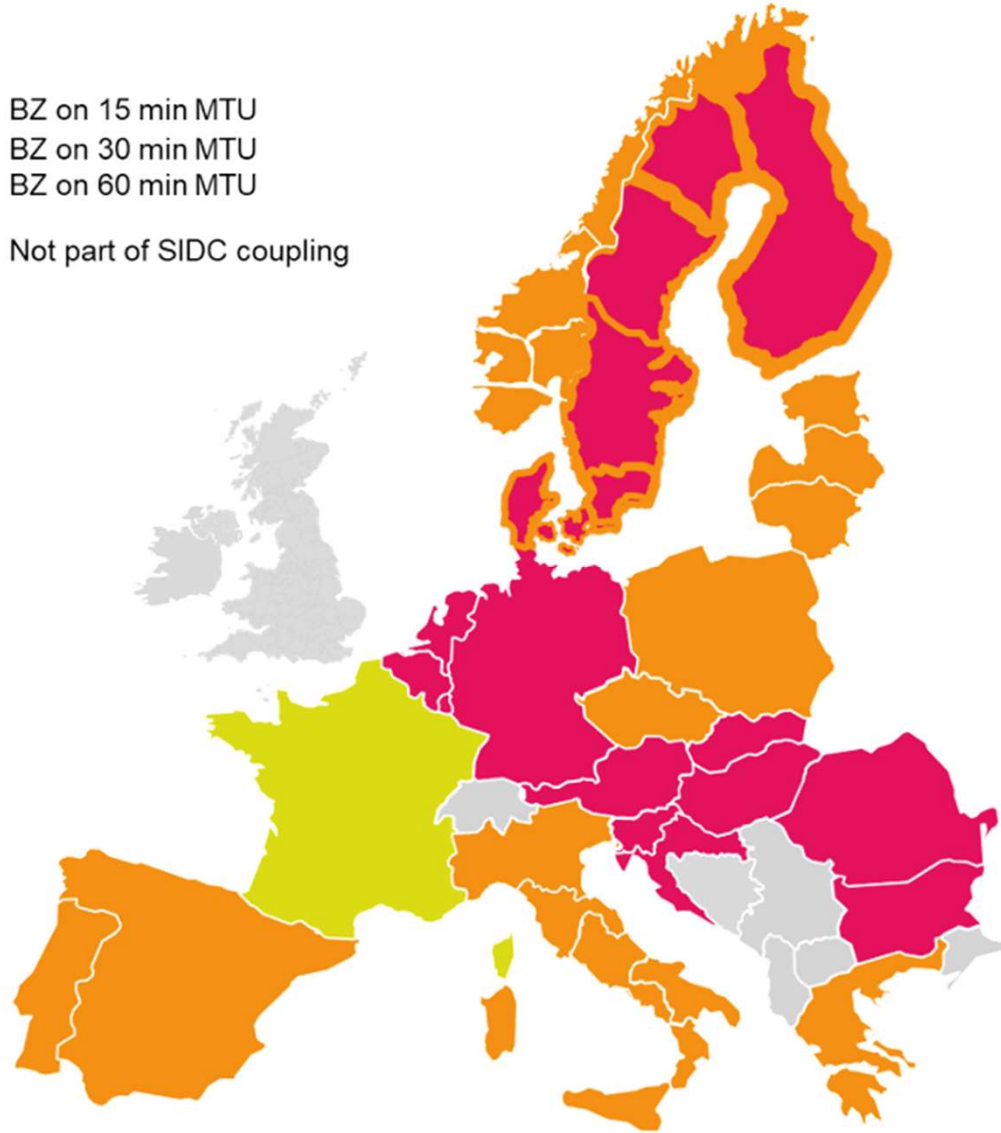
Note: Luxemburg is part of the Amprion Delivery Area. Market participants in Luxemburg have access to SIDC through the Amprion Delivery Area.

XBID

XBID

- BZ on 15 min MTU
- BZ on 30 min MTU
- BZ on 60 min MTU
- Not part of SIDC coupling

Úlohy PpS

Systemové služby

- ▶ **systemovou službou (ZoE)**
 - ▶ služba prevádzkovateľa prenosovej sústavy potrebná na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na vymedzenom území; zahŕňa aj služby, ktoré poskytuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy potrebné na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny.
- ▶ **zabezpečované systemové služby**
 - ▶ regulácia frekvencie a činného výkonu,
 - ▶ regulácia napätia a jalových výkonov v prenosovej sústave,
 - ▶ stabilita prenosu elektrickej energie

Podporné služby

- ▶ podporná služba (ZoE)
 - ▶ podpornou službou služba, ktorú nakupuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy na prevádzku prenosovej sústavy vrátane regulačných služieb a nefrekvenčných podporných služieb, alebo **nefrekvenčná podporná služba, ktorú nakupuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy** na prevádzku distribučnej sústavy; podporná služba nezahŕňa riadenie preťaženia
- ▶ poskytovateľ podporných služieb (ZoE)
 - ▶ poskytovateľom podporných služieb účastník trhu s elektrinou, ktorý uzatvoril s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o poskytovaní podporných služieb

Systemové / podporné služby

- ▶ PT § 13 Podmienky poskytovania podporných a systémových služieb
 - ▶ (1) Podporné služby potrebné na zabezpečenie systémových služieb sú nakupované výhradne od poskytovateľov podporných služieb, ktorí spĺňajú technické požiadavky schválené úradom a obchodné podmienky prevádzkovateľa prenosovej sústavy, a to na základe zmluvy o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny alebo zmluvy o poskytovaní podporných služieb. To neplatí pre poskytovateľov podporných služieb z iného než vymedzeného územia, ktoré sú aktivované na zabezpečenie systémových služieb prostredníctvom platformy MARI, platformy PICASSO a systému IGCC.
 - ▶ (7) Poskytovanie systémových služieb sa zabezpečuje využitím nakúpených podporných služieb, podľa technických podmienok a pokynov dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy.
 - ▶ (8) Elektroenergetické zariadenie alebo odberné elektroenergetické zariadenie, ktoré má začať poskytovať podporné služby a je **pripojené do regionálnej distribučnej sústavy priamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých miestnych distribučných sústav**, môže poskytovať podporné služby **len na základe vopred vydaného súhlasu zo strany prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy**. Podmienky vydania tohto súhlasu sú upravené v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy.
 - ▶ (9) Ak disponibilita podpornej služby je obstaraná prostredníctvom výberového konania, poskytovateľ podporných služieb, na ktorého prevedie pôvodný poskytovateľ podporných služieb zmluvné povinnosti poskytnutia disponibility podpornej služby vyplývajúce z rámcovej zmluvy o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny uzatvorenej s prevádzkovateľom prenosovej sústavy, finančné zabezpečenie sa poskytuje podľa rámcovej zmluvy o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny. Pri opakovanom prevode zmluvnej povinnosti poskytnutia disponibility podpornej služby na ďalšieho poskytovateľa podporných služieb sa na tento prevod uplatnia osobitné podmienky uvedené v rámcovej zmluve o poskytovaní podporných služieb a dodávke regulačnej elektriny.

Systemové / podporné služby

- ▶ § 15 Cezhraničná výmena elektriny
 - ▶ (1) Cezhraničná výmena elektriny na vymedzenom území sa zabezpečuje so zreteľom na bezpečnosť dodávok elektriny na vymedzenom území.
 - ▶ (2) Voľná obchodovateľná prenosová kapacita cezhraničného profilu je účastníkom trhu pridelená ako
 - ▶ a) dlhodobá na obdobie dlhšie ako jeden deň, a to spravidla na rok alebo mesiac,
 - ▶ b) denná na obdobie jedného dňa,
 - ▶ c) vnútrodenná na obdobie kratšie ako jeden deň,
 - ▶ d) kapacita na účely cezhraničnej výmeny regulačnej elektriny.
 - ▶ (3) Pridelenie voľnej obchodovateľnej medzioblastnej kapacity môže prebiehať
 - ▶ a) formou explicitnej aukcie alebo alokácie,
 - ▶ b) formou implicitnej aukcie alebo alokácie,
 - ▶ c) podľa časového poradia prijatých žiadostí bez určenia ceny za pridelenú prenosovú kapacitu a bez úhrady ceny za pridelenú prenosovú kapacitu.

Riadenie sústavy

- ▶ najdôležitejší parameter každej sústavy – **frekvencia**
- ▶ systémový parameter - vo všetkých sústavách (prenosová, distribučné, miestne distribučné sústavy) je frekvencia rovnaká
- ▶ žiadaná hodnota: 50 Hz \pm 0,02 Hz
- ▶ podmienkou stabilnej frekvencie:
 - ▶ neustála rovnováha vyrobenej a spotrebovanej elektriny vrátane strát v reálnom čase
 - ▶ porušením uvedenej rovnováhy dochádza k vzniku odchýlky frekvencie
- ▶ nápravné opatrenia – prevažne regulácia na strane výroby (spotreba v sústavách je ovplyvniteľná len minimálne) a **momentálne aj na zariadeniach typu LER**.
- ▶ frekvenciu možno považovať za kvalitatívny ukazovateľ elektriny
 - ▶ v závislosti od dynamiky a veľkosti frekvenčnej odchýlky sa regulácia rozdeľuje na tri základné typy, ktorým prislúchajú jednotlivé typy PpS.

PpS systémový charakter

- ▶ primárna regulácia výkonu a frekvencie (PRV) **FCR**
- ▶ sekundárna regulácia výkonu a frekvencie (SRV) **aFRR**
- ▶ terciárna regulácia výkonu a frekvencie **mFRR**
 - ▶ 3 minútová kladná (TRV3MIN+)
 - ▶ 3 minútová záporná (TRV3MIN-)
 - ▶ 10 minútová kladná (TRV10MIN+)
 - ▶ 10 minútová záporná (TRV10MIN-)
 - ▶ **15 minútová kladná (TRV30MIN+)**
 - ▶ **15 minútová záporná (TRV30MIN-)**
- ▶ zníženie odberu (ZNO)
- ▶ zvýšenie odberu (ZVO)

PpS systémový charakter

- ▶ primárna regulácia výkonu a frekvencie (PRV) **FCR**
- ▶ sekundárna regulácia výkonu a frekvencie (SRV) **aFRR+ / aFRR-**
- ▶ terciárna regulácia výkonu a frekvencie **mFRR**
- ▶ **mFRR3+**
- ▶ **mFRR3+**

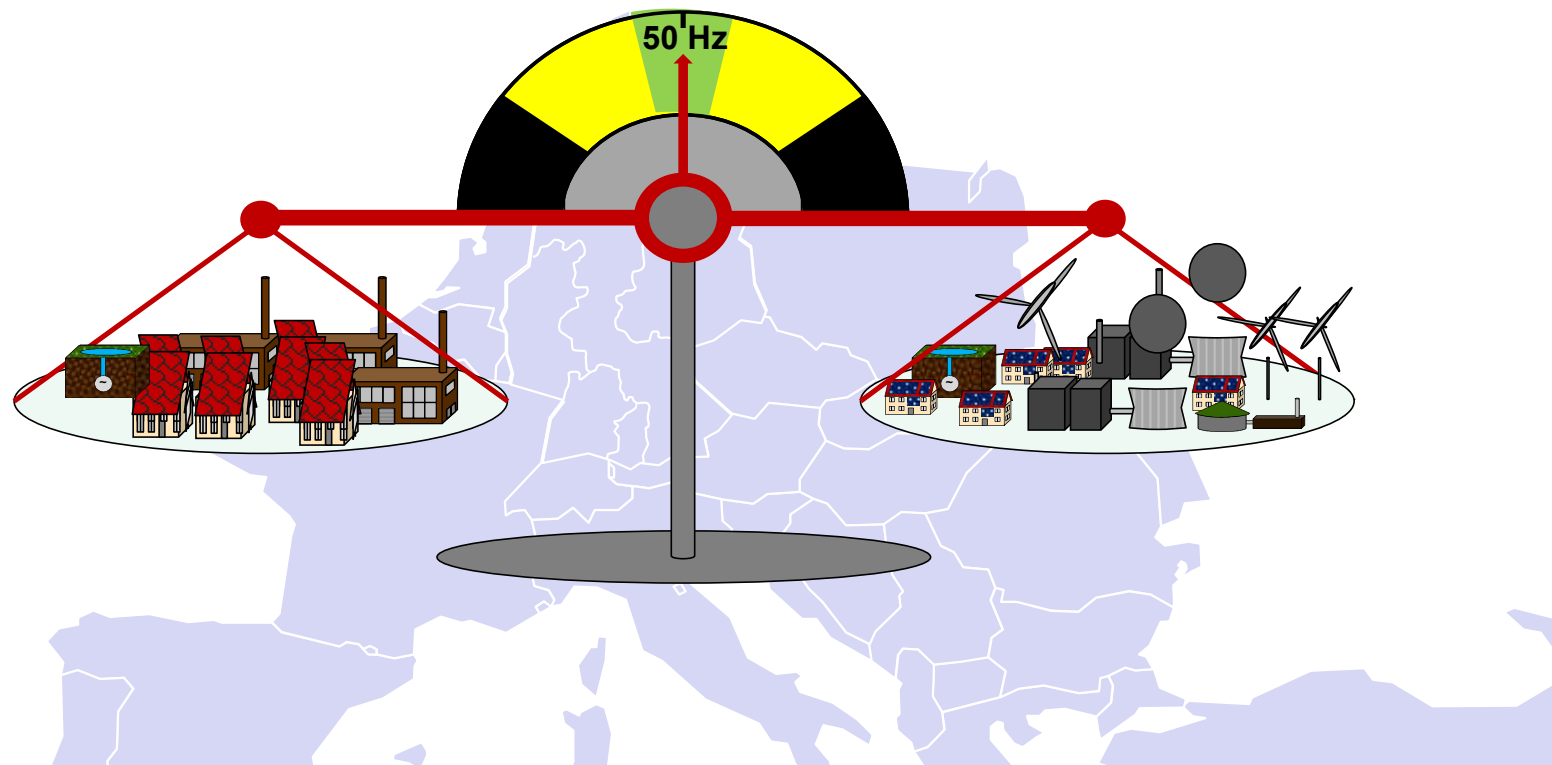
PpS lokálny charakter

- ▶ **sekundárna regulácia napätia**
- ▶ štart z tmy

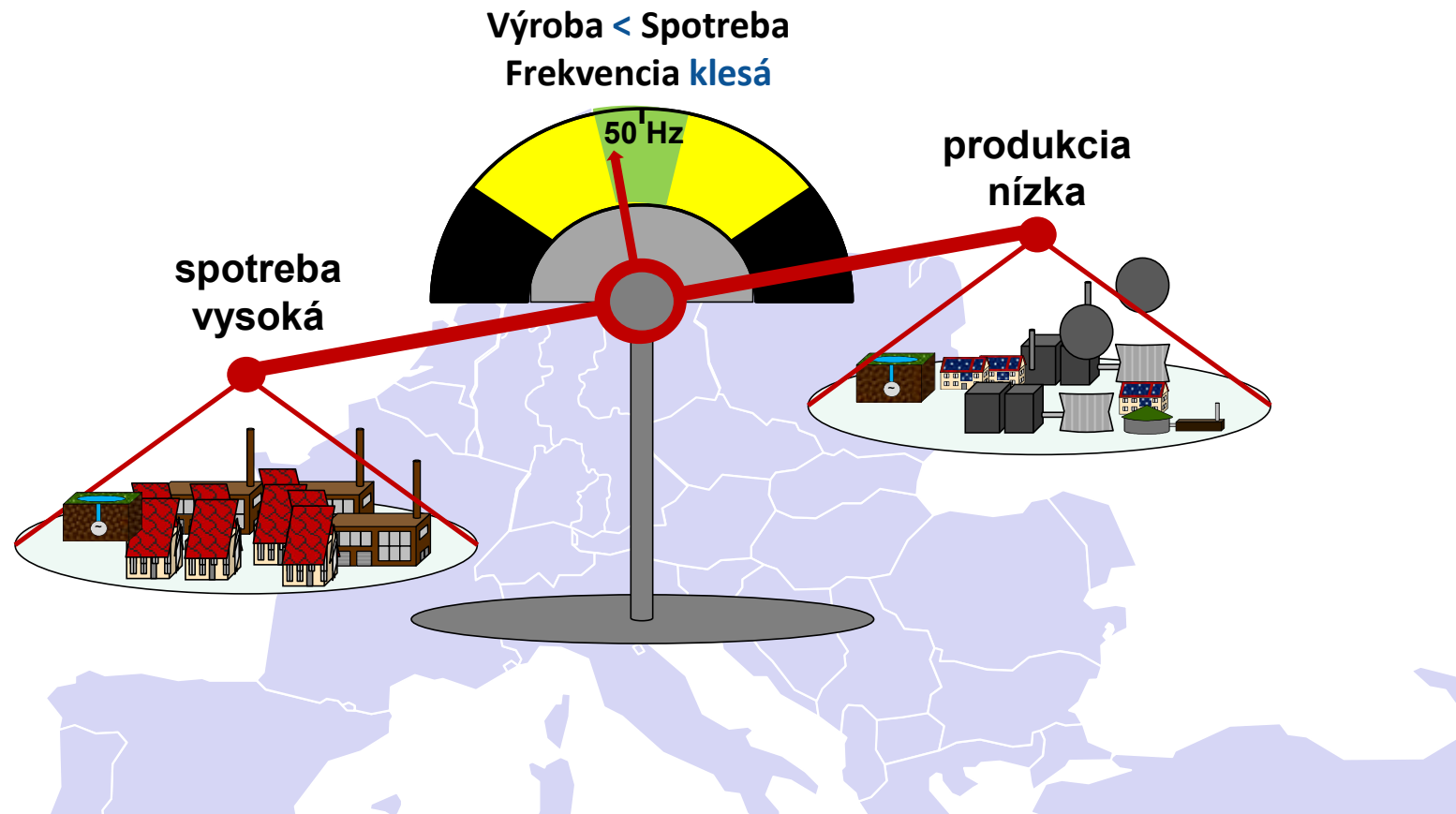

Výkonová rovnováha v sústave

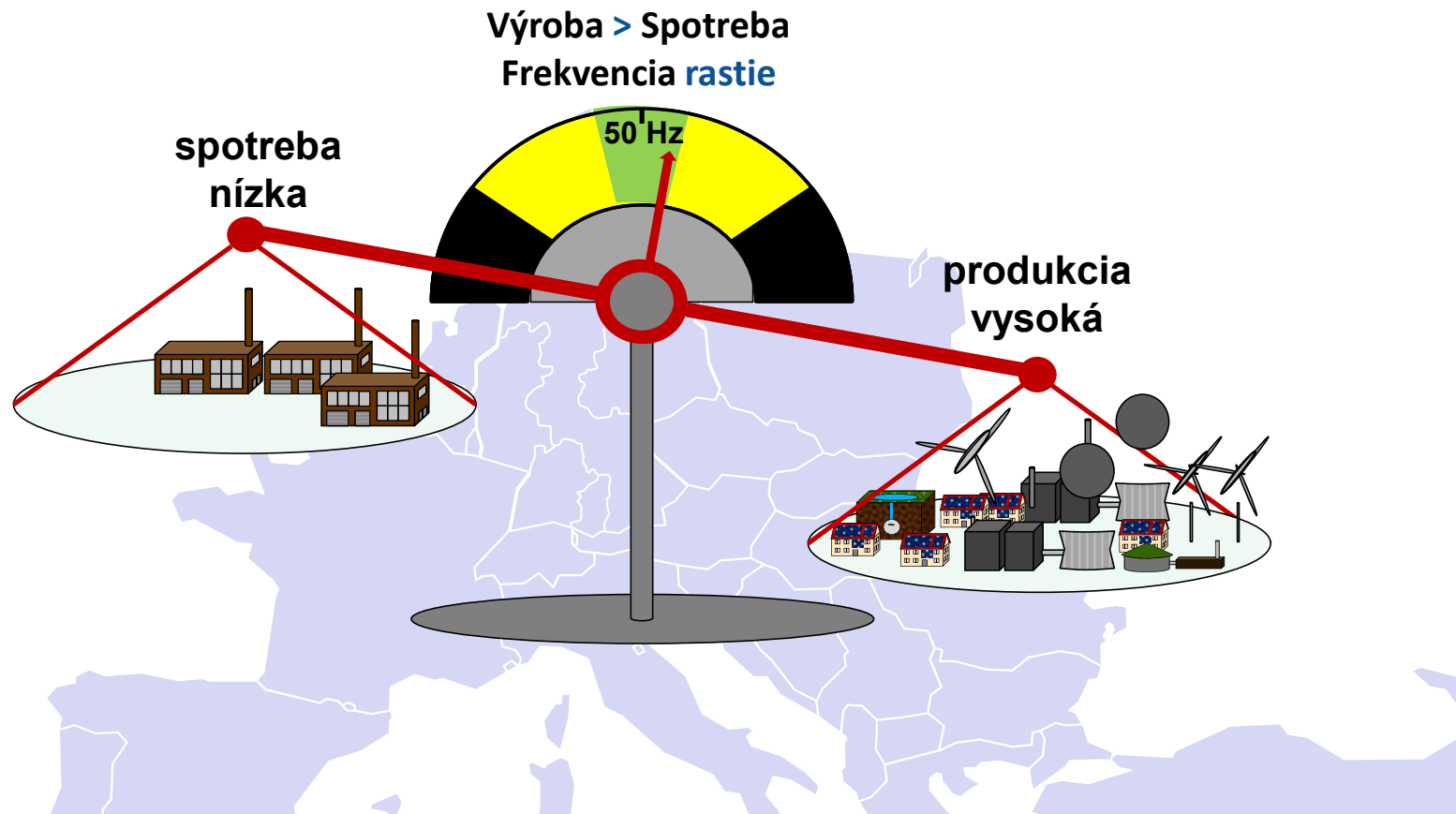
Výroba = Spotreba
Frekvencia = 50 Hz

Výkonová rovnováha v sústave

Výkonová rovnováha v sústave

Výkonová rovnováha v sústave

Frequency Containment Reserves
PR±

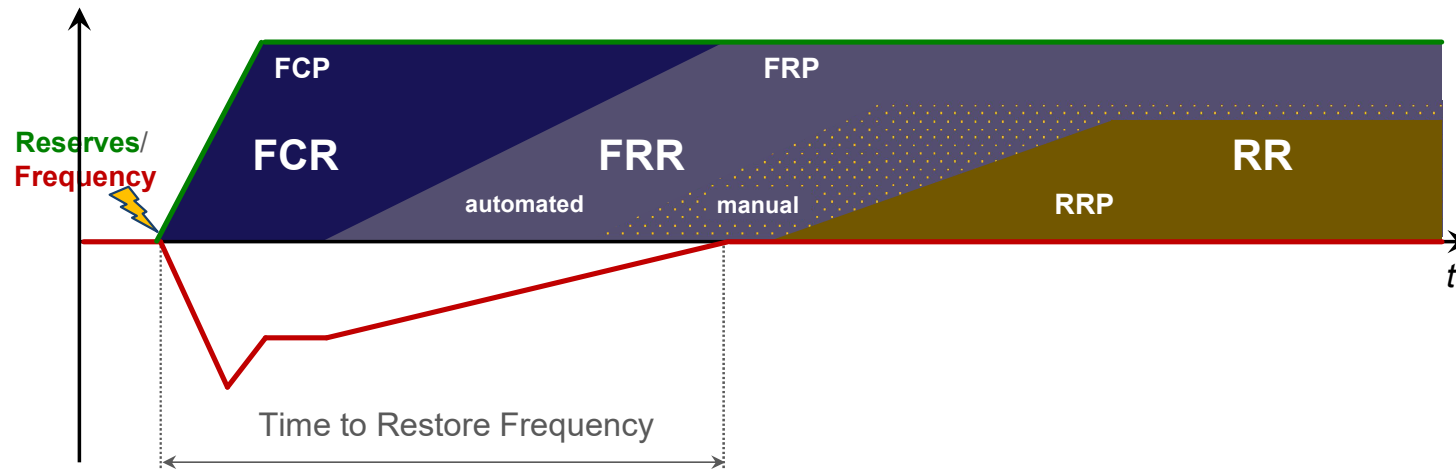
Stabilization

Frequency Restoration Reserves
SR± and TR

Control to Set-Point

Replacement Reserves

Release Used FRR

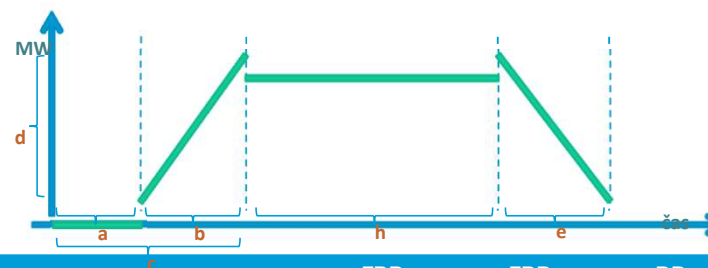
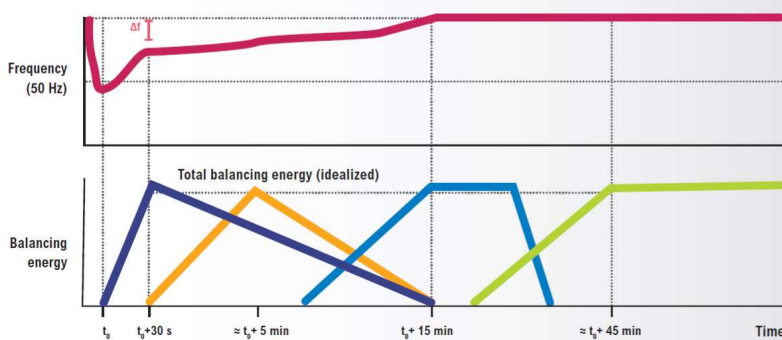

EBGL

Štandardné produkty

Podľa SOGL (usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy) dochádza k zmene definícií samotných základných kategórií podporných služieb (procesov udržovania výkonovej rovnováhy):

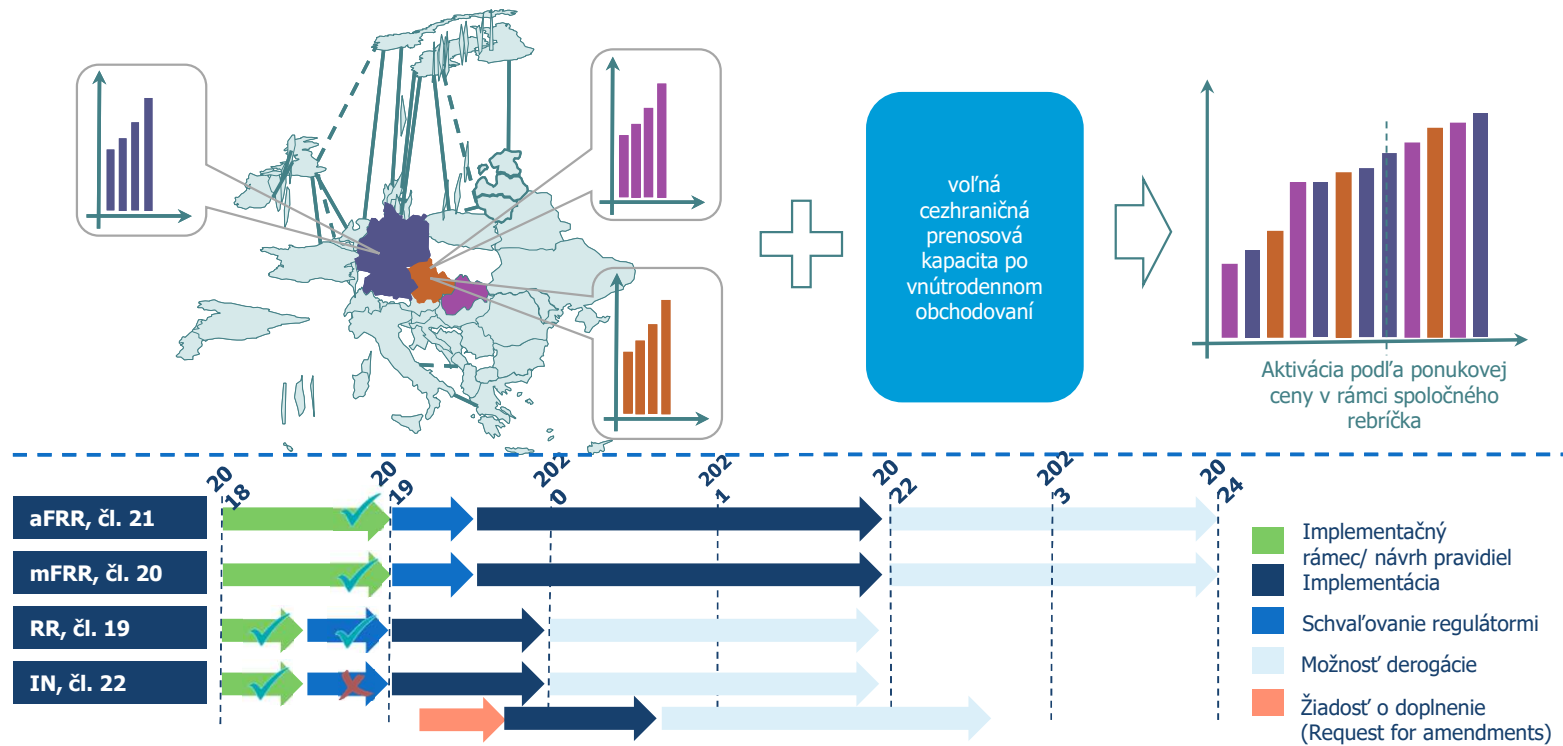
FCR	aFRR	mFRR	RR
• Automatic activation • Max 30 s	• Automatic activation • 30 s to 15 min	• Semi-automatic or manual activation • Max 15 min	• Semi-automatic or manual activation • Min 15 min

	aFRR	mFRR	RR
(a) Doba prípravy	<30s	2,5 min.	0 až 30 min.
(b) Doba rampovania	-	10 min.	0 až 30 min.
(c) Doba do plnej aktivácie	5 min.	12,5 min.	30 min.
(d) Min. veľkosť ponuky	1 MW		
(d) Max. veľkosť ponuky	9 999 MW		
(h) Min. doba dodávky	-	5 min.	15 min.
(h) Max. doba dodávky	-	15 min.	15/60 min.
(e) Doba deaktivácie	-	bude definované	

EBGL

Európske platformy pre výmenu regulačnej energie

FCR

- ▶ udržiava rovnováhu medzi výrobou a spotrebou v rámci synchrónnej oblasti pomocou regulátorov otáčok alebo činného výkonu zdrojov
- ▶ spoločnou činnosťou všetkých prepojených elektrizačných sústav má primárna regulácia činného výkonu stabilizuje systémovú frekvenciu na rovnovážnej hodnote po poruche v časovom rámci sekúnd, ale bez toho, aby obnovila požadovanú hodnotu systémovej frekvencie a plánovaných výmen činných výkonov (saldá).
- ▶ **nie je riadená centrálné** - dispečing prevádzkovateľa PS má k dispozícii len informáciu o veľkosti disponibilite služby - aktivácia služby je automatická v závislosti od frekvencie sústavy a je vykonávaná lokálne na jednotlivých generátoroch distribuovane v rámci celého prepojeného energetického systému v kontinentálnej Európe.
- ▶ **rýchlosť aktivácie – v závislosti od skokovej zmeny f**
 - ▶ 0 - 100 [mHz] do 15 s
 - ▶ 100 - 200 [mHz] do 30 s

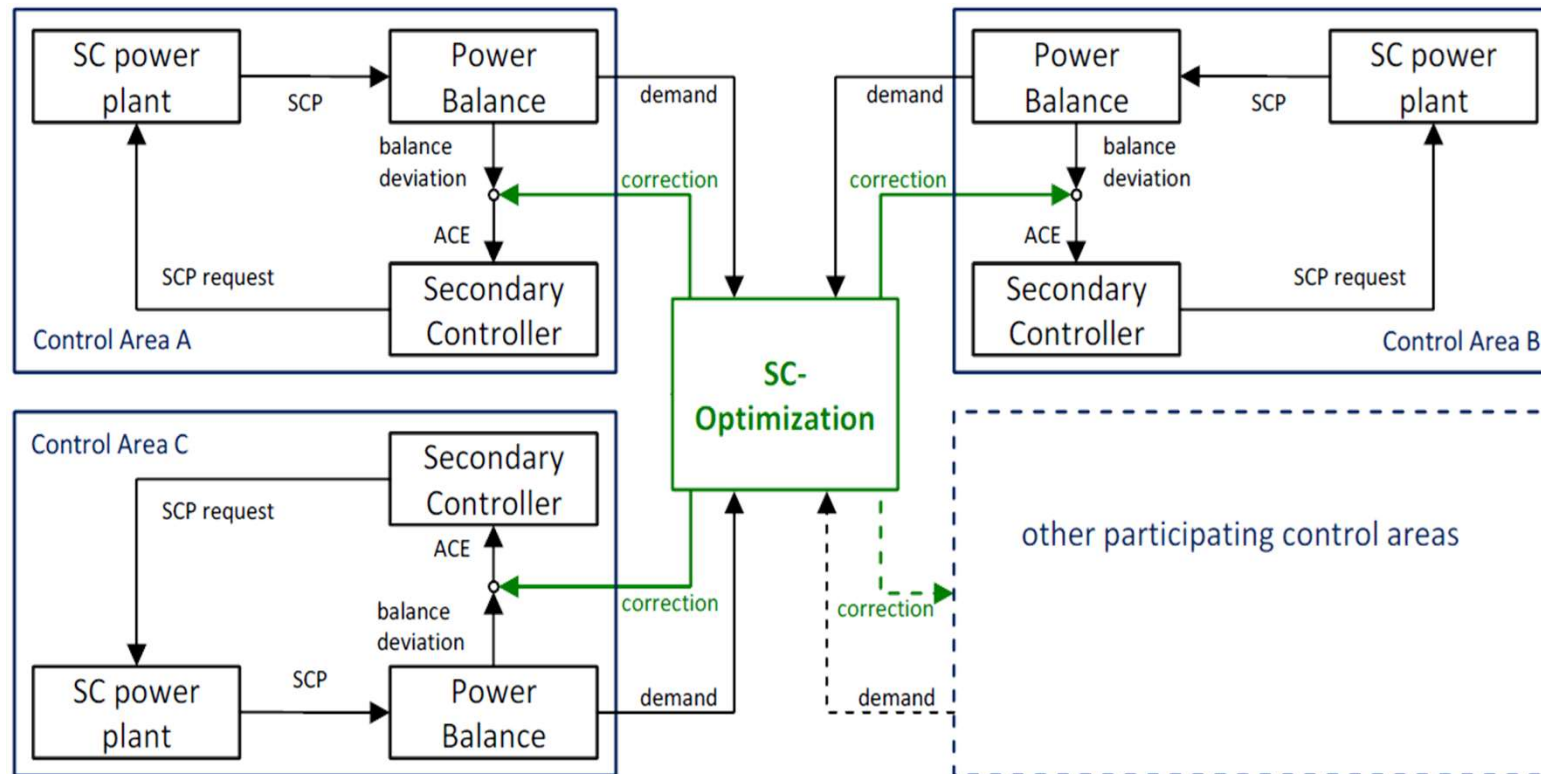

aFRR +/-

- ▶ využíva sa na vyrovnanie salda cezhraničných výmen elektriny na plánované hodnoty s ohľadom na žiadanú hodnotu frekvencie
- ▶ udržiava rovnováhu medzi výrobou a spotrebou elektriny v rámci každej regulačnej oblasti, resp. riadiaceho bloku, pričom sa berú do úvahy programy medzinárodných výmen elektriny, bez narušenia činnosti primárnej regulácie činného výkonu, ktorá pracuje v synchronnej oblasti.
- ▶ je **aktivovaná z centrálného regulátora dispečingu PPS**, ktorý určuje skutočné hodnoty činného výkonu zariadení poskytujúcich PpS zapojených do tejto služby. Vykonáva automatickým diaľkovým riadením činného výkonu zariadení poskytujúcich PpS z centrálného regulátora dispečingu PPS regulačnej oblasti, vo vopred definovanom regulačnom rozsahu s dohodnutou rýchlosťou zmien výkonu zariadení poskytujúcich SRV
- ▶ **trend výkonovej zmeny** musí zabezpečiť, aby **doba plnej aktivácie** na maximálnu hodnotu ponúkaného regulačného výkonu aFRR+ alebo aFRR- **od bazového bodu** bola **do 5 min** (december 2024)

Základný princíp GCC

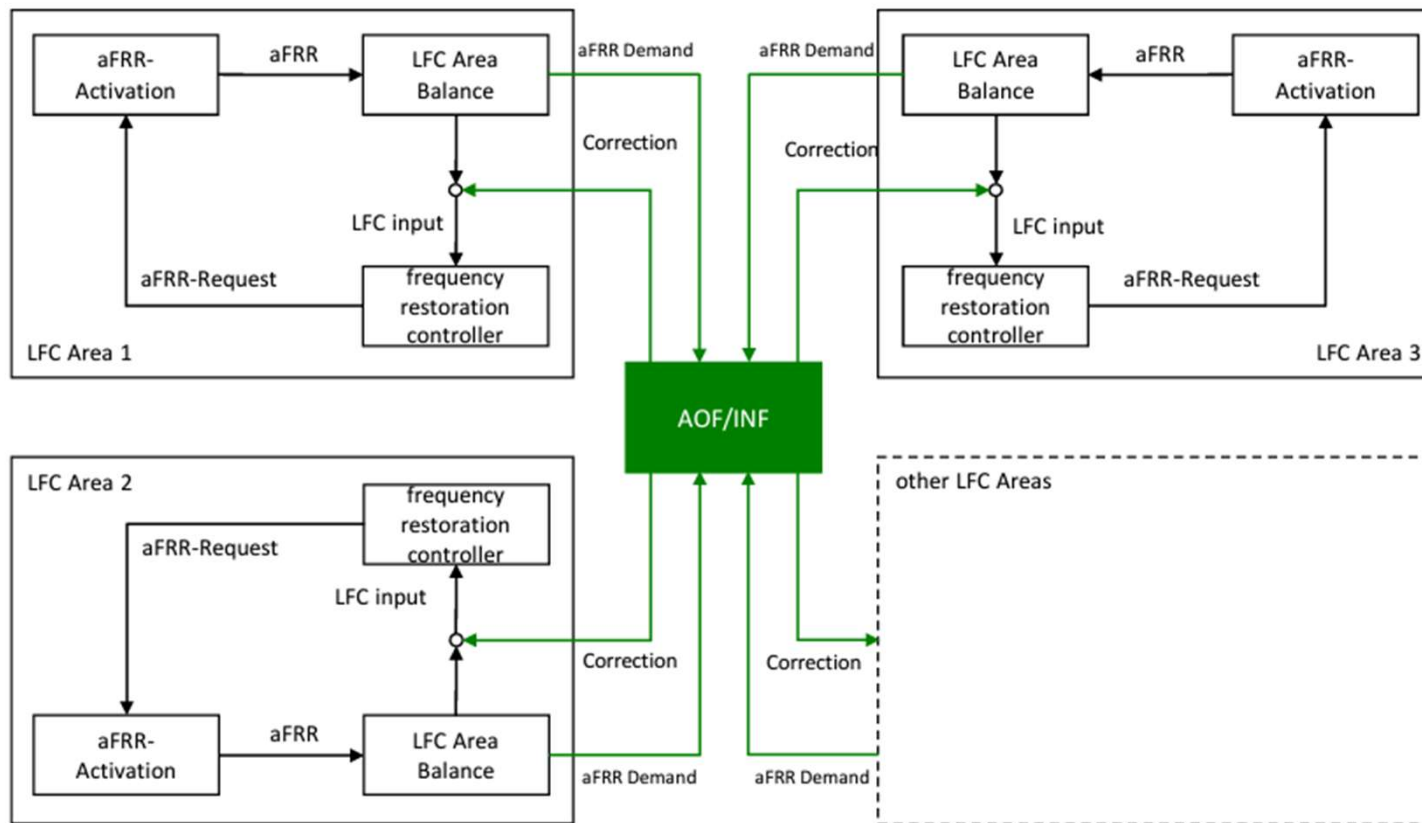

PICASSO

- ▶ PICASSO (Platform for the International Coordination of Automated frequency restoration and Stable System Operation)
- ▶ je implementačným projektom európskej platformy pre výmenu regulačnej elektriny z automaticky ovládaného procesu obnovenia frekvencie a výkonové rovnováhy aFRR
- ▶ Štandardný produkt má dobu do plnej aktivácie 5 minút.

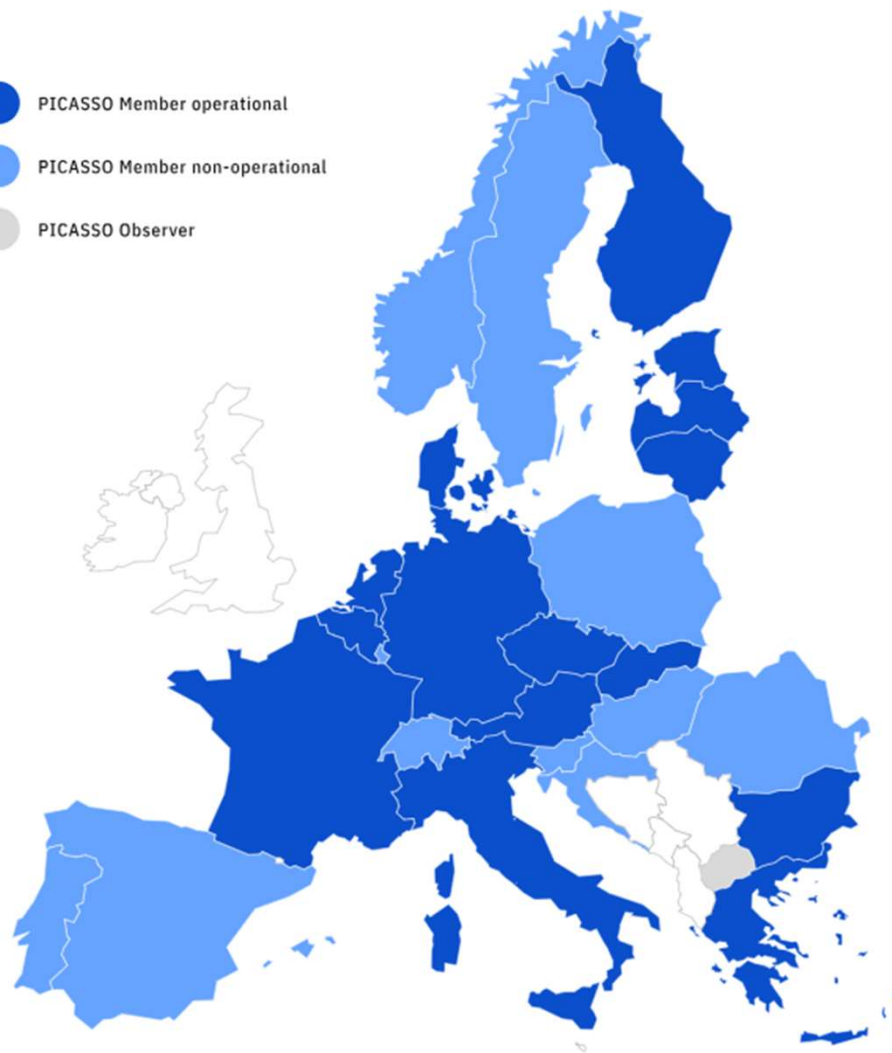

PICASSO

PICASSO

- PICASSO Member operational
- PICASSO Member non-operational
- PICASSO Observer

PICASSO

aFRR-Platform Accession Roadmap

Last updated on 28/04/2023 based on latest information available.

	2023												2024			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Q1	Q2	Q3	Q4
aFRRIF																
5.4.(b)(ii) AOF (done)																
5.4.(b)(ii) TSO-TSO settlement (done)																
5.4.(b)(vi) Testing functions & aFRR operation (done)																
5.4.(b)(iii) TSOs Interoperability test (done)																
5.4.(b)(iv) Operational test (parallel run) (done)																
5.4.(b)(v) TSOs Connection to aFRR platform / Go-live																
5.4.(b)(vi) aFRR-Platform Go-live (done)																

Country	Derogation deadline	TSO	2023												2024			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Q1	Q2	Q3	Q4
EU:																		
Austria		APG																
Belgium ¹	24.07.2024	Elia																
Bulgaria	30.06.2024	ESO																
Croatia	24.07.2024	HOPS																
Czech republic		CEPS																
Denmark ²	24.07.2024	Energinet																
Finland ²	24.07.2024	Fingrid																
France	24.07.2024	RTE																
Germany		50Hz,AMP,TNG,TTG																
Greece	24.07.2024	ADMIE																
Hungary	24.07.2024	MAVIR																
Italy	24.07.2023	Terna																
Netherlands ³	24.07.2024	Tennet BV																
Poland	24.07.2024	PSE																
Portugal		REN																
Romania	01.03.2024	Transelectrica																
Slovakia	24.07.2024	SEPS																
Slovenia		ELES																
Spain	24.07.2024	REE																
Sweden ²	24.07.2024	SVK																
EEA:																		
Norway ²	24.07.2024	Statnett																
Non-EU:																		
Switzerland ⁴		Swissgrid																

	5.4.(b)(i)	National terms and conditions development
	5.4.(b)(i)	National terms and conditions entry info force
	5.4.(b)(iii)	Interoperability tests between TSO and aFRR-Platform
	5.4.(b)(v)	TSO connection to aFRR-platform / Go-live
	5.4.(b)(vii)	EBGL Article 62 Derogation considered/requested/granted (new deadline listed)

mFRR

- ▶ každá požadovaná manuálna alebo automatická zmena činného výkonu zdroja, alebo zaťaženia **za účelom presunu pracovných bodov strojov**, zúčastnených na sekundárnej regulácii činného výkonu, s cieľom zaručiť dostatočnú rezervu sekundárnej regulácie činného výkonu, ktorá zodpovedá potrebe z hľadiska veľkosti v danom čase
 - ▶ pripojením, odpojením alebo zmenou činného výkonu zariadení poskytujúcich PpS
 - ▶ pripojením, odstavením alebo zmenou čerpadlového výkonu PVE
 - ▶ zmenou programu salda medzi účastníkmi prepojenej sústavy
 - ▶ riadením odberu spotreby elektriny u odberateľov.

mFRR

- ▶ Rozdelenie terciárnej regulácie činného výkonu
 - ▶ **mFRR 12,5-minútová kladná** (mFRR+)
 - ▶ **mFRR 12,5-minútová záporná** (mFRR-)

 - ▶ **mFRR3+**
 - ▶ **mFRR3-**

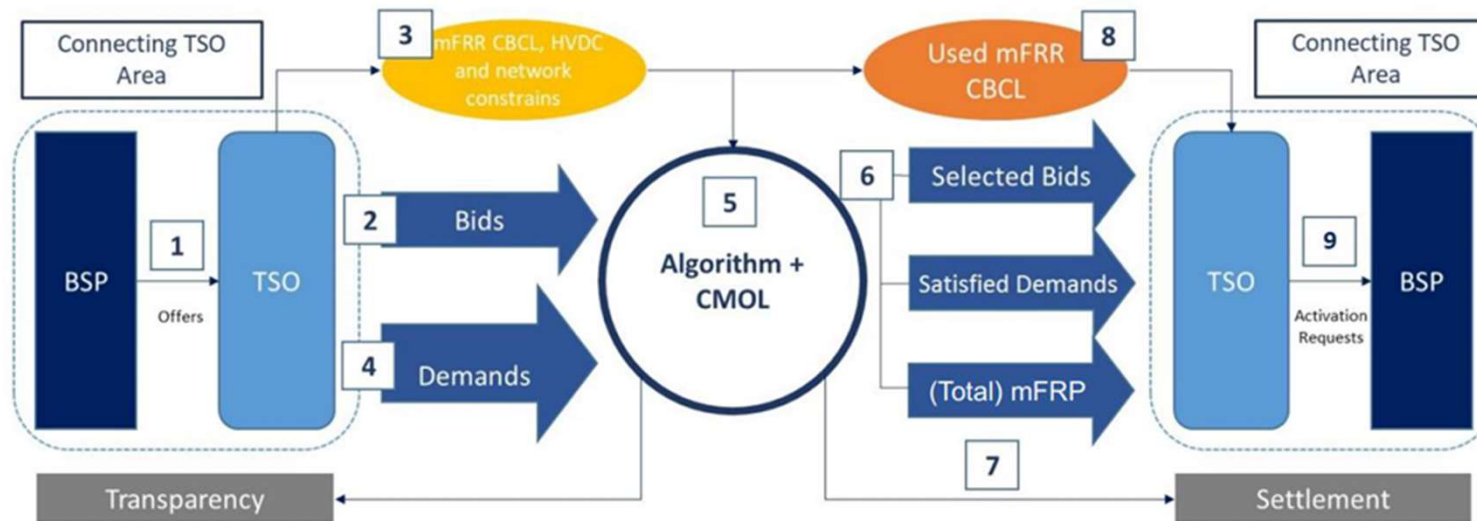

MARI

- ▶ MARI (Manually Activated Reserves Initiative)
- ▶ implementačný projekt európskej platformy pre výmenu regulačnej elektriny z ručne ovládaného procesu obnovenia frekvencie a výkonové rovnováhy mFRR
- ▶ Platforma vytvára spoločný rebríček ponúk regulačnej elektriny pre každých 15 minút. Štandardný produkt máť dobu do plnej aktivácie 12,5 minúty

MARI

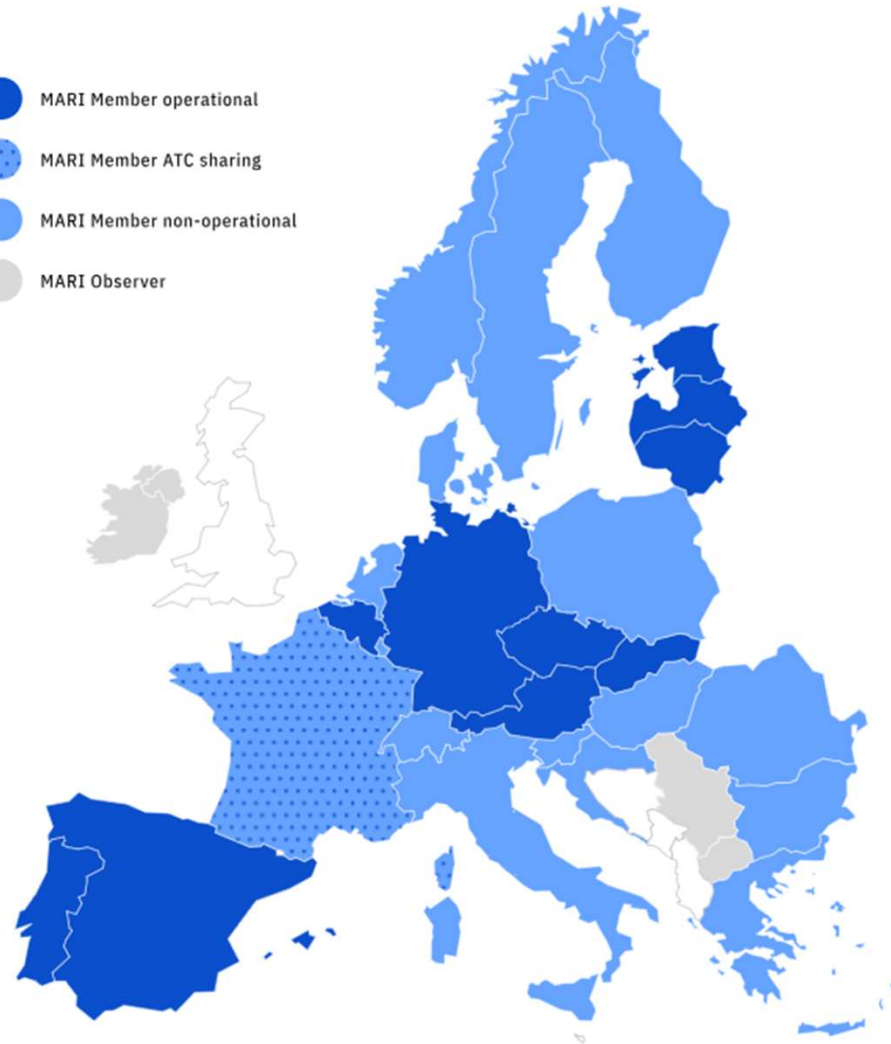

1. TSOs receive bids from BSPs in their imbalance area
2. TSOs forward standard mFRR balancing energy product bids to the mFRR Platform
3. TSOs communicate the available mFRR cross border capacity limits (CBCL) and any other relevant network constraints as well HVDC constraints
4. TSOs communicate their mFRR balancing energy demands
5. Optimization of the clearing of mFRR balancing energy demands against BSPs' bids
6. Communication of the accepted bids, satisfied demands and prices to the local TSOs as well as the resulting (total) mFRP*
7. Calculation of the commercial flows between imbalance areas and settlement of the expenditure and revenues between TSOs
8. Remaining mFRR CBCL are sent to the TSOs
9. TSOs send activation requests to BSPs in their imbalance area

MARI

- MARI Member operational
- MARI Member ATC sharing
- MARI Member non-operational
- MARI Observer

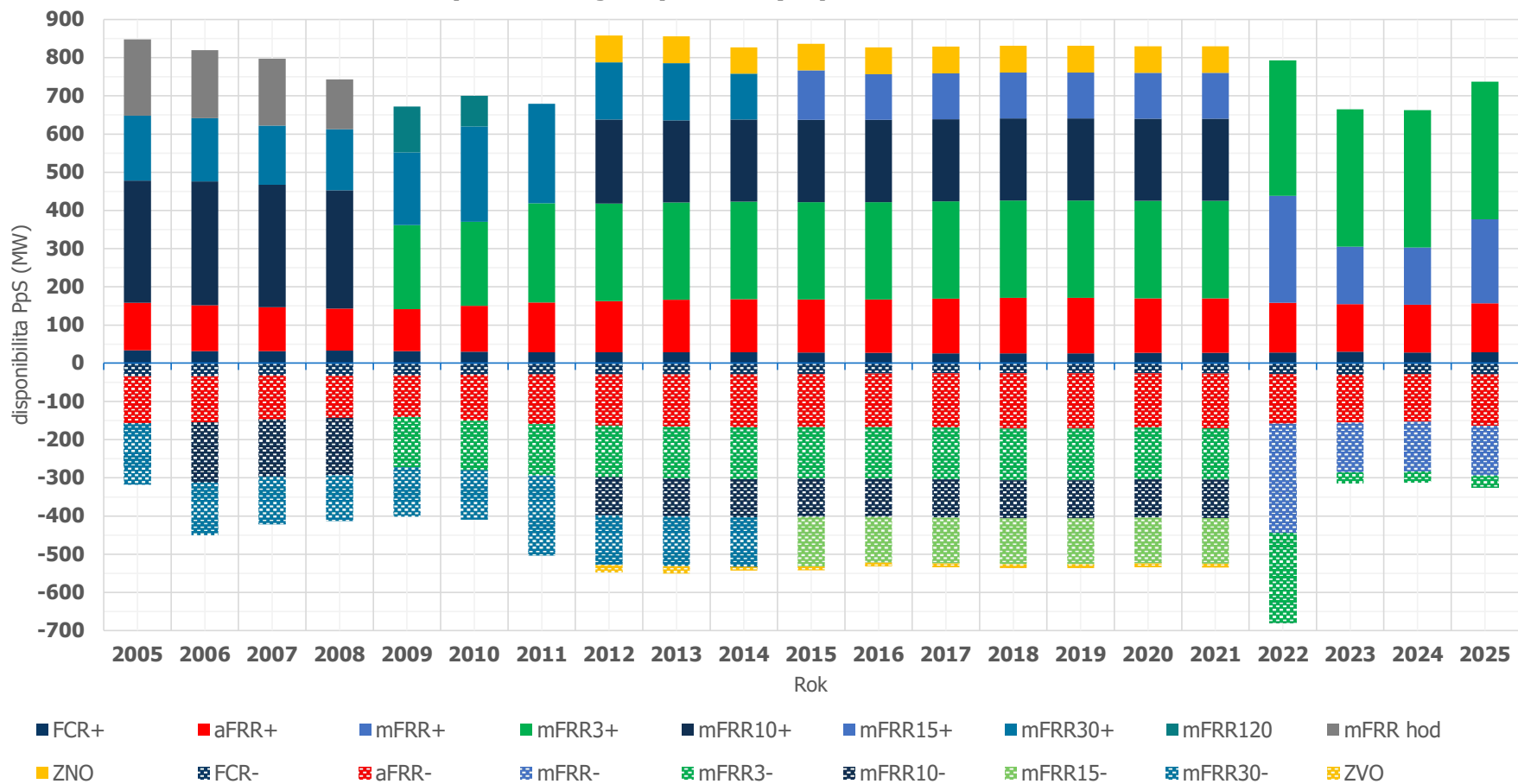
MARI

mFRR-Platform Accession Roadmap			Last updated on 20 April 2023 based on latest information available.															
			2023												2024			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Q1	Q2	Q3	Q4
mFRR-Platform	5.4.(b)(ii)	AOF	[Green bar]															
	5.4.(b)(ii)	TSO-TSO Settlement	[Green bar]															
	5.4.(b)(vi)	Testing functions & mFRR operation	[Green bar]															
	5.4.(b)(iii)	TSOs Interoperability tests	[Green bar]															
	5.4.(b)(iv)	Operational tests (parallel run)	[Green bar]															
	5.4.(b)(v)	TSOs Connection / Go-live	[Green bar]															
	5.4.(b)(vi)	mFRR-Platform Go-live	[Green bar]															
Country	Derogation deadline ¹	TSO	2023												2024			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Q1	Q2	Q3	Q4
Germany		50Hz/Amprion/ TenneT GmbH/ TransnetBW	[Green bar]															
Greece	24.7.2024	IPTO ²	[Green bar]															
Austria		APG	[Green bar]															
Latvia	24.7.2024	AST ³	[Green bar]															
Czech republic		CEPS	[Green bar]															
Estonia	24.7.2024	ELERING ³	[Green bar]															
Slovenia		ELES	[Green bar]															
Belgium	24.7.2024	Elia ⁴	[Green bar]															
Denmark	24.7.2024	Energinet ⁵	[Green bar]															
Bulgaria	30.6.2024	ESO ⁶	[Green bar]															
Finland	24.7.2024	Fingrid ³	[Green bar]															
Croatia	24.7.2024	HOPS ⁷	[Green bar]															
Lithuania	24.7.2024	LITGRID ³	[Green bar]															
Hungary	24.7.2024	MAVIR ⁸	[Green bar]															
Poland	24.07.2024	PSE ⁹	[Green bar]															
Spain	24.07.2024	RE ¹⁰	[Green bar]															
Portugal	24.07.2024	REN	[Green bar]															
France	24.07.2024	RTE ¹¹	[Green bar]															
Slovakia	24.07.2024	SEPS ¹²	[Green bar]															
Sweden	24.07.2024	SVK ³	[Green bar]															
Netherlands		TenneT BV ¹³	[Green bar]															
Italy	24.7.2024	Terna ¹⁴	[Green bar]															
Romania	01.03.2024	Transelectrica ¹⁵	[Green bar]															
EEA																		
Norway	24.07.2024	Statnett ³	[Green bar]															
Non-EU Member State																		
Switzerland		Swissgrid ¹⁶	[Green bar]															

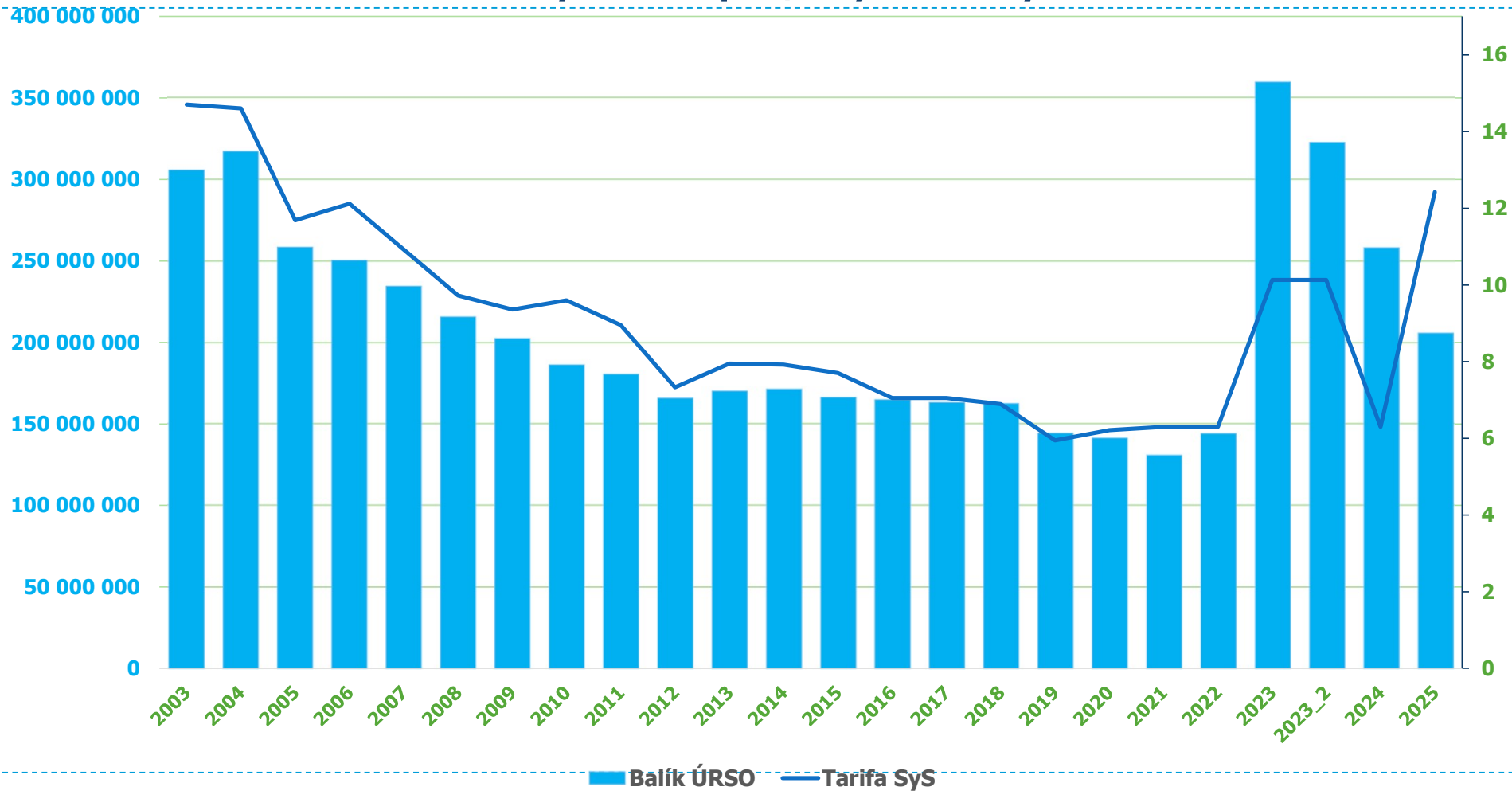

Potreby PpS

Rozsah priemernej disponibility PpS v rokoch 2005 až 2025

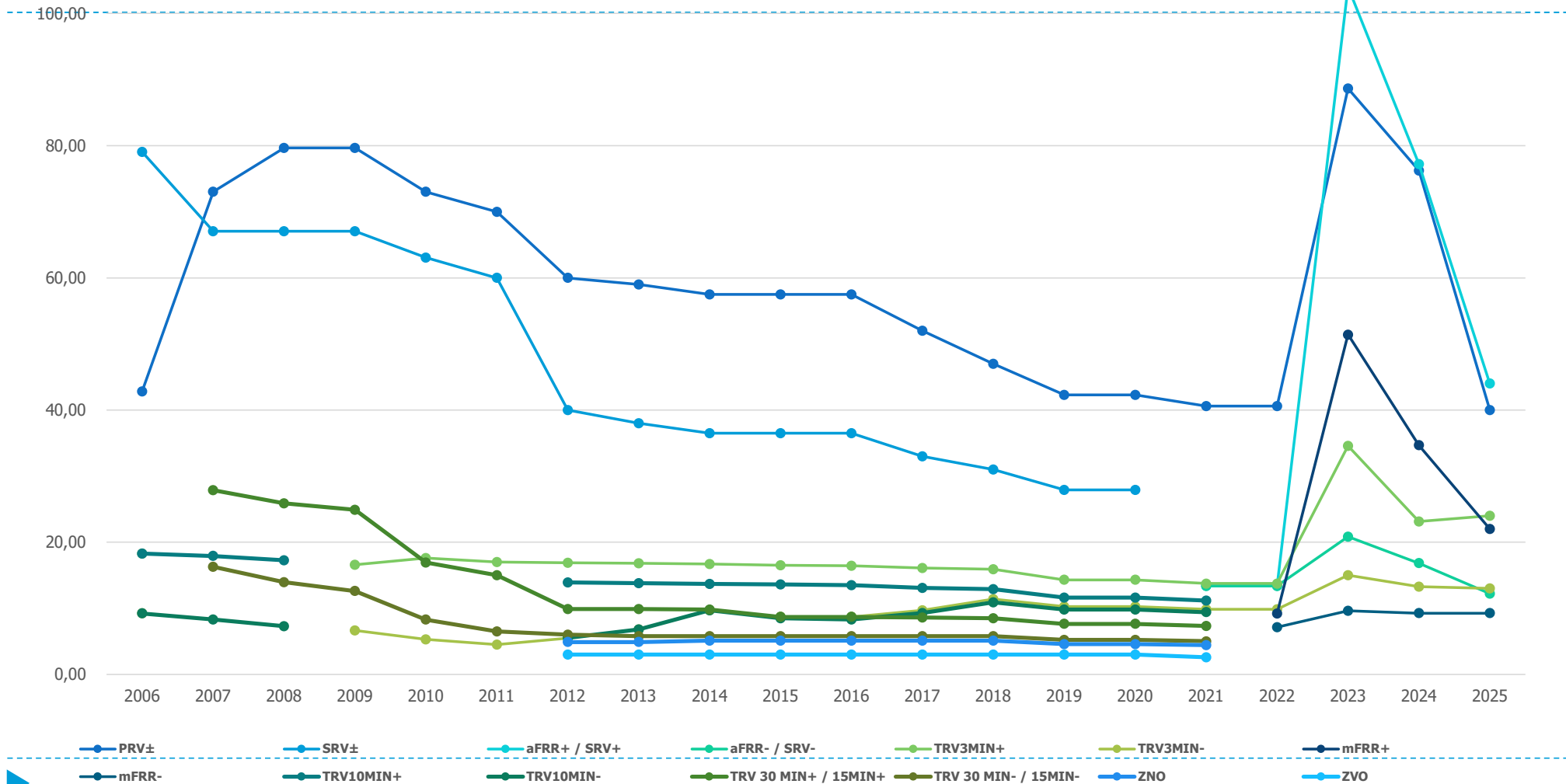

Celkové náklady na PpS, výška Sys

■ Balík ÚRSO — Tarifa Sys

Vývoj max. cien PpS podľa rozhodnutí ÚRSO v rokoch 2006-2025

Cena RE

V SR stále v rozpore s legislatívou EU regulovaná

- ▶ **aFRR+**
 - ▶ maximum z nasledujúcich hodnôt
132,00 €/MWh a 1,4 násobok ceny elektriny DT
- ▶ **mFRR+ a TRV3MIN+**
 - ▶ maximum z nasledujúcich hodnôt
145,20 €/MWh a 1,5 násobok ceny DT
- ▶ **aFRR-**
 - ▶ minimum z nasledujúcich hodnôt:
-5,00 €/MWh a 1,4 násobok ceny DT
- ▶ **mFRR- a TRV3MIN-**
 - ▶ minimum z nasledujúcich hodnôt:
-5,00 €/MWh a 1,5 násobok ceny DT

Deň D+1

- ▶ **Zúčtovanie**
- ▶ **OKTE**

§ 19 Vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky

- ▶ (1) **Odchýlka sústavy** je vyhodnocovaná prevádzkovateľom prenosovej sústavy. Organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou sa denne do 9:00 hod. zasielajú predbežné údaje o odchýlke sústavy a o cene odchýlky sústavy za každú obchodnú hodinu predchádzajúceho dňa v štvrt' hodinovom rozlíšení. Finálne údaje o odchýlke sústavy a o cene odchýlky sústavy za každú obchodnú hodinu v štvrt' hodinovom rozlíšení sa organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou zasielajú v súlade s prevádzkovým poriadkom prevádzkovateľa prenosovej sústavy.
- ▶ (2) Vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky účastníkov trhu s elektrinou sú zabezpečované organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou.
- ▶ (7) Odchýlka sústavy a odchýlka subjektu zúčtovania sa zistí **pre každú obchodnú hodinu v štvrt' hodinovom rozlíšení**. Odchýlka subjektu zúčtovania je **rozdiel medzi dohodnutým množstvom elektriny jeho bilančnej skupiny a skutočným množstvom elektriny jeho bilančnej skupiny v MWh**, zaokrúhlený na tri desatinné miesta, **po odčítaní aktivovanej agregovanej flexibility** vo všetkých odberných miestach alebo odovzdávacích miestach jeho bilančnej skupiny, **v ktorých má počas aktivácie agregovanej flexibility zodpovednosť za odchýlku agregovanej flexibility ktorýkoľvek zo subjektov zúčtovania**, pre ktoré organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vyhodnocuje odchýlky, a **po pripočítaní aktivovanej agregovanej flexibility, za ktorú počas jej aktivácie zodpovedá subjekt zúčtovania**, a ďalej po zohľadnení množstva dodanej regulačnej elektriny pre pokrytie odchýlky sústavy.

§ 19 Vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky

- ▶ (8) V odberných miestach alebo odovzdávacích miestach, v ktorých je zdieľaná elektrina, sa na zistenie odchýlky subjektu zúčtovania použijú na určenie skutočného množstva elektriny jeho bilančnej skupiny údaje o množstvách odobratej elektriny a odovzdanej elektriny odovzdané organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou prevádzkovateľom sústavy podľa odseku 4 a údaje o množstvách zdieľanej elektriny po tom, čo sa množstvá zdieľanej elektriny od množstiev odobratej elektriny a odovzdanej elektriny odpočítajú.
- ▶ (9) Pre výpočet aktivovanej agregovanej flexibility využíva organizátor krátkodobého trhu s elektrinou východiskové diagramy dodávky alebo odberu priradené podľa § 29 ods. 1.

§ 19 Vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky

- ▶ (11) Platba subjektu zúčtovania sa skladá z platby za
 - ▶ a) odchýlku subjektu zúčtovania podľa odseku 12,
 - ▶ b) vyhodnotenie a zúčtovanie odchýlky podľa odseku 13,
 - ▶ c) podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu pri odbere elektriny do odberných miest nevybavených meraním typu A alebo meraním typu B a pri dodávke elektriny z odovzdávacích miest nevybavených meraním typu A alebo meraním typu B podľa odseku 15.
- ▶ (12) Platba za odchýlku subjektu zúčtovania sa vypočíta ako súčin odchýlky subjektu zúčtovania v MWh a zúčtovacej ceny odchýlky vypočítanej pre každú obchodnú hodinu v štvrt' hodinovom rozlíšení (ďalej len „zúčtovacia cena odchýlky“) spôsobom určeným v prevádzkovom poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.
- ▶ (14) Cena za podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu pri odbere elektriny do odberných miest nevybavených meraním typu A alebo meraním typu B a pri dodávke elektriny z odovzdávacích miest nevybavených meraním typu A alebo meraním typu B (ďalej len „cena za podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu“) sa vypočíta pre každú obchodnú hodinu v štvrt' hodinovom rozlíšení spôsobom určeným v prevádzkovom poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

§ 19 Vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlky

- ▶ (25) Odchýlka od **salda dohodnutých cezhraničných** výmen sa pri zúčtovaní odchýlky vyhodnotí ako odchýlka prevádzkovateľa prenosovej sústavy.
- ▶ (26) V obchodných hodinách, v ktorých sa uplatňujú obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike vyhlásené dispečingom, sa pri vyhodnotení odchýlky a pri zúčtovaní odchýlok a regulačnej elektriny postupuje podľa § 21.
- ▶ (27) Výpočet agregovaných hodnôt, vyhodnotenie a zúčtovanie skutočných hodnôt dodávky elektriny a skutočných hodnôt odberu elektriny sa vykonáva pre jednotlivé subjekty zúčtovania. Finančné nároky účastníka trhu s elektrinou, ktorý nemá s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou uzatvorenú zmluvu o zúčtovaní odchýlky sa uplatňujú u subjektu zúčtovania, ktorý za jeho odberné miesto alebo odovzdávacie miesto prevzal zodpovednosť za odchýlku.

Cena odchýlky, poplatok za vyhodnotenie odchýlky, viacnáklady PP OKTE

- ▶ Zúčtovanie odchýlok uskutočňuje OKTE, a.s. s cieľom zabezpečiť medzi účastníkmi trhu s elektrinou úhradu poplatkov za elektrinu, ktorá:
 - ▶ a. bola dodaná do elektrizačnej sústavy alebo odoberatá z elektrizačnej sústavy nad rámec dohodnutého množstva,
 - ▶ b. nebola dodaná do elektrizačnej sústavy alebo odoberatá z elektrizačnej sústavy, napriek tomu, že bola zmluvne dohodnutá,
 - ▶ c. bola nakúpená, ale nebola predaná,
 - ▶ d. bola predaná, ale nebola nakúpená,
 - ▶ e. bola dodaná do sústavy ako kladná alebo záporná regulačná elektrina na pokyn prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

Odchýlka subjektu zúčtovania

- ▶ Účastník trhu s elektrinou môže spôsobiť
 - ▶ **kladnú** odchýlku
 - ▶ ak Subjekt zúčtovania svojím správaním na trhu s elektrinou pôsobí v sústave **prebytok** elektriny;
 - ▶ **zápornú** odchýlku
 - ▶ ak Subjekt zúčtovania svojím správaním na trhu s elektrinou pôsobí v sústave **nedostatok** elektriny

Zúčtovacia cena odchýlky (1)

- ▶ OKTE, a.s. vypočíta pre danú zúčtovaciu periódu **vážený priemer**:
 - ▶ a. cien elektriny na **vnútrodnom priebežnom trhu pre produkty s dĺžkou periódy 60 minút** v danej zúčtovacej perióde, ak bolo na týchto produktoch v prislúchajúcej obchodnej hodine zobchodovaných viac ako **40 MWh**;
 - ▶ b. cien elektriny na **vnútrodnom priebežnom trhu pre produkty s dĺžkou periódy 15 minút** v danej zúčtovacej perióde, ak bolo na týchto produktoch v danej zúčtovacej perióde zobchodovaných viac ako **10 MWh**;
 - ▶ c. ceny elektriny v aukcii IDA 1 slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde, ak bolo v danej zúčtovacej perióde zobchodovaných viac ako **10 MWh**;
 - ▶ d. ceny elektriny v aukcii IDA 2 slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde, ak bolo v danej zúčtovacej perióde zobchodovaných viac ako **10 MWh**; a
 - ▶ e. ceny elektriny v aukcii IDA 3 slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde, ak bolo v danej zúčtovacej perióde zobchodovaných viac ako **10 MWh**

prícom ak niektorá z veličín podľa písm. a) až e) nebude v danej obchodnej perióde určená alebo nebude dosiahnutá požadovaná likvidita, pre výpočet váženého priemeru sa použijú len ostatné veličiny

Zúčtovacia cena odchýlky (2)

- ▶ OKTE, a.s. určí zúčtovaciu cenu odchýlky v €/MWh v každej zúčtovacej perióde nasledujúcim postupom:
 - ▶ a. ak bola v danej zúčtovacej perióde **odchýlka sústavy záporná alebo rovná nule** a bola obstaraná regulačná elektrina, zúčtovacia cena odchýlky sa rovná **maximu z** nasledujúcich hodnôt:
 - ▶ i. cena odchýlky sústavy v danej zúčtovacej perióde,
 - ▶ ii. 1,5 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde,
 - ▶ iii. 1,5 násobok váženého priemeru cien vypočítaného pre danú zúčtovaciu periódu podľa odseku 1,

Zúčtovacia cena odchýlky (2)

- ▶ OKTE, a.s. určí zúčtovaciu cenu odchýlky v €/MWh v každej zúčtovacej perióde nasledujúcim postupom:
 - ▶ b. ak bola v danej zúčtovacej perióde **odchýlka sústavy kladná**, zúčtovacia cena odchýlky sa rovná **minimu** z nasledujúcich hodnôt:
 - ▶ i. cena odchýlky sústavy v danej zúčtovacej perióde,
 - ▶ ii. 1,5 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde v prípade zápornej výslednej ceny,
 - ▶ iii. v prípade záporného výsledku váženého priemeru cien vypočítaného podľa odseku 1, 1,5 násobok váženého priemeru vypočítaného pre danú zúčtovaciu periódu podľa odseku 1,
 - ▶ iv. cena elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej zúčtovacej perióde v prípade kladnej výslednej ceny
 - ▶ v. v prípade kladného výsledku váženého priemeru cien vypočítaného podľa odseku 1, vážený priemer cien vypočítaný pre danú zúčtovaciu periódu podľa odseku 1

Zúčtovacia cena odchýlky (3)

- ▶ OKTE, a.s. určí zúčtovaciu cenu odchýlky v €/MWh v každej zúčtovacej perióde nasledujúcim postupom:
 - ▶ c. ak **nebola v danej zúčtovacej perióde obstaraná žiadna regulačná elektrina**, zúčtovacia cena odchýlky sa rovná pevnej zúčtovacej cene odchýlky určenej vo výške **100 €/MWh**

§ 40 Centrálna fakturácia poplatkov súvisiacich s prevádzkovaním systému vykonávaná organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou

- ▶ (2) Účastníkom trhu s elektrinou sa sprístupňujú podklady na fakturáciu poplatkov súvisiacich s prevádzkou sústavy. Poplatky súvisiace s prevádzkou sústavy sú poplatky na základe tarify za
 - ▶ a) systémové služby,
 - ▶ b) prevádzkovanie systému.

- ▶ (3) Subjektom zúčtovania sa fakturuje tarifa za
 - ▶ a) systémové služby,
 - ▶ b) prevádzkovanie systému v zložení a sume podľa osobitného predpisu.

- ▶ (5) Platba za systémové služby a platba za prevádzkovanie systému sa uhrádza organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou za všetky odberné miesta a odovzdávacie miesta subjektu zúčtovania, ktoré sú v jeho bilančnej skupine.

- ▶ (8) Platba za systémové služby, ktorej výber od subjektov zúčtovania organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vykonáva, sa uhrádza prevádzkovateľovi prenosovej sústavy.

§ 40 Centrálna fakturácia poplatkov súvisiacich s prevádzkovaním systému vykonávaná organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou

- ▶ (4) Množstvo elektriny odobratej z prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy, **uskladnenej v zariadení na uskladňovanie elektriny** a po jej uskladnení dodanej späť do prenosovej alebo distribučnej sústavy **sa určí ako objem elektriny dodanej do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy** zo zariadenia na uskladňovanie elektriny v každom kalendárnom mesiaci samostatne, pričom
 - ▶ a) **objem odobratej elektriny** z prenosovej alebo distribučnej sústavy a následne uskladnenej elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny sa určí ako **objem elektriny vstupujúci do zariadenia** na uskladňovanie elektriny za časovú jednotku, najviac do celkového odberu elektriny z prenosovej alebo distribučnej sústavy v danom odbernom alebo odovzdávacom mieste za rovnakú časovú jednotku,
 - ▶ b) **objem uskladnenej elektriny** v zariadení na uskladňovanie elektriny a následne dodanej elektriny do prenosovej alebo distribučnej sústavy sa určí ako **objem elektriny vystupujúci zo zariadenia na uskladňovanie elektriny za časovú jednotku**, najviac do celkovej dodávky elektriny do prenosovej alebo distribučnej sústavy v danom odbernom alebo odovzdávacom mieste za rovnakú časovú jednotku,
 - ▶ c) celkové množstvo elektriny odobratej z prenosovej alebo distribučnej sústavy, uskladnenej v zariadení na uskladňovanie elektriny a po jej uskladnení dodanej späť do prenosovej alebo distribučnej sústavy sa určí ako suma objemov podľa písmena b) za všetky časové jednotky v príslušnom kalendárnom mesiaci, najviac do objemov podľa písmena a) za všetky časové jednotky v príslušnom kalendárnom mesiaci.
 - ▶ d) ďalšie **podrobnosti** upravené **v prevádzkovom poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou**.

VYHLÁŠKA ÚRSO 154/2024, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike

▶ § 7 Tarifa za prevádzkovanie systému

- ▶ (1) Tarifa za prevádzkovanie systému sa uplatňuje v eurách na jednotku množstva elektriny na koncovú spotrebu elektriny odobratú zo sústavy koncovými odberateľmi elektriny.

 - ▶ (10) Tarifa za prevádzkovanie systému sa neuplatňuje za
 - ▶ a) vlastnú spotrebu elektriny pri výrobe elektriny, ktorá nie je odobratá zo sústavy,
 - ▶ b) ostatnú vlastnú spotrebu elektriny pri výrobe elektriny, ktorá nebola odobratá zo sústavy,
 - ▶ c) **elektrinu uskladnenú v zariadení na uskladňovanie elektriny**, odobratú zo sústavy, ku ktorej je zariadenie na uskladňovanie elektriny pripojené, alebo odobratú od výrobcu elektriny bez použitia sústavy, ktorá je následne po uskladnení dodaná do sústavy,
 - ▶ d) **straty elektriny v sústave**,
 - ▶ e) vlastnú spotrebu elektriny prevádzkovateľa sústavy pri prevádzkovaní sústavy,
 - ▶ f) elektrinu **exportovanú zo sústavy** v rámci prevádzky medzinárodne prepojených sústav,
 - ▶ g) spotrebu elektriny **pri skúškach** po ukončení výstavby zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny pred jeho uvedením do prevádzky, ak takéto skúšky sú vykonané prostredníctvom odberu elektriny z prenosovej sústavy,
 - ▶ h) vlastnú spotrebu elektriny výrobcu elektriny v zariadení na výrobu elektriny alebo prevádzkovateľa zariadení na uskladňovanie elektriny v zariadení na uskladňovanie elektriny, ktorí nepodnikajú v energetike,
 - ▶ i) spotrebu elektriny vyrobenej v zariadení na výrobu elektriny, ktoré nie je pripojené do sústavy a je trvalo oddelené od sústavy,
 - ▶ j) elektrinu vyrobenú v zariadení na kombinovanú výrobu a spotrebovanú na výrobu tepla z obnoviteľných zdrojov energie využitého v centralizovanom zásobovaní teplom, podľa § 3 ods. 16 zákona o podpore,
 - ▶ k) elektrinu vyrobenú **v lokálnom zdroji a spotrebovanú v odbernom mieste identickom s odovzdávacím miestom lokálneho zdroja**, podľa § 4b ods. 19 zákona o podpore,
 - ▶ l) elektrinu **vyrobenú a spotrebovanú spoločnosťou vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome bez využitia distribučnej sústavy**.
-

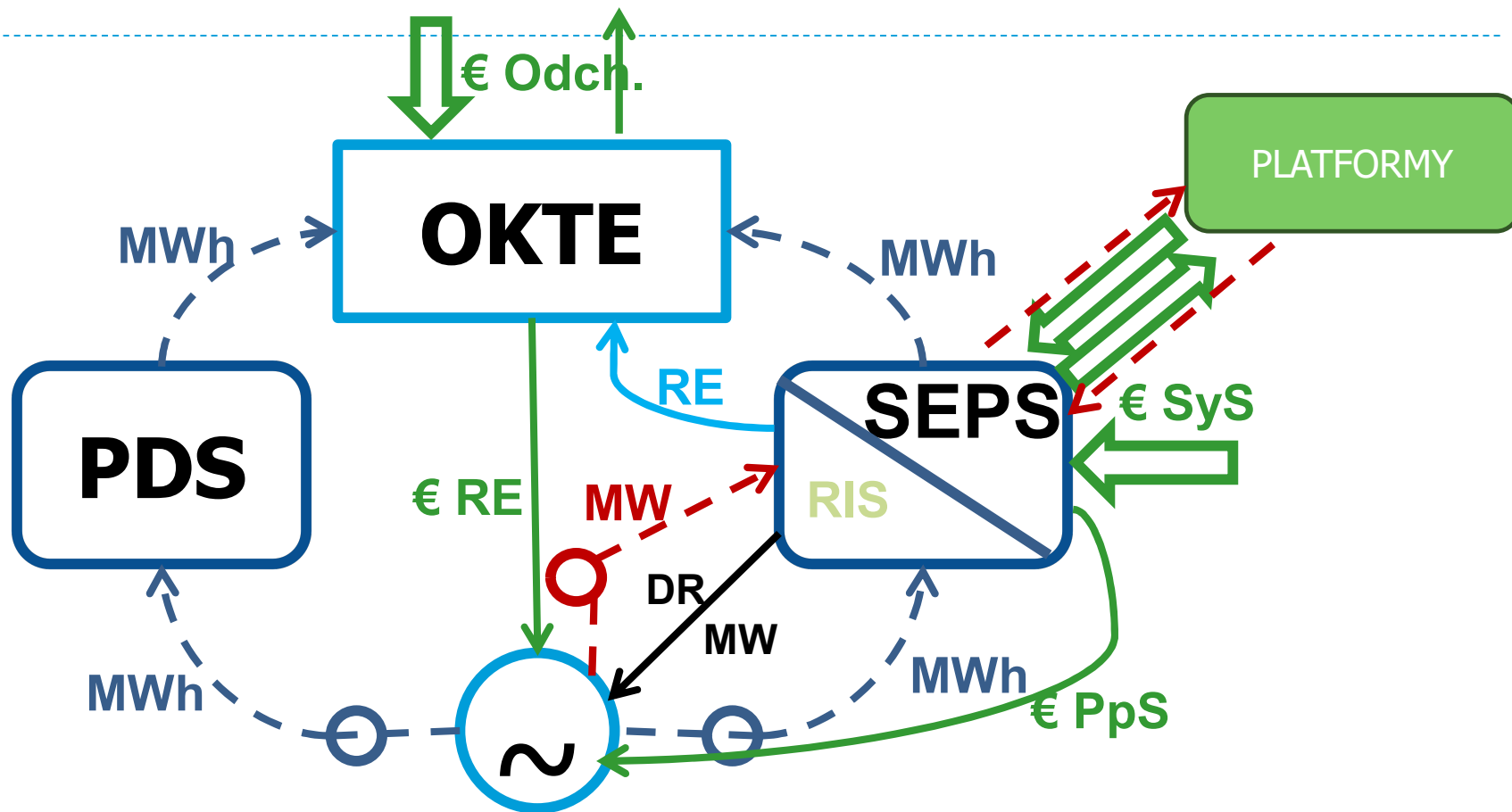

VYHLÁŠKA ÚRSO 154/2024, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike

▶ § 19 (TSS)

- ▶ (1) Tarifa za systémové služby na rok t v eurách na jednotku množstva elektriny sa uplatňuje na koncovú spotrebu elektriny odobratú zo sústavy koncovými odberateľmi elektriny.
- ▶ (2) Tarifa za systémové služby môže byť diferencovaná na viaceré hodnoty sadzieb $TSS_{i,t}$, ktoré sa uplatnia individuálne pre jednotlivé skupiny odberných miest koncových odberateľov elektriny, pričom pre priradenie odberného miesta koncového odberateľa elektriny do príslušnej skupiny sa vyhodnocuje očakávaná výška koncovej spotreby elektriny odobratej zo sústavy za rok $t-1$ na všetkých odberných miestach koncového odberateľa elektriny.
- ▶ (11) Tarifa za systémové služby sa neuplatňuje za
 - ▶ a) vlastnú spotrebu elektriny pri výrobe elektriny, ktorá nie je odobratá z nadradenej sústavy,
 - ▶ b) ostatnú vlastnú spotrebu elektriny pri výrobe elektriny, ktorá nebola odobratá zo sústavy,
 - ▶ c) elektrinu uskladnenú v zariadení na uskladňovanie elektriny, odobratú zo sústavy, ku ktorej je zariadenie na uskladňovanie elektriny pripojené, alebo odobratú od výrobcu elektriny bez použitia sústavy, ktorá je následne po uskladnení dodaná do sústavy,
 - ▶ d) **straty elektriny v sústave**,
 - ▶ e) vlastnú spotrebu elektriny prevádzkovateľa sústavy pri prevádzkovaní sústavy,
 - ▶ f) **elektrinu exportovanú zo sústavy** v rámci prevádzky medzinárodne prepojených sústav,
 - ▶ g) **spotrebu elektriny pri skúškach** po ukončení výstavby zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny pred jeho uvedením do prevádzky, ak takéto skúšky sú vykonané prostredníctvom odberu elektriny z prenosovej sústavy,
 - ▶ h) spotrebovanú elektrinu vyrobenú v zariadení na výrobu elektriny, ktoré nie je pripojené do sústavy a je trvalo oddelené od sústavy.

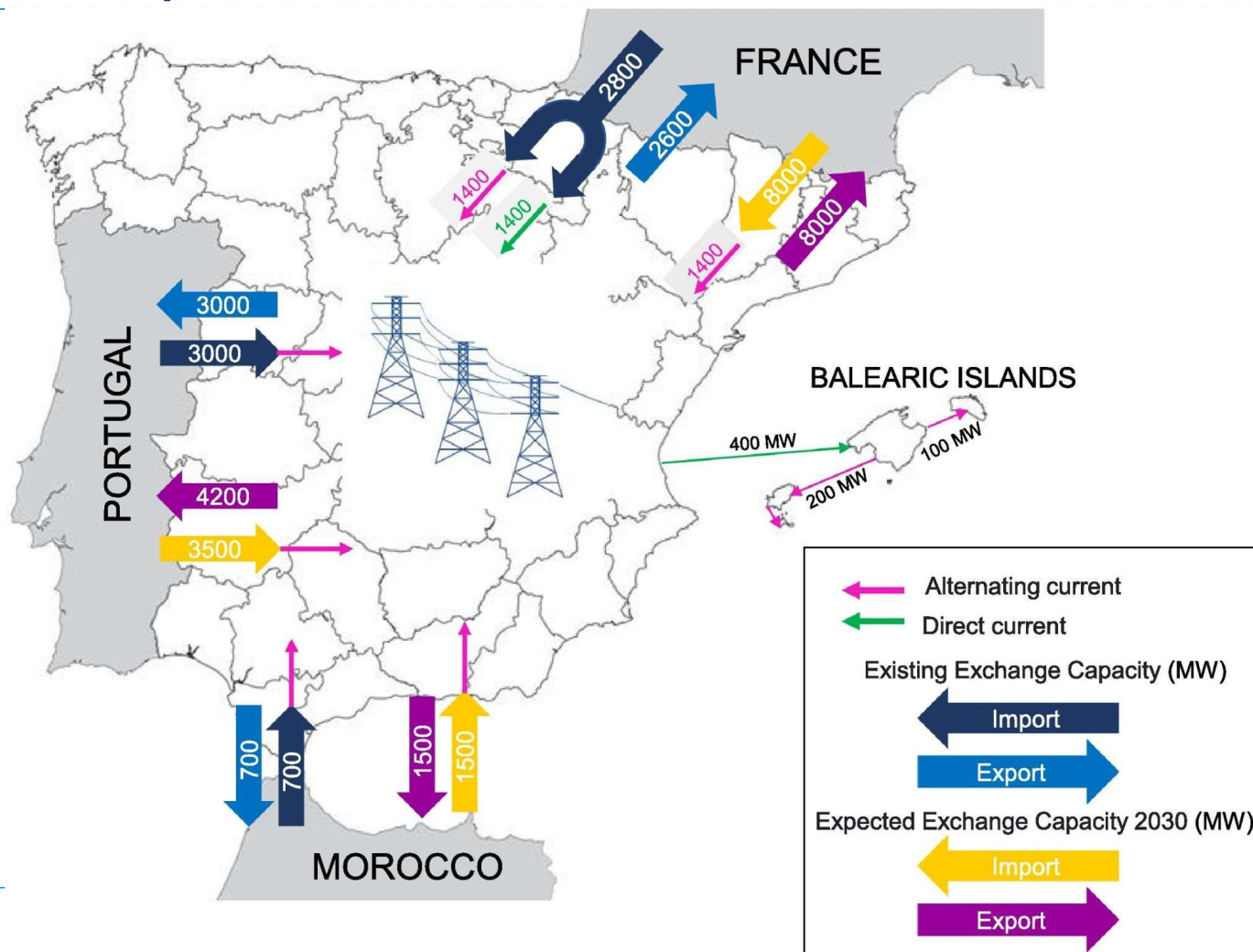

Ďakujem za pozornosť

Blackout v Španielsku

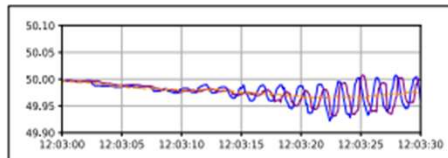

Blackout v Španielsku

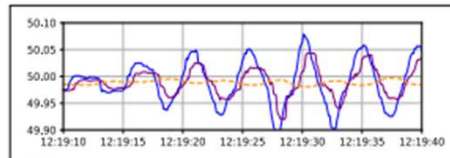
Grid Frequency During the Iberian Peninsula Blackout (April 28, 2025)

12:00 to 12:34 CEST

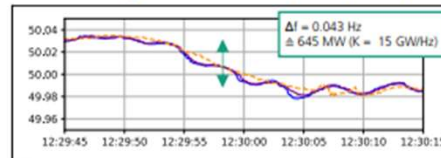
1st oscillation event

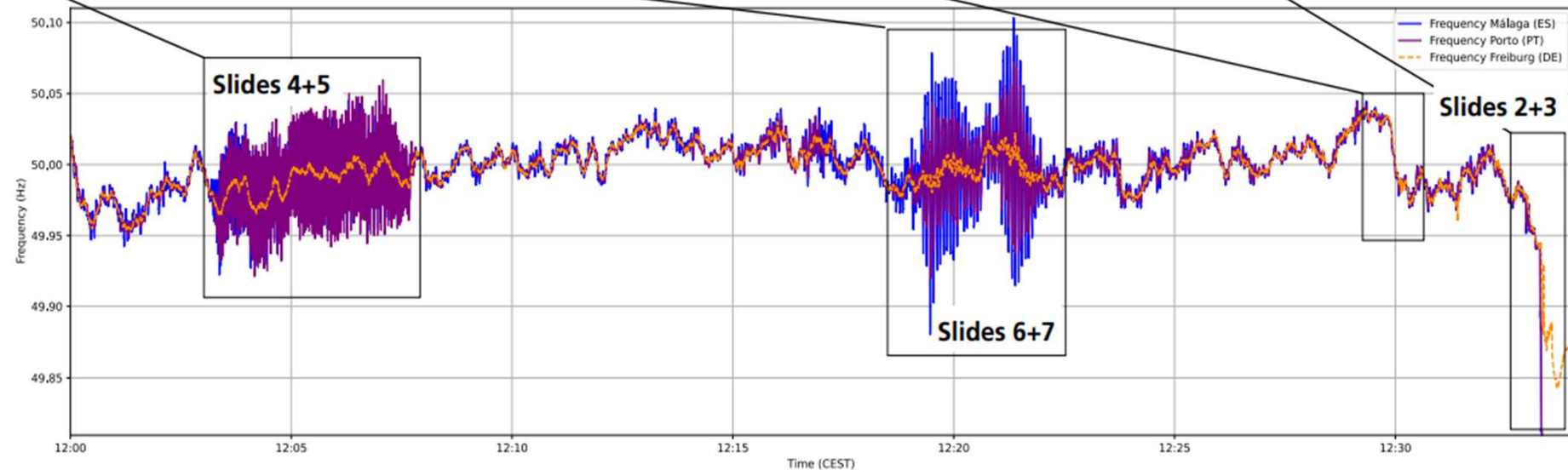
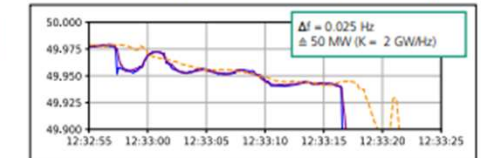
2nd oscillation event

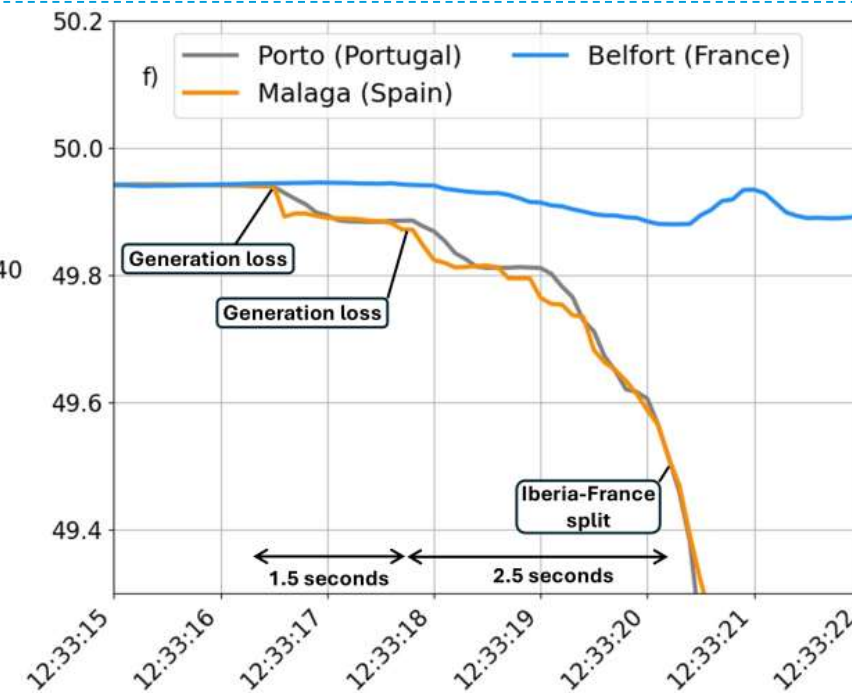
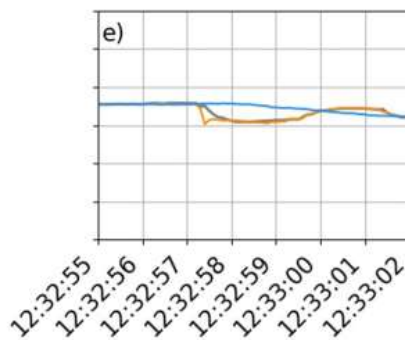
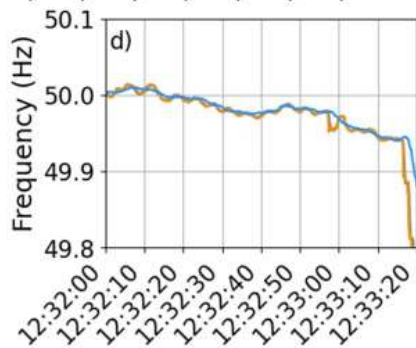
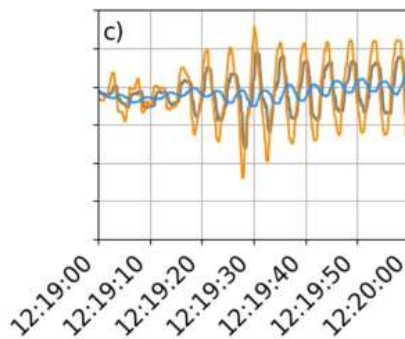
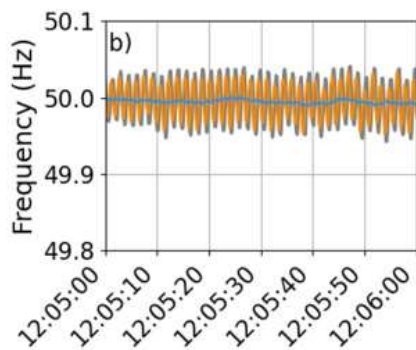
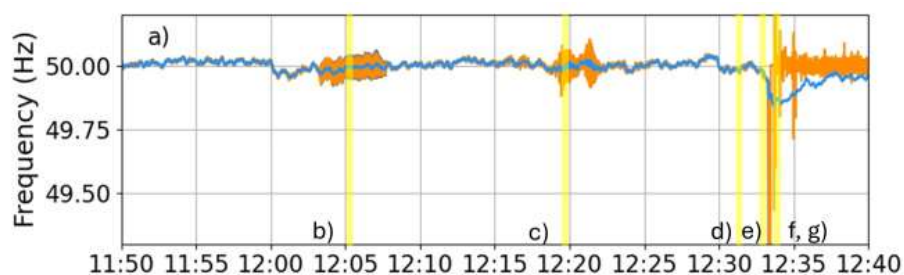
Loss of generation (coupled)

1st loss of generation (uncoupled)

Blackout v Španielsku

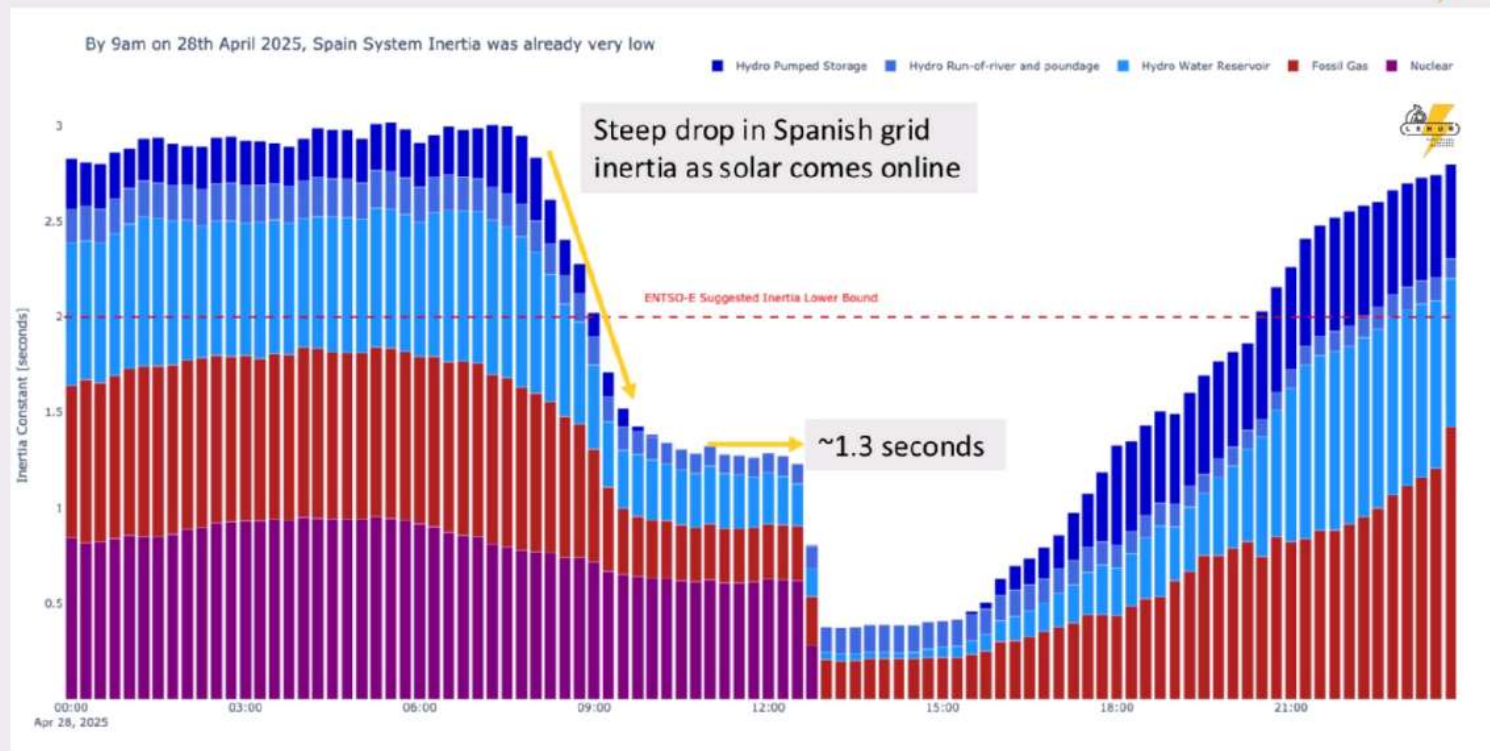
Figures @Marta Victoria CC-BY 4.0 (Data GridRadar)

Blackout v Španielsku

Universidad de Oviedo

INERTIA ESTIMATES FOR APRIL 28, 2025

Inertia estimates are based on standard inertial constants for different generation categories as published in "Inertia and Rate of Change of Frequency (RoCoF)", ENTSO-E, 16 Dec. 2020

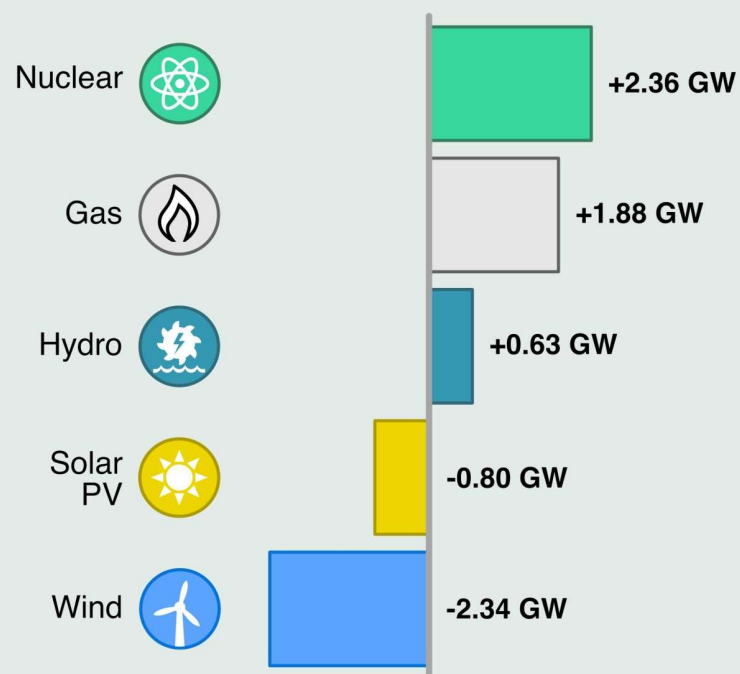
Apagón – April 28, 2025

17

Blackout v Španielsku

Changes in power output at midday in the wake of the Iberian Peninsula blackout

Absolute changes at noon from 28 April to 14 May 2025

Source:

 ELECTRICITY MAPS

